

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
DÖVLƏT ELM və TEXNİKA KOMİTƏSİ
PATENT LİSENZIYA İDARƏSİ

SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ
(İXTİRALAR)

RƏSMİ BÜLLETEN

DƏRC OLUNMA TARİXİ: 01.10.2001

No 3

BAKI - 2001

İxtiralar

Изобретения

"Sənaye
mülkiyyəti"
rəsmi bülleten

1996-cı ildən nəşr edilir
Издается с 1996 года

официальный
бюллетень
"Промышленной
собственности"

Dərc olunma tarixi

01.10.2001

Дата публикации

Вакı

№ 3

Баку

2001

İxtiralara aid bibliografik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi.
- (21) - ərizə sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - ərizə sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin ərizə sənədinin tarixi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkənin kodu.
- (43) - ərizə sənədinin dərc edilmə tarixi.
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi.
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi.
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri)(BPT).
- (54) - ixtiranın adı.
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı.
- (57) - ixtiranın referatı.
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi;
- (62) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi.
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi.
- (71) - ərizəçi, ölkənin kodu.
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu.
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu.
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsə, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer.
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi.
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi.

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента.
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию.
- (21) - регистрационный номер заявки.
- (22) - дата подачи заявки.
- (23) - дата выставочного приоритета.
- (31) - номер приоритетной заявки.
- (32) - номер приоритета.
- (33) - код страны приоритета.
- (43) - дата публикации заявки.
- (46) - дата публикации патента.
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации.
- (54) - название изобретения.
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения.
- (57) - реферат изобретения.
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР.
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки.
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки.
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении.
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве.
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении.
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве.
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT).
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT).

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Elm və Texnika Komitəsi
Patent-Lisənziya İdarəsi
"Sənaye mülkiyyəti"
rəsmi bülleteni**

Baş redaktor- Akademik A.X. Mirzəcanzadə

Baş redaktorun birinci müavini- M.M Seyidov

Baş redaktorun müavini Y.S.Babayev

Redaksiya şurası: R.Mehdiyev, Z.Hacıyev, N.Vəliyev, A.Əfəndiyev,
H.Suleymanov, N.Əliyeva, B.Əskərov, Z.Mustafayev.

**Официальный бюллетень
"Промышленной собственности"
Патентно-лицензионного управления
Государственного Комитета по Науке и Технике
Азербайджанской Республики**

Главный редактор- Академик А.Х.Мирзаджанзаде

Первый заместитель главного редактора- М.М Сеидов

Заместитель главного редактора-Я.С Бабаев

Редакционный совет: Р.Мехтиев, З.Гаджиев, Н.Велиев, А.Эфендиев,
Г.Сулейманов, Н.Алиева, Б.Аскеров, З.Мустафаев.

Azərbaycan Respublikası DETK orqanı
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində
qeydə alınmışdır.

Şəhadətnamə 350

Ünvan: 370000 Bakı şəh., S.Vurğun küçəsi, 24

Redaksiyanın telefonu: 93-28-69, 93-10-54

29/06/2001 il tarixdə çapa imzalanmışdır.

Mətbəenin adı: Azərbaycan Respublikası Dövlət Elm və Texnika Komitəsi

Tiraj 50

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

Səh.

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	7
C. Kimya və metallurgiya.....	8
E. Tikinti, mədən işləri.....	12
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	15
G. Fizika.....	16
H. Elektrik.....	17

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	19
Sistematik göstəricisi.....	19

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	20
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	22
C. Kimya və metallurgiya.....	22
E. Tikinti, mədən işləri.....	27
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	27
G. Fizika.....	28
H. Elektrik.....	28

İXTİRALARIN SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

Say göstəricisi.....	30
Sistematik göstəricisi.....	30
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	30

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

31

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Стр.

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	33
В. Различные технологические процессы.....	34
С. Химия и металлургия.....	35
Е. Строительство, горное дело.....	40
Г. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	43
Д. Физика.....	44
З. Электричество.....	46

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЕ

Систематический указатель заявок на изобретения.....	48
Нумерационный указатель заявок на изобретения.....	48

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	49
В. Различные технологические процессы.....	51
С. Химия и металлургия.....	52
Е. Строительство, горное дело.....	57
Г. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	58
Д. Физика.....	58
З. Электричество.....	58

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЕ

Систематический указатель изобретений.....	60
Нумерационный указатель изобретений.....	60
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	60

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ.....

61

İXTİRAYA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

Bölmə A.

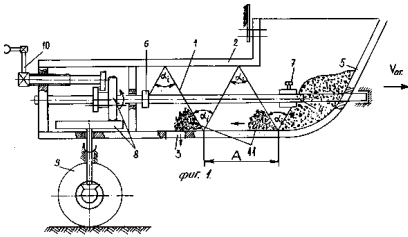
İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.

A 01

- (21) N 99/001602
(22) 13.05.99
(51)⁷A 01 C 7/16
(71) Babayev Şahlar Mahmud oğlu (AZ)
(72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu Süleymanov İbrahim Qara oğlu Məlikov Əhməd Qulu oğlu Qurbanov Mahal Şaban oğlu Məlikov Telman Qulu oğlu
(73) Babayev Şahlar Mahmud oğlu (AZ)
(54) Axıcılıq qabiliyyətli materiallar üçün dozlaşdırıcı.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı maşın-qayıрма sənayesinə, xüsusilə axıcılıq qabiliyyətli materialların paylarla verilməsi zamanı onun sərf normasının nizamlanması və bərabər paylanması üçün qurğular yaradılmasına aiddir.

İxtiranın məqsədi axıcılıq qabiliyyətli materialların paylarla, həmçinin bərabər sıxlıqla verilməsi zamanı onun sərf normasını nizamlamaqla qurğunun texnoloji imkanlarını artırmaqdır.

Axıcılıq qabiliyyətli materiallar üçün dozlaşdırıcı futlyar 2 içərisində üfqi vəziyyətdə yerləşdirilmiş fırlanmaq imkanı olan şnekdən 1 (şəkil 1) ibarətdir, futlyarın çıxış 3 deşiyi vardır və şnekin sərbəst ucu 4 axıcılıq qabiliyyətli material bunkerinin 5 içərisindədir. Şnekin yivinin kənar nöqtələri müvafiq olaraq onun valı ilə sət 6 və hərəkətli 7 kinematik əlaqədədir. Şnekin valına hərəkət (fırlanma) friksion reduktorun 8 köməyi ilə dozlaşdırıcının dayaq təkərindən 9 ötürülür. Friksion reduktorun 8 ötürmə ədədi qayka-vint cütünə malik dəstək 10 vasitəsilə onun disklərindən birinin di-

gərinə nəzərən hərəkət etdirilməsi nəticəsində mümkündür.

A 61

- (21) N a2000 0154
(22) 16.06.2000
(51)⁷A 01 K 1/01
(71) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)
(72) Məmmədov Siyasət Zülfüqar oğlu Bağiyev Ələddin Alxan oğlu Alıyev Rüstəm Əziz oğlu Mehdiyeva Lamiyə Əlisultan qızı
(73) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)
(54) Peyinin tövlə daxilindən təmizlənmə üsulu və onu yerinə yetirmək üçün qurğu.

(57) Təklif edilən ixtira kənd təsərrüfatı istehsalına, xüsusən qaramal fermasında peyinin tövlə daxilindən təmizlənilib, öz-özünə axımlı sistemlə peyin anbarına nəql etdirilməsinə aiddir.

İxtirada qarşıya qoyulan məsələ baytar-sanitar tələblərinin təmin olunması, peyindən ayrılan karbon qazının qarşısının alınması, peyin axıdıcı kanaldan qaramal burdağına soyuq havanın daxil olmasının qarşısının alınması ilə funksional imkanların genişlənməsi və effektivliyin artırılmasıdır.

Məsələ onunla həll olunur ki, peyinin tövlədən təmizlənməsi üsulu peyinin ağırlıq təsiri ilə yığılması və öz-özünə axımlı üsul ilə təmizlənməsindən ibarət olmaqla, peyin hidroavtomatik yolla yuyulur, bu üsulu yerinə yetirən qurğu isə arakəsməli döşəmə, yuyucu boru kəməri-borucuq və köndələn kanaldan ibarət olmaqla, ixtiraya uyğun olaraq qaramal saxlanan burdağın arxa hissəsində trapesiya formalı yığım tutumu ilə, yığım tutumunun peyin axıdıcı kanala keçid hissəsində elastik ip vasitəsilə elastik borucuqla kinematik əlaqədə olan şarınrlı qapaqla təchiz olunub, elastik borucuq isə üzgəclı mexanizm yerləşdirilmiş su tutumunun yuyucu boğazlığı ilə birləşdirilib. Su tutumları hər bir yığım tutumunun divarında quraşdırılaraq bir-birilə boru kəmərləri ilə birləşdirilib, üzgəc mexanizmi isə yalnız su tutumunda yerləşdirilib.

- (21) N a2000 0032
(22) 22.02.2000
(51)⁷A 61 B 17/00
(76) Mustafayev Arif Məhərrəm oğlu Yüzbaşova Elnarə Zahid qızı (AZ)
(54) Autodermoplastika zamanı A. Mustafayev - E. Yüzbaşova tikisi.

(57) Təklif olunan ixtira cərrahiyyəyə aiddir və plastik əməliyyatlar zamanı istifadə oluna bilər.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, autodermoplastika zamanı tikiş, girmə və çıxma nöqtələrindən və onları bağlayan düyünlərdən ibarət olub, kedqut və sintetik sapla qoyulmuş müxtəlif addımlı tikişaraları vardır, ketqut tikişarasının addımı sintetik tikişarasının addımından iki dəfə kiçikdir, ketqut tikişaraları arasındakı məsafə sintetik tikişaraları arasındakı məsafəyə bərabərdir, ketqut və sintetik tikişaraları arasındakı məsafə isə yuxarıda göstərilən məsafənin yarısına bərabərdir, ketqut tikişarasının girmə-çixma nöqtələri sintetik tikişarasının girmə-çixma nöqtələrinə nisbətən yaranın kənarından iki dəfə çox aralı yerləşir, bu zaman yaranın kənarları tikişdən azad qalır, tikişaraları tarım çəkilərək iki sıra əmələ gətirir, tikiş qoyulan yaranın dibi dermanın məməyəbənzər qatından, kənarları isə parçalanmış dəridən əmələ gəlmişdir.

Təklif olunan ixtiradan istifadə olunması plastik əməliyyatların kosmetik və funksional nəticələrinin yaxşılaşdırılmasına və donor səthlərinin sahəsinin və intraoperation qanıtirmələrin azaldılmasına imkan verir.

- (21) N a2000 0179
(22) 28.07.2000
(51)⁷A 61 B 17/58
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(72) Canbaxışov Qələndər Surxay oğlu Mahmudov Vüqar Nəsrulla oğlu

(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)

(54) Uzun borulu sümüklərin osteosintezi üçün yivli mil aparatı.

(57) İxtira təbabətə, bilavasitə travmatologiya və ortopediyaya aiddir.

Yivli milli aparat fiqurlu oyuğu olan lövhə sektorlardan, dayaqyivli iti uclu mildən, kronşteyndən, qaykadan, boltndan, adi yivli birləşdirici millərdən ibarətdir.

Lövhə – sektorlar bir-birilə adi yivləri olan millərlə birləşdirilir.

Kronşteynlər fiqurlu oyuğu olan lövhə sektorlara boltlarla bərkidilir.

Yivli dayaqlı vintil iti uclu yivli millər kronşteynin deşiyinə qayka ilə fiksə edilir.

Təqdim edilmiş yivli mil aparatının üstünlüyü cərrahi əməliyyat vaxtının, müalicə müddətinin qısa olmasından, yaxın oynaqalarda hərəkətin bərpa olmasından, tibbi-sosial və iqtisadi cəhətdən effektivliyindən ibarətdir.

Bölmə B.

Müxtəlif texnoloji proseslər.

B 01

(21) N a2000 0067

(22) 28.03.2000

(51)⁷ B 01 D 47/02, 53/14

(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə Qaz İnstitutu (AZ)

(72) Ağayev Həsən Əli oğlu
Abdullayev Musa Əli oğlu
Koçetkov Viktor Qriqoryeviç
Fərhadov Tələt Səməd oğlu

(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə Qaz İnstitutu (AZ)

(54) Qazların absorbsiya ilə benzinsizləşdirilməsi və təmizlənməsi üçün qurğu.

(57) Qazların absorbsiya ilə benzinsizləşdirilməsi və təmizlənməsi üçün qurğu ixtirası qaz emalı sahəsinə aid olub, qazların ağır karbohidrogenlərdən təmizlənməsində istifadə edilə bilər.

İxtirada əsas məsələ qurğunun konstruksiyasının təkmilləşdirilməsi ilə eyni vaxtda qaz-maye fazasının düz və əks axında aparılmasını təmin etməkdir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, qazların absorbsiya ilə benzinsizləşdirilməsi və təmizlənməsi üçün qurğu qalxan hərəkətli absorber daxil olan soyuducu kamera və boru dəstəsindən ibarət olub, ixtiraya əsasən qurğu üç seksiyalı hermetik kamera şəklində yerinə yetirilir, bu da soyuducu agentin daxil və xaric olduğu iki borucuq və ilanvari borulu qatışdırıcı olan soyuducu seksiyadan, təzə absorbentin daxil olduğu borucuq və qaz-maye fazasının xaric olduğu borucuğu olan bölücü seksiyadan və doymuş absorbentin və benzinsizləşdirilmiş qazın xaric edilməsi üçün borucuqları olan separasiya seksiyasından ibarətdir.

Bu qurğuda qazın udulma zonasında sürəti 15m/san aparılır ki, bu da onda olan ağır karbohidrogenlərin ayrılması 85-90%-ə çatdırır.

B 23

(21) N 99/001222

(22) 10.12.98

(51)⁷ B 23 K 35/00

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Mustafayev Sənan Məmmədəmin oğlu

Qasimov Siyavuş Əvəz oğlu
Məmmədov Arif Tapdıq oğlu

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) Həbləşdirilmiş lehim almaq üçün şixtə

(57) İxtira ovuntu metallurgiyasına, konkret olaraq həbləşdirilmiş lehim almaq üçün şixtənin tərkibini müəyyən etməyə aiddir. Belə həbləşdirilmiş lehim həm eynicinsli, həm də müxtəlifcinsli materialların lehimlənməsi üçün tətbiq edilə bilər.

İxtiranın məqsədi-lehimlənmiş birləşmələrin eyni möhkəmliyini saxlamaqla lehimləmə temperaturunun və lehimləmə vaxtının azaldılmasıdır.

Həbləşdirilmiş lehim almaq üçün şixtənin tərkibi, nikel, xrom, manqan, dəmir və burunc ovuntularından ibarətdir. Şixtdə yenilik ayrı-ayrı mis və sink ovuntularının əvəzinə, 18-24% /kütlə/ sinkli bürünc ovuntusu və hissəciklərinin iriliyi $\geq 50 \div \leq 200$ mkm olan və aşağı-

dakı nisbətlə götürülən ovuntulardır % /kütlə/.

Nikel ovuntusu –2-6%; xrom ovuntusu 1,5-2,5; dəmir ovuntusu 5-9; manqan ovuntusu 6-8; yerdə qalan bürünc ovuntusu /cədvəl 1/.

Təklif edilən şixtənin tətbiq edilməsi lehimlənmiş birləşmələrin eyni möhkəmliyini saxlamaqla lehimləmənin temperaturunun və vaxtının azaldılmasına imkan olur.

B 25

(21) N 99/001604

(22) 19.11.99

(51)⁷ B 25 H 7/04

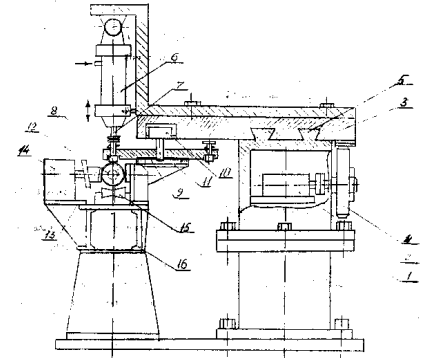
(76) Abdullayev Qurban Sadıq oğlu
Həmidov Fəxrəddin Camal oğlu

Fərhadov Zakir İsaməddin oğlu

(AZ)

(54) Boruları markalamaq üçün qurğu.

(57) İxtira metalların təzyiqlə emalı sahəsinə aiddir və boruları markalama zamanı istifadə oluna bilər.

Təqdim olunan ixtiranın məqsədi boruların avtomatik markalanmasını avtomatlaşdırmaq və məhsuldarlığın yüksəltməkdir. Məsələ onunla həll olunur ki, korpusdan, pnevmosilindirdən, diyircəkli transportordan ibarət boruları markalama qurğusuna boru boyunca addım mühərrikli vasitəsilə yerini dəyişən arabacıq və dayaq podşibniki ilə təmin olunmuş baraban əlavə olunur.

B 63

(21) N 99/001641

- (22) 28.07.98
(51)⁷ B 63 B 27/08
(71) J.Rey Mak Dermott, S.A. e korporeyşn oqanayzed Anda ze lous of Panama (US)
(72) Dennis Eral Kalkins Afif Miçel Lavaki Jeyms Jozef Tups Kevin Patrik Zaeringer
(73) J.Rey Mak Dermott, S.A. e korporeyşn oqanayzed Anda ze lous of Panama (US)
(54) Dərin sularda yükün endirilməsi üçün qurğu.

(57) İxtira dəniz şəraitində hasilat üçün nəzərdə tutulmuş sistemlərin inşaat komponentlərinin, xüsusilə dərin sularda inşaat komponentlərinin montajına aiddir.

İxtiranın məsələsi dəniz şəraitində sualtı quraşdırma imkanlarının artırılması, yəni dənizin dərin sularında dərinliyin və yükün ağırlığının artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, dərin sularda yükün endirilməsi üçün qurğu kranlı barjaya malik olub, ixtiraya əsasən, barjada, üzərində ağırlıq bucuğadından və yuxarı – aşağı şkiqlər blokundan keçirilən dartıcı məftil kanata malik iki paralel şlüpbalka quraşdırılmış xizəklər qurulub. Aşağı şkiqlər, yükün bir nöqtədə endirilməsini təmin etmək üçün travers və keçid qutusu ilə birləşir, hər dartıcı kanatın ucları kompensatorun kön-dələninə birləşib, keçid qutusu isə yükün krandan ötürülməsi üçün iki ayrıli mərkəzi hissəsi olan traversdən asılır. Yükü saxlayan endirmə aləti bilavasitə keçid qutusunda yerləşir.

Bölmə C.

Kimya və metallurgiya.

C 01

- (21) N a2000 0013
(22) 31.01.2000
(51)⁷ C 01 C 1/00, 1/12, C 08 J 7/16
(76) Sadıqov Fikrət Məmməd oğlu Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu Fərhadova Gülnarə Tağı qızı Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu İbrahimov Hikmət Camal oğlu Kazimov Sabir Məmmədəli oğlu (AZ)

- (54) Pirolizin ağır qatranının emalı üsulu.

(57) İxtira neft emalı sahəsinə, əsasən piroliz məhsullarının emalına aiddir.

Məqsəd itkisiz, pirolizin ağır qatranının daha effektiv emal üsulu-nu yaratmaqdan ibarətdir.

Məsələ onunla həll olunur ki, pirolizin ağır qatranının emalı üsulu təklif olunur və bu üsulla xammaldan qaynama sonu 250°C olan fraksiyanın ayrılması, onun yüksək temperaturda katalitik emalı, reaksiya qarışığından məqsədli məhsulun ayrılması daxildir. Belə ki, xammaldan qaynama sonu 250°C olan fraksiya və qaynama başlanğıcı 250°C olan fraksiyalar ayrılır, sonra onlar tərkibində 1,5-2,0% (kütlə) Al-Cl olan metalüzvi katalitik kompleksin iştirakı ilə müvafiq olaraq 60-80°C və 85-100°C-də oliqomerləşdirilir. Bundan sonra, qaynama sonu 250°C olan fraksiyanın emalı məhsullarının qarışığından naftalin və qalıq ayrılır, qalıq qaynama başlanğıcı 250°C olan fraksiyanın oliqomerizati ilə qarışdırılır. Qaynama başlanğıcı 250°C olan fraksiyanın oliqomerləşdirilməsi oliqomerizatin molekül kütləsi 600-dən aşağı olmaq şərti ilə aparılır.

Göstərilən üsul məhsullar olan naftalin və molekül kütləsi 600-dən aşağı olmayan, yumşaq şəraitdə, yüksək çıxımla, itkisiz alınan oliqomerizattan hazır antikorrozion örtük alınmasına imkan verir.

C 02

- (21) N a2000 0143
(22) 30.05.2000
(51)⁷ C 02 F 1/58
(71) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)
(72) Şabanov Əliməmməd Lətif oğlu İbrahimova Sinduz Məmməd qızı Rzayeva Aidə Qulu qızı
(73) «Neftin, Qazın geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)
(54) Çirkab sularının təmizlənmə üsulu.

(57) İxtira çirkab sularının boyalardan və səthi-aktiv maddələrdən tə-

mizlənməsinə aid olub pambıq-kağız, dəri sənayələrində və fotokimyada istifadə edilə bilər.

İxtiranın məqsədi - çirkab sularının boyalar və səthi-aktiv maddələrdən təmizlənmə dərəcəsini yüksəltməkdir.

Qoyulmuş məqsəd çirkab sularının maqnezium tərkibli koaqulyantla işlənməsi və daha sonra əmələ gələn çöküntünün ayrılması ilə çirkab sularının təmizlənmə üsulunda maqnezium tərkibli koaqulyant kimi qabaqcadan 5-10 q/l barium xlorid həll edilmiş işlənmə yeraltı sənaye suları götürülür və qarışdırma pH=9,0-9,5 olmaqla aparılır.

Maqnezium tərkibli işlənmə yeraltı sənaye suları kimi Neftçala yod-brom zavodunun tullantıları istifadə edilmişdir. Tullantıların tərkibi aşağıdakı kimidir (q/l):

- MqCl₂ - 10-12
NaCl - 100-120
CaCl₂ - 22-25
NaBr - 0,005
NaJ - 0,0005.

Təklif olunan üsul məlum üsulla müqayisədə çirkab sularının təmizlənmə dərəcəsini əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa imkan verir.

- (21) N a2000 0160

(22) 23.06.2000

(51)⁷ C 02 J 4/02

(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Lahiyyə Qaz İnstitutu (AZ)

(72) Əliyev Eldar Yunis oğlu Nəsirova Aidə Bəbir qızı Muxtarova Şura Ağabala qızı Səttarova Validə Rasim qızı Mövsümov Ərkinaz Gəncəli qızı

(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Lahiyyə Qaz İnstitutu (AZ)

(54) Yapışqan kompozisiyası.

(57) Təklif olunan ixtira termoplastik yapışqanların alınması sahəsinə aiddir, xüsusilə yapışqan qaz və neft borularında, neftkimya sənayesi avadanlıqlarında antikorroziya örtüyü kimi, həmçinin yapışqan kimi-qaz kəmərlərinin izolyasiya zamanı işlənilə bilər.

İxtiranın məqsədi- yapışqanın şaxtaya davamlılığının artırılması, adqeziyasını və qalınlığını yaxşılaşdırılmasındadır.

Qoyulan məqsəd o zaman əldə edilir ki, əgər yapışqan tərkibində

vinilasetatla etilenin sopolimeri, qliserin efirli kanifol, parafin, antioksidant, izobornilfenil efirdən əlavə o, sopolimerli stirol akrilamido- və ya metakrilamidoqlikooksipropilenlikol 1:1 nisbində molekula kütləsi 1500-3000 komponentlər vardır, kütlə,%:

Vinilasetatla etilenin sopolimeri	30 - 40
Qliserin efirli kanifol	10 – 30
Parafin	10 – 30
Antioksidant	0,3 - 0,5
İzobornilfenil efiri	4,0- 9,0
Sopolimerli stirol akrilamido- və ya metakrilamido-qlikooksipropilenlikol	10 - 20

C 07

- (21) N 99/001561
(22) 01.06.99
(51)⁷ C 07 F 7/20, C 08 K 5/04
(71) İSP INVESTMENTS İNK. (US)
(72) Konen Ceffri M. Volf Filip F. Yanq Vilyam D.
(73) İSP INVESTMENTS İNK. (US)
(54) Qaz nitratlarının əmələ gəlməsinin aradan qaldırılması və ya azaldılması üçün tərkib və üsul.

(57) İxtira mayelərin, xüsusilə də, su və karbohidrogen saxlayan mayelərin boru kəməri ilə nəql edilməsi sahəsinə aiddir.

Məsələ neftin, aşağımolekullu karbohidrogenlərin, təbii qazın nəql edilməsi zamanı boru kəmərinə qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin qarşısını almaqdan ibarətdir.

Məsələ onunla həll olunur ki, su və karbohidrogen daxil olan mayenin boru kəməri ilə nəql edilməsi müddətində qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin qarşısını almaq üçün tərkib təklif edilmişdir, hansı ki, o termpolimerdən, vinilpirrolidondan, vinilkaprilaktamdan və 6-dan 12-yə kimi karbon atomlarına malik olan, dialkilaminalkilmetakrilamidən, dialkildialkenil ammonium halogeniddən və dialkilaminalkilakrilatdan və ya metakrilatdan ibarət olan qrupdan seçilmiş ammonium törəmələri monometrindən seçilmiş polimeri, vinilpirrolidon və vinilkaprolaktamın sopolimerini və vinil-

kaprolaktamın homopolimerini, həmçinin, 3-dən 5-ə kimi karbon atomlarını və bir hidrosil qrupunu saxlayan spirti, və ya, ən azı 3 karbon atomuna malik olan alkoksigrupu saxlayan aşağımolekullu qlikol efirini saxlayır.

Məsələ, həm də onunla həll edilir ki, su və karbohidrogendən ibarət olan mayenin boru kəməri ilə nəql edilməsi zamanı qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin qarşısının alınması və azaldılması üçün üsul təklif edilir, hansı ki, nəql edilən mayeyə yuxarıdakı komponentləri saxlayan tərkib əlavə edilir.

Verilmiş ixtira qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin ingibirləşdirir və ətraf mühitin aşağı temperaturunda neftin, aşağımolekullu karbohidrogenlərin və təbii qazın nəqlini təmin edir.

- (21) N a2000 0065
(22) 28.03.2000
(51)⁷ C 07 C 319/08
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Lahiyyə Qaz İnstitutu (AZ)
(72) Ağayev Həsən Əli oğlu Abdullayev Musa Əli oğlu Koçetkov Viktor Qriqoriyeviç Mürşüdova Solmaz İsax qızı Fərhadov Tələt Səməd oğlu
(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Lahiyyə Qaz İnstitutu (AZ)
(54) Etilmerkaptanın alınma üsulu.

(57) Etilmerkaptanın alınma üsulu üzvi maddələr texnologiyasına aiddir, xüsusən etilmerkaptanın alınması üsuluna, hansı ki, bu da məişətdə qazların istifadəsində odorant kimi geniş istifadə edilir.

Təklif edilən ixtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, etanol və hidrogen-sulfidin reaksiyası zamanı etilmerkaptanın effektiv alınması üçün katalizator kimi modifikasiya olunmuş, Na-formalı təbii seolit götürülür ki, bunun da tərkibində 22,5-25,5% kütlə Na₂O təşkil edir. Reaksiya buxar-qaz axımının sürəti 80-100 ml/dəq, reaktorun yüklənməsi H₂S/kat 0,46-0,60 saat⁻¹ və hidrogen-sulfidin etanola olan molyar nisbəti (4-6): 1 buxar-qaz qatışığının miqdarının 10%-i qədərində təbii qaz axımında aparılır. Buxar-qaz qatışığında reaksiya girməyən hidrogen-sulfid yenidən retsiklə qaytarılır.

Təklif olunan üsul etilmerkaptanın çıxışını 95%-ə qədər çoxaldır. İxtiranın forması bir müstəqil və bir asılı bənddən ibarətdir.

- (21) N a2000 0066
(22) 28.03.2000
(51)⁷ C 07 C 321/24
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Lahiyyə Qaz İnstitutu (AZ)
(72) Ağayev Həsən Əli oğlu Abdullayev Musa Əli oğlu Koçetkov Viktor Qriqoriyeviç Abasquliyeva Fatma Hüseyn qızı Fərhadov Tələt Səməd oğlu
(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Lahiyyə Qaz İnstitutu (AZ)
(54) Aromatik tiospirtlərin alınma üsulu.

(57) Aromatik tiospirtlərin alınma üsulu üzvi maddələr texnologiyasına aiddir, xüsusən, aromatik tiolların alınma üsuluna hansı ki, neftkimya sənayesində plastik kütlələrin sabitləşdiricisi, neft məhsullarının təmizlənməsi və durulaşdırılmasında öz tətbiqini tapa bilər.

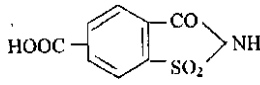
Təklif olunan üsulun mahiyyəti uyğun aromatik xlorbirləşməsinin dihidrosulfidlə 1(1-2) molyar nisbətində qaz fazasında hərərəti 350-370°C olan volframnikel sulfidli katalizatorun qarışıqlı təsirdən əldə edilməsindən ibarətdir.

Çıxış məhsulu götürülmüş aromatik xlorbirləşməsinin miqdarının 52-57%-ni təşkil edir.

- (21) N a2000 0094
(22) 20.04.2000
(51)⁷ C 07 D 275/06
(71) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Polimer Materialları İnstitutu (AZ)
(72) Tağyev Bəbir Əbu oğlu Aslanov Telman Ağakərim oğlu Əliyeva Almaz Soltanməhəməd qızı
(73) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Polimer Materialları İnstitutu (AZ)
(54) Saxarinmonokarbon turşularının alınma üsulu.

(57) İxtira eyni aromatik nüvədə bir tsiklik sulfimid (saxarin) və bir kar-

boksil qrupu saxlayan heterotsiklik birləşmələrin alınması aiddir, məsələn, saxarin monokarbon turşusu ümumi formulu

harada

6-COOH (I), 5-COOH(II)

hansılar ki, yeni reaksiyaya qabil oliqomerlərin və termodavamlı polimerlərin sintezində ilkin monomer kimi tətbiq oluna bilər.

Saxarinmonokarbon turşularının çeşidini artırmaq və onların alınma üsulunu işləyib hazırlamaq məqsədilə m-və n-ksilolun mono-sulfamidlərini 52-54°C-də 1,5-2 saat müddətində qələvi metalların bixromatının 3÷4 molyar artırığı ilə emal edərək, daha sonra reaksiya kütləsini otaq temperaturuna qədər (15-20°C) soyudaraq, məqsədli maddələri məlum üsullarla ayırırlar. Çıxım %: I-70, 305; II-64, 278.

(21) N a2000 0184

(22) 11.08.2000

(51)⁷C 07 D 487/22

(71) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Şabanov Əliməmməd Lətif oğlu
Ramzanova Elmira Emin qızı
Məmmədov Çingiz İsrail oğlu
Salem Monem
İbrahimova Sinduz Məmməd qızı

(73) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(54) Neftdən ayrılmış metalporfirin konsentratlar əsasında fərdi metalporfirin komplekslərinin alınma üsulu.

(57) İxtira neftdən ayrılan metalporfirin konsentratı əsasında fərdi metalporfirin kompleksinin alınma üsuluna aiddir.

İxtiranın məqsədi- fərdi metalporfirin komplekslərinin alınma üsulunun intensivləşdirilməsi və sadələşdirilməsidir.

İxtiranın məği ondan ibarətdir ki, neftdən ayrılan metalporfirin konsentratı su ilə qarışdırılaraq xlorid turşusu ilə pH=1÷0 -qədər

turşulaşdırılır, su layını ayırdıqdan sonra qələvi məhlulu ilə pH=7-qədər neytrallaşdırılır, bundan sonra demetallaşmış və qurudulmuş porfirin kütləsinin 15-17 kütlə %-i miqdarında lazımi metalın xlorid duzu ilə işlənir.

Təklif edilən üsul fərdi metalporfirin kompleksinin alınma prosesinin sürətlənməsinə və intensivləşdirilməsinə imkan verir.

C 08

(21) N a2000 0124

(22) 01.05.2000

(51)⁷C 08 G 8/08, 8/16, 8/36

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Y.H.Məmməd-əliyev ad. Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Əzizov Akif Həmid oğlu
Abdullayev Yaqub Hidayət oğlu

Əhmədov Sabir Mustafa oğlu
Əmiraslanova Mənzər Nəzəməddin qızı
Salayeva Xeyransa Əbdülağa qızı

(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Y.H.Məmməd-əliyev ad. Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(54) Vutoksilləşdirilmiş benzilaminfenolformaldehid oliqomerinin alınması üsulu.

(57) İxtira yüksəkmolekullu birləşmələr kimyasına, o cümlədən butoksilləşmiş benzilaminfenolformaldehid oliqomeri əsasında korroziyaya davamlı örtüklərin, elektroizolyasiyası materiallarının, kompozisyalarda tərkibində əlaqələndiricilərin alınması üsuluna aiddir.

İxtirada qoyulmuş məsələ yüksək istismar keyfiyyətlərinə malik və yeni çeşidli əlaqələndirici kimi butoksilləşdirilmiş benzilaminfenolformaldehid oliqomerinin alınmasından ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll edilir ki, butoksilləşdirilmiş benzilaminfenolformaldehid oliqomerinin alınması üsulu fenol ilə formaldehidin qələvi mühitdə kondensləşməsi və alınan reaksiya məhsulunun efirləşməsi mərhələlərindən ibarət olaraq, fenol ilə formaldehidin kondensləşməsi prosesində əla-

və olaraq benzilaminin müvafiq 0,3-0,5 mol miqdarı götürülərək, kondensləşmə 40-80°C temperaturda, pH=8-də aparılır, alınan kondensləşmə məhsulunun – benzilaminfenolformaldehid oliqomerinin-n-butil spirti ilə efirləşdirilməsi fenolun spirtə 1:5-7 mol nisbətində, pH=5-7 mühitində aparılır.

Təklif olunan üsul məlum oliqomerlərdən tərkib etibarilə fərqlənən butoksilləşdirilmiş benzilaminfenolformaldehid oliqomeri əlaqələndiricisinin yüksək çıxımla (99,2%) alınmasını təmin edir.

(21) N 99/001585

(22) 27.10.99

(51)⁷C 08 L 23/06

(71) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat «Olefin» İnstitutu (AZ)

(72) Nəsimova Məleykə Dəyirman qızı

Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu
Cəfərov Asif Süleyman Paşa oğlu

Balacanova Güllüzar Məmməd qızı

(73) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat «Olefin» İnstitutu (AZ)

(54) Polimer kompozisiyası.

(57) Təqdim olunan ixtira yüksək sıxlıqlı polietilenin (YSPE) xassələrinin modifikasiyası sahəsinə aid olub, xüsusilə ona yüksək elastiklik vermək, yüksək elektrolizə göstəricilərini qoruyub saxlamaqla reoloji və istismar göstəricilərini yaxşılaşdırmaq, kompozisiyaya ağ rəng və şəffaflıq verməkdən ibarətdir.

Kompozisiya radiotexniki cihazlarda və məişət texnikasında tətbiq edilir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, YSPE əsasında alınmış polimer kompozisyalarda tərkibində plastifikator kimi α – metilstiro-lun trimeri və ya alkilbenzol yağı, yaxud komponentlərin aşağıdakı nisbətində propilen oliqomerləri vardır. Kütlə %;

YSPE – 85-95

Plastifikator – 5 – 15

Plastifikator həm də termo və işıq stabilizatoru rolunu oynayır.

- (21) N a2000 0159
(22) 23.06.2000
(51)⁷C 08 L 23/06, C 08 K 9/04
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat La-
hiyə Qaz İnstitutu (AZ)
(72) Əliyev Eldar Yunis oğlu
Nəsirova Aidə Bəbir qızı
Muxtarova Şura Ağabala qızı
Səttarova Validə Rasim qızı
Mövsumova Ərkinaz Gəncəli
qızı
(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat La-
hiyə Qaz İnstitutu (AZ)
(54) Polimer kompozisiyası.

(57) Təqdim olunan ixtira polimer kompozisiyalara, xüsusilə poliolfenil kompozisiyalara aid olub, boruların, plyonka və dolama örtüklərin alınmasında istifadə edilir.

İxtiranın əsas məqsədi yüksək temperatur davamlı, fiziki-mexaniki xassənin saxlanması və alınan maddələrin qiymətlərinin aşağı olmasıdır.

Alınan nailiyyətin əsas məqsədi odur ki, aşağı təzyiqli polietilen və qurum əsasında alınan kompozisiyaya əlavə olaraq, tərkibinə kvartslı un və poli-N-(feniletill) -akrilamid daxil edərək aşağıda göstərilən nisbətlərdə götürülür kütlə,%:

-aşağı təzyiqli polietilen	
DÜST № 16338-85	60- 80
-qurum, malein anhidridi ilə modifikasiya olunmuş	10 – 30
-kvartslı un	4,0 – 9,0
-poli-N-(feniletill)-akrilamid	0,5 – 1,5

C 10

- (21) N a2000 0195
(22) 29.09.2000
(51)⁷C 10 M 151/52, 153/02
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Əhmədov Ələddin İslam oğlu
Həmidova Ceyhun Səfayət qızı
İsakov Elxan Urşan oğlu
Musayeva Minaxanım Ənvər qızı
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(54) Sürtgü yağlarına çoxfunksiyalı polimer aşqarın alınma üsulu.

(57) İxtira avtotraktor yağlarının tərkibində tətbiq edilən çoxfunksiyalı polimer aşqarların alınma sahəsinə aiddir.

İxtiranın məqsədi sürtgü yağlarına özülülük – temperatur xassələri verməkdən ibarətdir. Qarşıya qoyulan məqsədə yüksək özülülük-temperatur xassələrinə malik polimer aşqarın ehtiyatı bol olan xammal əsasında alınmasının yeni üsulunun işlənməsi ilə nail olunur. İşlənilmiş bu üsul, həmçinin, texnoloji prosesi sadələşdirir və çoxfunksiyalı aşqarların xammal bazasını genişləndirir.

C 12

- (21) N a2000 0161
(22) 03.07.2000
(51)⁷C 12 G 3/06
(71) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)
(72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu
Səfərov Səməd Abılı oğlu
Xəlilov Ramiz İbrahim Xəlil oğlu
Cəfərova Hilal Nəbi qızı
Rəhimov Elman Hüseyn oğlu
Məmmədov Rauf Nilal oğlu
(73) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)
(54) «Brilliant» arağı.

(57) İxtira likör-araq sənayesinə, konkret olaraq alkoqollu içkilərə – araqlara aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarət olur ki, təklif olunan arağ tərkibində su-spirt məhlulu və baldan başqa, əlavə olaraq cöviz ləpəsinin arakəsməsindən hazırlanmış 60%-li likör da saxlayır və o, inqrediyentləri 1000 dal hazır məhsulda aşağıdakı nisbətdə özündə cəmləşdirir;

Təbii bal, kq	18-22
Cöviz ləpəsinin arakəsməsindən hazırlanmış 60%-li likör, dal	0,9- 1,1
Su-spirt məhlulu	qalanı, 40% tündlüyü olan kupaja hesablanır

Cöviz ləpəsinin arakəsməsindən hazırlanmış 60%-li likör və bal ilə birlikdə əlavə edilməsi arağa xüsusi tərəvət, xoşagəlmən dad verir ki,

bu isə onun orqanoleptik xassələrini xeyli yaxşılaşdırır. «Brilliant» arağında cüzi miqdarda yetişmiş cövizin dadı və tərəvəti hiss olunur.

Araq üçün təklif olunan tərkib insan orqanizmi üçün müalicəvi komponentlərlə zənginləşir, ekoloji cəhətdən daha da təmiz və yüksək keyfiyyəti ilə fərqlənir, məhsulun çeşidini artırmağa imkan verir.

- (21) N a2000 0162
(22) 03.07.2000
(51)⁷C 12 G 3/06
(71) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)
(72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu
Səfərov Səməd Abılı oğlu
Xəlilov Ramiz İbrahim Xəlil oğlu
Cəfərova Hilal Nəbi qızı
Rəhimov Elman Hüseyn oğlu
Məmmədov Rauf Nilal oğlu
(73) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)
(54) «Golden» arağı.

(57) İxtira likör-araq sənayesinə, konkret olaraq alkoqollu içkilərə-araqlara aiddir.

İxtiranın mahiyyəti onunla ibarət olur ki, təklif olunan arağ tərkibində su-spirt məhlulundan başqa əlavə olaraq yumurta zülalı da saxlayır. İnqrediyentləri 1000 dal hazır məhsulda aşağıdakı nisbətdə cəmləşdirir;

Yumurta zülalı	2,0 –2,5
Su-spirt məhlulu	qalanı, 40% tündlüyü olan kupaja hesablanır

Yumurta zülalının əlavə edilməsi arağın orqanoleptik və fiziki-kimyəvi göstəricilərini xeyli yaxşılaşdırır. Keyfiyyətli koaulyasiya (lopanma) olunmuş zülal su-spirt məhlulunda adsorbsiyanın və çökmanın sürətlənməsini təmin edir.

Araq üçün təklif olunan tərkib onun keyfiyyətini yüksəltməyə, məhsulun çeşidini artırmağa imkan verir.

C 23

- (21) N a2000 0166

- (22) 10.07.2000
(51)⁷C 23 F 13/00
(71) Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Kərimov Aydın Məmmədli oğlu
Hüseynov Cəmaləddin Əsəd oğlu
Kazimov Mətin Aydın oğlu
Abdullayev Məmməd Məşədi oğlu
(73) Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(54) Poladın protektorla katod mühafizəsi üsulu.

(57) İxtira katod üsulu ilə dənizdə polad gəmiləri, dəniz- neft-mədən avadanlıqları və yeraltı boruları korroziyadan mühafizə etməyə aiddir.

İxtiranın məqsədi katod üsulu ilə protektorların cərəyan vermək qabiliyyətini artırmaqla protektorun effektivliyini qaldırmaqdır.

Hal-hazırda katod üsulu ilə poladın mühafizəsində istifadə olunan maqnezium xəlitələrinin cərəyan vermək qabiliyyəti azdır, yəni 710A-saat/kq-dir. Ona görə də onların sənayedə istifadəsi səmərəli sayılmır.

İddia olunan ixtirada məlum protektorların cərəyan vermək qabiliyyətini artırmaq məqsədilə istifadədən əvvəl onlar maye azotda – 197,1⁰C-də 90-180 dəqiqə ərzində soyudulur. Bu zaman dəniz suyunda onların cərəyanvermə qabiliyyəti 1,4-1,8 dəfə artır. Beləliklə, protektorların effektivliyi artır.

Bölmə E.

Tikinti, mədən işləri.

E 21

- (21) N 99/001638
(22) 13.10.99
(51)⁷E 21 B 15/00
(71) Dip Oyl Texnologdji, İnkorporyed (US)
(72) Layl Devid Finn
Paul Nelson Stenton
(73) Dip Oyl Texnologdji, İnkorporyed (US)
(54) Dirəyin dayaq və istiqamətləndirici qurğusu.

(57) İxtira açıq dənizdə qazma əməliyyatlarına aid olub, dənizdə üzən platforma üçün dirəyin dayaq və istiqamətləndirici qurğusuna aiddir.

İxtiranın əsas məsələsi konstruksiyaların sadələşdirilməsi, boruların gərginliklərdən mühafizə effektivliyinin artırılması və uyğun olaraq istismar zamanı boruların əyilmə və fırlanmasının azaldılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, təklif olunan dayaq və istiqamətləndirici qurğu hər ucu dəniz dibilə birləşmiş, üst hissəsi isə platforma dibindəki dəliyədən keçməkdən uyğunlaşdırılmış dirək borusundan, eləcə də platformanın bütün dərinliyi üzrə uzadılmış həcm şəkilli üzən gövdədən ibarət olub, üzən gövdənin aşağı ucu yaxınlığındakı boruya bərkidilmiş, dirək borusunu mərkəzləşdirən element, göstərilən mərkəzləşdirən elementdən yuxarı və aşağıda yerləşdirilmiş əyilməni məhdudlaşdıran element daxil edilmişdir, belə ki, əyilməni məhdudlaşdıran element iki konsentrik boruşəkilli seqmentdən və ya dirək borusunun daha qalın sekiyalarından hazırlana bilər. Dayaq və istiqamətləndirici qurğunun yerinə yetirilmiş digər variantında interval ilə yerləşdirilmiş və üzən gövdənin aşağı ucu istiqamətində ölçüləri kiçilən çoxlu mərkəzləşdirən elementlər daxil edilir, gövdənin istiqamətləndirici halqalarının diametrini üzən gövdənin aşağı ucu istiqamətində artırmaq təklif olunur.

- (21) N 99/001430
(22) 30.03.99
(51)⁷E 21 B 33/13
(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu (AZ)
(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
Vəliyev Müzəffər Ələkbər oğlu
Nuriyev Nuru Bünyat oğlu
Bağirov Əli Əlisəttar oğlu
İsmayılov İsrəfil Əli oğlu
(73) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu (AZ)
(54) Layın quyudibi sahəsinin bərkidilməsi üsulu.

(57) İxtira, neftçıxarma sənayesində, daha dəqiqi, layın quyudibi sahəsinin bərkidilməsi üsuluna aiddir.

İxtiranın məqsədi- məhsuldar layın quyudibi sahəsinin bərkitmə prosesinin keyfiyyətini artırmaqdır.

İxtiranın mahiyyəti ondadır ki, doldurduğu və birləşdirici materialdan ibarət olan maye qarışığının laya vurulması üsulunda, uyğun olaraq 1:3 həcm nisbətində doldurduğu kimi bitumlu qum, birləşdirici ünsür kimi isə, qudrunun suda məhlulu və kalsium-xlorun qarışığı vurulur.

İxtira, zəif sementlənmiş süxurların bərkidilməsi tələb olunan sahələrdə istifadə oluna bilər.

- (21) N 98/001189
(22) 31.03.98
(51)⁷E 21 B 33/138
(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu (AZ)
(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
Sarıyev Sədaqət Qara oğlu
Seyidov Mircəfər Mirəli oğlu
Əliyev Vilen Əli oğlu
Babayev Müseyib Baba oğlu
(73) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu (AZ)
(54) Neft quyularına su axımını təcrid etmə üsulu.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusən, neft quyularına su axımını təcrid etmə üsuluna aiddir.

Təklif edilən üsulun məqsədi- məlum üsulun səmərəliyini yüksəltmək yolu ilə onun etibarlığını artırmaqdır.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, laya eyni zamanda ayrıca üsulla müvafiq olaraq 1: 0,5 həcmində, komponentlərin məlum faiz nisbətində qudrun tərkibli qələminin sulu məhlulu və əvvəlcədən kalsium-xlorla zənginləşdirilmiş suyu vurduqdan sonra, lay təzyiqinə bərabər təzyiqdə qaz və ya hava vurulur və 24 saat lay şəraitində saxlanılır.

İxtiranın tətbiqi, məhsuldar layın su ilə doymuş hissəsində sukeçirməyən bütöv kristallik strukturu kütlənin alınmasına imkan verir.

(21) N 99/001631

(22) 03.03.99

(51)⁷E 21 B 43/00(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
İsmayilov Şahin Zirəddin oğlu
Əlizadə Şirinağa Qəribəğa oğlu
Dadaşov Putas Arif oğlu
Nuriyev Nuru Bünyad oğlu
Aslanov Əsgər Hüseyn oğlu(73) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)

(54) Maye qaldırıcısı.

(57) İxtira neftçıxarma sənayesinə, daha dəqiq, neftçıxarma texnikasının qazlift üsuluna aiddir.

Nəzarət-ölçü cihazları və fontan ilə təchiz edilmiş qaldırıcı boruların daxili və xarici kolonu bir-birinə nəzərən konsentrik yerləşmiş iki-sıralı liftdən ibarət qaldırıcıda, boruların xarici sırasının sonu- onun diametridən bir ölçü kiçik olan keçirici ilə, daxili sıranın sonu-soplosu qaldırıcının daxili və xarici boruları arasında yaranan həlqəvi faza ilə hidravlik əlaqələndirilmiş, soplunun qəbulu isə xarici sırada olan keçiricinin daxili boşluğu ilə birləşdirilmiş qaz ejektoru ilə təmin edilib.

Təklif edilən ixita sayəsində laya olan əks-təzyiq aradan qaldırılır, quyunu işə buraxma prosesində işçi agentin udulmasının qarşısı alınır, əlavə depressiya yaranır ki, bu da mayenin laydan quyuya axın intensivliyini artırır və orta gündəlik debitin yüklənməsinə səbəb olur.

(21) N 99/001214

(22) 11.06.99

(51)⁷E 21 B 43/20(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
Nərimanov Akif Əli oğlu
Əkbərov Nazim Əkbər oğlu
Əliyev Yunus Xasay oğlu(73) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)(54) Kollektor süxurlarının
işlənməsi üsulu.

(57) İxtira- neftçıxarma sənayesinə, daha dəqiq, gilli fraksiyalı neft laylarının keçiricilik xüsusiyyətlərinin artırılması üsullarına aiddir.

İxtiranın məqsədi- lay təzyiqini saxlamaq üçün laya su vurulması prosesində gil fraksiyasının şişmə xüsusiyyətini məhdudlaşdırmaqdır.

İxtiranın əsas məği ondan ibarətdir ki, tərkibində gil fraksiyası olan kollektor süxurlarının işlənməsi üsulunda, neft laylarına kimyəvi işlənmiş su vurulması əvəzinə, pH göstəricisi 8-12 olan elektrokimyəvi işlənmiş su-katolit vurulur.

İxtiranın tətbiqi, lay təzyiqinin saxlanması prosesinin effektivliyinin artırılmasına və layın neftvermə əmsalının yüksəlməsinə səbəb olur.

(21) N 99/001213

(22) 11.06.98

(51)⁷E 21 B 43/24(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
Sarıyev Sədaqət Qara oğlu
İsmayilov Şahin Zirəddin oğlu
Səfiyev İman Qənbər oğlu
Babayev Müseyib Baba oğlu(73) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)(54) Kollektor süxurlarının termo-
kimyəvi işlənməsi üsulu.

(57) İxtira – neftçıxarma texnologiyasına, daha dəqiq, termokimyəvi təsirdə yüksək özlüliyə malik neftli layların neftvermə əmsalının yüksəltməsi üsullarına aiddir.

İxtiranın məqsədi- laya termokimyəvi təsir prosesində, ekzotermik reaksiya nəticəsində yaranan istiliyin layın daha böyük həcminə və quyudibi zonasından uzaqda yerləşən sahələrinə təsirini artırmaq üçün termik reaksiyanın gediş müddətini artırmaqdır.

İxtiranın məği ondan ibarətdir ki, neft quyularında layın quyudibi sahəsinə ardıcıl olaraq turşu ilə əlaqədə olan agentin suda məhlulu, polizobutilen və xlorid turşusu əvəzinə, laya agent kimi dietilaminin suda məhlulu vurulur, bundan başqa, turşu və onunla əlaqədə olan agentin birlikdə götürülmüş həcmi-

nin 1,5 –2,0%-nin təşkil edən 1,75 – 2,0%-li polizobutilen istifadə edilir.

(21) N 99/001384

(22) 22.04.99

(51)⁷E 21 B 43/25

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)

(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu
Həsənov Tofiq Mustafa oğlu
İbrahimov Xıdır Mənsüm oğlu
Xasayev Rahim Arif oğlu
Tağıyev Zaur Tələt oğlu

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)

(54) Dərinlik ştanq nasosu üçün quyuyu qurğusu.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusən, quyuyu ştanq nasoslarına aiddir.

İxtirada qoyulan məsələ neftin özlülüynün azaldılması və qazın yığılıb boruarxası boşluğa ötürülməsini tam təmin etmək yolu ilə nasosun dolma əmsalını artırmaqdır.

Məsələnin həlli onunla yerinə yetirilir ki, içi boş gövdədən, onunla möhkəm birləşdirilmiş yuxarı və aşağı sıxıcı muftalardan (biləzliklərdən), gövdə içərisində konsentrik oturdulmuş divarları, hündürlüyü boyu növbələşən bütöv və per-forasiya olunmuş sahələrdən ibarət olan qısa borudan təşkil olunmuş məlum dərinlik ştanq nasosu üçün qurğuda aşağı mufta qapalı, yuxarı mufta dəliklərlə və gövdənin aşağı hissəsi yarıqvari kanallarla hazırlanmışdır, bu halda halqavari boşluqda məsələli süxur yerləşdirilmişdir.

İxtiranın mahiyyəti ondadır ki, qapalı muftanın köməkliyi ilə yarıqvari kanallarla istiqamətlənən maye axımının qısa boruya daxil olan hissəsi dəliklərdən keçərkən mayədə bir-birini əvəz edən «sıxılma» və «dartılma» halları baş verir ki, bu da hidrodinamik dalğaların generasiyasına və ixtirada qoyulmuş məsələnin həllinə, neftin özlülüynün azalmasına və ştanq nasosunun qəbulunda müqavimətlərin azalmasıyla qazın maksimum çox boruarxası boşluğa keçməsinə gətirir.

Eyni zamanda yuxarı muftanın yarıqlı hazırlanması qazın nasosun qəbuluna düşmədən boruarxası boşluğa keçməsinə şərait yaradır.

Müsbət nəticə nasosun qəbuluna daxil olan mayenin və hasilatın artması hesabına əldə edilir.

- (21) N 99/001499
(22) 24.03.99
(51)⁷ E 21 B 43/25
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu İbrahimov Xıdır Mənsüm oğlu Tağıyeva Mahirə Ramiz qızı Həsənov Tofiq Mustafa oğlu Xasayev Rahim Arif oğlu Ağayev Firdovsi Hacı oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(54) Quyu dalğa generatoru.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusən, quyu gövdəsində qaldırıcı borularda qaz-maye qarışığına dalğa təsiri göstərən qurğulara aiddir.

Təklif olunan ixtirada qoyulan məsələ generatorun işinin effektivliyinin artırılması hesabına daha güclü dalğa implusu yaratmaqdır.

Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, içi boş gövdədən, onunla möhkəm bərkidilmiş sıxıcı muftadan, sıxıcı mufta altında konsentrik yerləşdirilmiş dalğa hərəkəti yaranan elementdən, hündürlük boyu növbələşən keçirici və keçirici olmayan hissələrdən, həmçinin qısa boru altında oxvari kanallarla təchiz olunmuş alt sıxıcı muftadan ibarət məlum qurğuda keçirici boru kimi perforasiya olunmuş və həmin hissəyə möhkəm məftildən sargı sarılır.

İxtiranın mahiyyəti ondadır ki, məftil boru səthində elastik yay yaradır ki, o da təzyiqlə sızramaları təsiri altında özündən əlavə dalğalar saçır və onlar da qaz-maye qarışığının «sıxılma» və «genişlənmə»si hesabına yaranan dalğalarla interferensiya nəticəsində generatoru daha çox gücləndirir.

Təklif olunan ixtiranın tətbiqindən alınan səmərə generatorun təmirinə çəkilən xərclərin azalması, məhsuldarlığın artması və işçi agentinin sərfinin azalmasından ibarətdir.

- (21) N 99/001489
(22) 07.10.99
(51)⁷ E 21 B 43/26
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Bağırov Mikayıl Kazım oğlu Əliyev Vaqif Hacıbala oğlu Əliverdizadə Taleh Kərim oğlu Rzayev Çingiz Tələt oğlu Abbasov Rövşən Məmmədrəsul oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(54) Quyuların bərkidilməsi üsulu.

(57) İxtira neft quyularının bərkidilməsi texnologiyasına aid olub, neft sənayesində qumlu-gillə allüvial çöküntülərdən keçən quyuların tikintisində, qoruyucu kəmərlərin bütövlüyünün pozulmasının qabağını almaq üçün istifadə oluna bilər.

İxtiranın məqsədi allüvial çöküntülü quyu kəmərlərinin yeraltı sularının sellərindən izolyasiyasının etibarlılığını yüksəltməsindən ibarətdir.

Qoruyucu kəmərin quyuya endirilməsinin və tamponaj məhlulun borukənarı boşluğa basılmasını tərkibinə götürən allüvial çöküntülü neft quyularının bərkidilməsi üsulundan (fərqli), tamponaj məhlulun sifətində beton məhlulu istifadə olunur, onun yeritməsini dövrəli edirlər, bununla belə, dövrələrarası vaxt quyu şəraitində beton məhlulun bərkiməsinə uyğundur.

Müsbət effekt allüvial çöküntülərində yerləşmiş qoruyucu kəmərlərin təmir-izolyasiya kəşfiyyatının xərclərinin azaldılması.

- (21) N 98/001063
(22) 20.11.97
(51)⁷ E 21 B 43/26
(71) Kazımov Şükürəli Paşa oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)
(72) Kazımov Şükürəli Paşa oğlu Məmmədov Mübariz Rza oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu Şirinov Şirin Həsən oğlu Petrov Yuriy Sergeyeviç
(73) Kazımov Şükürəli Paşa oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)
(54) Quyunu qum tıxacdan təmizləmək üçün qurğu.

(57) İstifadə edilməsi: neftçıxarma sahəsi.

İxtiranın mahiyyəti: Qurğunun silindrik gövdəsinin içərisində yayın içi boş porşen yerləşdirilib. Porşenin içərisində hilravlik turbin qoyulub. Porşen dişbənzər çıxıntıları olan borucuqla təchiz olunub. Mayenin müxtəlif sərfələrdə və təzyiqlərdə, turbinin fırlanması nəticəsində, porşenin altındakı yay təzyiqlər düşgüsündən yaranan enerjидən artıq enerji topladığı üçün qurğunun etibarlı işləməsi təmin olunur.

Müsbət səmərə: Quyunu bərkimiş qum tıxacından təmizləmək üçün sərf olunan vaxta qənaət olunur.

- (21) N 99/001223
(22) 01.10.98
(51)⁷ E 21 B 43/26

- (71) Kazımov Şükürəli Paşa oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)
(72) Kazımov Şükürəli Paşa oğlu Məmmədov Mübariz Rza oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu Məmmədov Şahbala Siqbat oğlu Səlimov Salman Əbülhəsən oğlu Abdinov Vaqif Yunus oğlu
(73) Kazımov Şükürəli Paşa oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)
(54) Quyuların hasilatının bərpa olunması üsulu.

(57) İstifadə edilməsi: dərinlik nasosu ilə təchiz olunmuş quyuların regenerasiyası. İxtiranın mahiyyəti: quyuların boruarxası fəzasına vaxtaşırı olaraq quyu mayenin vurulması aparılanda, növbəti vurulmanı su-neft emulsiyasının boruarxası fəzədə, quyu işləyən zaman yığılması müddətində müvafiq müddətdə aparırlar, vurulmanı isə su-neft emulsiyasının quyunun boruarxası fəzasından sıxışdırılıb çıxarılmasına tələb olunan vaxt ərzində aparırlar.

Müsbət effekt: ştanqlı quyu nasosundan silindrinə daxil olan köpüyün və lay qazının həcmnin azaldılması nəticəsində həmin nasosun məhsuldarlığı artır. Eyni zamanda, boru arxasından su-neft emulsiyasını xaric etməklə, quyunun neftə görə hasilatı artır.

- (21) N 98/001161
(22) 03.04.98
(51)⁷E 21 B 43/32
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu
Kazımov Şükürəli Paşa oğlu
Şirinov Şirin Həsən oğlu
Axundova Elmira Murtuza qızı
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(54) Lay suyunun quyu dibinə axının məhdudlaşdırılması üsulu.

(57) İxtira neft hasilatı sahəsinə, xüsusən, quyudibi sahəsinə təsir üsulu aiddir.

İxtirada qoyulan məsələ, məlum xüsusiyyətləri məsaməli kanalların tıxaclanmasını təmin edəcək birləşmələrdən istifadə etməklə lay sularının təcridəlmə keyfiyyətini yüksəltməkdən ibarətdir. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, struktura əmələgətirici maddə vurmaqla lay sularının quyu dibinə axmasını məhdudlaşdırmaqdan ibarət məlum üsulda struktura əmələgətirici kimi borun, daha dəqiq, borazolun klatratyaradıcı birləşməsindən istifadə olunur. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, bu birləşmələr quyudibi sahədə lay məhsulları ilə görüşərək, məsaməli kanalları təcrid edəcək klatratlar yaradır. Su keçirən kanalların tıxaclanması lay təzyiqi və temperatur nəticəsində onlarda yaranan yeni struktur birləşmələrin nəticəsində baş verir ki, onlar mövcud təzyiq və temperatur dəyişmələrində kanallardan bu tıxacların geri çıxarılması mümkünliyünü aradan qaldırır.

Bölmə F.

Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.

F 04

- (21) N 99/001373
(22) 05.04.99
(51)⁷F 04 F 5/02
(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu

- (AZ)
(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Hümbətov Həsən Həşim oğlu
Yaqubov Yaqub Telman oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(73) Poladov Əlisahib Rza oğlu
Səfərov Natiq Muxtar oğlu
(AZ)
(54) Şırnaqlı nasos.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, əsasən, neft quyularını istismar etmək üçün şırnaqlı nasoslara aiddir.

İxtiranın məqsədi- şırnaqlı nasosun istismar etibarlılığını yüksəltmək və onun konstruksiyasını sadələşdirməkdir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, aktiv soplonu, qarışdırıcı kameranı, diffuzoru və passiv mühiti ötürmək üçün pəncərələri özündə birləşdirən məlum şırnaqlı nasosda, aktiv soplo birləşmə şəklində-giriş və çıxış hissəsindən ibarət hazırlanıb, giriş hissəsi hərəkətli çıxış hissəsi ilə əhatələşib, bundan başqa giriş hissəsi maqnit bandajla, çıxış hissəsi -yuxarı ucunda maqnit hissələrlə təchiz edilib ki, maqnitlərin eyniadlı qütbləri bir-birinə qarşı yönəlib, həmçinin giriş hissəsinin aşağı ucunda-xarici, yuxarı ucunda isə daxili həlqəvi çıxıntılar var və ucluğu-oturacağı aşağıya doğru yönəlmiş kəşik konus şəklində qalınlaşdırılmışdır.

İxtiranın, əsasən, zəif fontan vuran və ya fontandan tam dayanmış quyularda tətbiqi daha məqsəduşgündür.

F 16

- (21) N 98/001233
(22) 28.12.98
(51)⁷F 16 K 1/100
(76) Aslanov Cəmaləddin Nurəddin oğlu (AZ)
(54) Düzaxınlı siyirtmə.

(57) İxtira düzaxınlı siyirtməyə aid olub, sənayenin müxtəlif sahələrində maye və qaz axınının idarə olunması və tənzimlənməsi üçün təyin olub, həm də neft sənayesində geniş istifadə edilir.

Gövdəsinin daxilində işçi səthi γ bucağı ilə tamamlanmış, novçasında qeyri-metal kütlə yerləşdirilmiş sipər gövdənin iç yonuşunda işçi səthi hesabı bucaq altında ta-

mamlanmış, gövdə tərəfdən silindr formasında olan bir tərəfdən gövdənin daxili iç yonuşunda oturdulmuş düzbucaqlı en kəşikli qeyri-metal kipləndirici halqaya söykənmiş yəhərə sıxılmışdır.

Təmas yüklərinin bərabərölçülü paylanması, sürtünmə cütü detallarının təmas səthlərində sürtünmə qüvvəsinin azaldılması hesabına konstruksiya yüksək etibarlılığa malikdir.

- (21) N a2000 0015
(22) 01.02.2000
(51)⁷F 16 K 1/100, F 16 K 3/00
(76) Aslanov Cəmaləddin Nurəddin oğlu (AZ)
(54) Düzaxınlı siyirtmə.

(57) İxtira bağlayıcı armatura aid olub, sənayenin müxtəlif sahələrində maye və qaz axınının idarə olunması və tənzimlənməsi üçün təyin olub, həm də neft sənayesində geniş istifadə edilir.

Siyirtmənin gövdəsi daxilində müstəvi şiber qoyulmuşdur. Gövdənin iç yonuşunda oturacağı özünün yan səthi radiusu üzrə α bucağı altında tamamlanmış metal üzük, silindr formalı daxilində novçası olan yəhər isə trapes şəkilli qeyri-metal kipləndirici üzərində yerləşdirilmişdir.

Təmas yüklərinin bərabər ölçülü paylanması, sürtünmə cütü detallarının təmas səthlərindən sürtünmə qüvvəsinin kipləndirici düyünün kiplik saxlama qabiliyyətinin artırılması hesabına konstruksiya yüksəlməmiş etibarlılığa malikdir.

- (21) N a2000 0121
(22) 28.04.2000
(51)⁷F 16 L 17/04, 21/06
(76) Əliverdizadə Tale Kərim oğlu
Əliyev Vaqif Hacıbala oğlu
Rzayev Çingiz Tələt oğlu
İsmayılzadə Namiq Yusif oğlu (AZ)
(54) Boruları birləşdirən qurğu.

(57) İxtira boruları birləşdirən qurğuları aiddir.

İxtirada əsas məsələ, boruların montajı və demontajına sərf edilmiş vaxtı azaltmaqdır.

qurulan məsələ onunla həll olunur ki, boruları birləşdirən qurğu içiboş, silindr şəklində hazırlanmış və birinci boruda yerləşdirilmiş gövdədən, onun içində ikinci boru ilə birləşdirilmiş, təsbit edici elementlə təchiz olunmuş silindrik borucuqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, təsbit edici element kimi rezin oymaq şəklində hazırlanmış sıxışdırıcı element istifadə olunur, oymağın bir tərəfi silindrik borucuq ilə hermetik birləşdirilir, onun xarici səthi iki kasaşəkili manjetdən təşkil edilmiş novcuqla təmin edilir, manjetdən boşluqları bir-birinə əks istiqamətdə yönəldilir, bununla belə, gövdə rezin oymağın halqavari novcuğu ilə əlaqələnməmiş, tıxacda bağlanan qazburaxıcı kanalla təmin edilir, silindrik borucuq isə, diametri borucuğun en kəsiyi diametrinə bərabər olan və rezin oymağın daxil en kəsiyi diametrindən böyük olan metal kürə ilə təmin edilir.

Müsbət effekt boruların birləşdirilməsi və ayrılmasına sərf edilmiş vaxt və əmək resurslarının qənaətinə ibarətdir.

Bölmə G.

Fizika.

G 01

(21) N a2000 0007

(22) 25.01.2000

(51)⁷G 01 B 7/00

(76) **Məmmədov Firudin İbrahim oğlu**

Dadaşova Rəna Bəhram qızı

Əsgərova Aybəniz Oqtay qızı

(AZ)

(54) **Bucaq yerdəyişmələrin induktiv çeviricisi.**

(57) İxtira ölçü texnikasına aid olub, dövrü obyektlərin bucaq yerdəyişmələrini ölçmək üçün istifadə olunur.

İxtiranın əsas məsələsi çeviricinin həssaslığının və dəqiqliyinin artırılması, həmçinin konstruksiyasının sadələşdirilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, dolaq sistemləri və fırlanma oxları daxil olan hərəkətsiz maqnit keçiricisinin yerləşdiyi silindrik gövdədən ibarət qurğuda,

hərəkətsiz maqnit keçiricisinin dərin olmayan oyuqlarında yerləşdirilmiş dolaq sistemləri, iş prosesində bərabər olaraq hərəkətli maqnit keçiriciləri ilə ötürülür.

Bu çeviricidə hərəkətsiz maqnit keçiricisinin dərin olmayan oyuqlarında yerləşdirilmiş, hərəkətli maqnit keçiriciləri ilə örtülmüş dolaqlar sistemi hesabına maqnit gücü xətlərinin uzunluğu azalır, maqnit artır və uyğun olaraq həssaslıq artır.

(21) N a2000 0078

(22) 10.04.2000

(51)⁷G 01 N 25/22

(71) **Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)**

(72) **Fərzanə Nadir Həsənağa oğlu**

Soltanov Rafiq Fərid oğlu

Məmmədov Qəhrəman Məşədi oğlu

(73) **Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)**

(54) **Termokimyəvi detektor.**

(57) Bu ixtira analitik cihazqayırma sahəsinə aiddir və qaz xromatoqrafiyasında universal detektor kimi, ekoloji nəzarət sistemlərində və lokal sistemlərdə zəhərləyici maddələrin mikronsentrasiyaları analizatoru kimi, həmçinin çoxparametrlilik sistemlərdə və maddələrin identifikasiyasında analizator kimi istifadə edilə bilər.

İxtiranın məqsədi analiz edilən maddələr sinfinin genişləndirilməsindən ibarətdir.

Qarşıya qoyulmuş məqsəd prototip rolunu oynayan və qazların çıxarılması və verilməsi üçün dibində və baş hissəsində ştuseri olan dielektrikdən hazırlanmış silindrik kameradan ibarət olan; yüksək gərginliyə qoşulmuş, silindrik kameranın dibinə bərkidilmiş metallik sopllo kəsiyinin arasında onun xarici səthində yerləşən dairəvi elektrodan, metallik sopllo kəsiyi ilə silindrik kameranın baş hissəsi arasında onun oxu üzrə bərkidilmiş termoqəbuledicidən ibarət termokimyəvi detektorda metallik sopllo kəsiyi ilə termoqəbuledici arasındakı fəzaya kimyəvi prosesin istiliklə aktivləşdirilməsi imkanı verən qızdırıcı element daxil edilmişdir.

Texniki nəticə – tərkibində ozon olan qaz ilə maddələrin müxtəlif sinifləri reaksiya prosesini hə-

yata keçirmək-metallik sopllo kəsiyi ilə termoqəbuledici arasındakı fəzada yerləşən qızdırıcı elementin verdiyi, bu reaksiyaların aparılması üçün vacib olan enerjinin qiymətinə bərabər olan və ya ondan çox olan qiymətə malik olan, zaman üzrə sabit qalan istilik enerjisi- aktivləşdirilmə enerjisi hesabına əldə edilir.

(21) N 99/001148

(22) 07.04.98

(51)⁷G 01 R 27/18

(71) **Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Energetika və Enerji Layihə İnstitutu (AZ)**

(72) **Ramazanov Kərim Nəzir oğlu**

Mustafayev Rauf İsmayıl oğlu

Kərimov Yusif Müseyib oğlu

Lobkov Yuri Alekseyiviç

Süleymanov Rəsul Süleyman oğlu

Nəbiyev Xəlil İskəndər oğlu

(73) **Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Energetika və Enerji Layihə İnstitutu (AZ)**

(54) **Dəyişən cərəyan mühərriklərin işə qoşulmadan qabaq gövdəyə nəzərən izolyasiyasına nəzarət etmək üçün qurğu.**

(57) İxtira, neytral yerlə birləşdirilmiş üçfazlı elektrik şəbəkələrində elektrik maşınlarının dolaq izolyasiyasına nəzarət edən qurğulara, xüsusi halda yerə nəzərən izolyasiyasının ölçülməsinə aiddir.

İxtirada qoyulmuş məsələ, dəyişən cərəyan mühərriklərində işə qoşulmadan qabaq gövdəyə nəzərən izolyasiyaya nəzarət etmənin effektivliyini artırmaqdır ki, izolyasiya müqavimətinin müəyyən edilmiş qiymətdən azalmasının başlanmasını dəqiq təyin edilməsinin hesabına onun azalma dərəcəsi qiymətləndirilsin.

Məsələnin həyata keçirilməsi əvvəllər təklif edilmiş, asinxron mühərriklərin işə qoşulmadan qabaq izolyasiyasına nəzarət etmə qurğusuna əlavə olaraq, diod, stabiltron, işıqsaçan diod, neon lampası və sabit müqavimətin qoşulması ilə əldə edilir.

Təklif edilən qurğu xüsusi ölçülər aparmadan gövdəyə nəzərən müqavimətin müəyyən qiymətdən aşağı düşməsinin başlanmasını vaxtında aşkar edir, onun nə dərəcədə azalmasını qiymətləndirir və bu qiym-

mət buraxıla bilən həddə olmazsa, mühərrikin qoşulmasına avtomatik olaraq qadağa qoyulur, beləliklə, iş rejiminin pozulmasının qarşısı alınır.

Təklif edilən qurğudan istilik elektrik stansiyalarında, neft və qaz sənayesində (ələlxüsus, dəniz şəraitində), neftötürücü stansiyalarda, kimya zavodlarında, kənd təsərrüfatında və s. istifadə etmək məqsəddəyğündür.

- (21) N 98/001181
(22) 18.09.97
(51)⁷G 01 V 9/00
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Hüseynzadə Oqtay Camal oğlu Dilbazi Zahid Hacı oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Neft yataqlarının işlənməsi üsulu.

(57) İxtira neft yataqlarının işlənməsi sahəsindəki tədqiqata aiddir və neftqaz çıxarma sənayesi sisteminə geniş tətbiq oluna bilər.

İxtiranın məqsədi yatağa təsirgöstərmə vaxtının düzgün seçilməsi və neftçıxarma quyularının qazılma ardıcılıq tempini müəyyənləşdirmək yolu ilə neft yataqları işlənməsinin səmərəsini yüksəltməkdən ibarətdir.

Neft yataqlarının təklif edilmiş işlənmə üsulunda neft strukturunun geoloji quruluşunun tədqiqi, ağırlıq qüvvəsinin ölçülməsi, çıxarılan mayelərin miqdarının təyin edilməsi asılılığı üzrə

$$Q_m = 5907,2 + 0,0044 \left(\frac{\Delta g}{4,4} \right) n^2 - 0,042 n^2$$

$$- 0,15 \left(\frac{\Delta g}{4,4} \right)^3 - 0,505 \left(\frac{\Delta g}{4,4} \right) n,$$

Burada:

Q_m - çıxarılan mayelərin miqdarı, n - neftçıxarma quyularının sayı,

Δg - ağırlıq qüvvəsinin anomaliyası.

Alınan məlumatlar əsasında yatağa təsirgöstərmə vaxtı və qazımanın ardıcılıq tempi təyin olunur.

G 06

- (21) N 99/001606
(22) 16.12.99
(51)⁷G 06 F 7/00, 13/00
(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Mənsurov Tofiq Məhəmməd oğlu
(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(54) Hesablama strukturu.

(57) İxtira avtomatika, hesablama texnikası və kibernetika sahəsinə aiddir və hesablama strukturları kimi istifadə oluna bilər.

Təklif olunan hesablama strukturu eyni hesablama qurğularından ibarət dairəvi sxemi və hər bir hesablama qurğusu fastləni idarə blokunu, birkristallı mikro-EHM-i, səhifənin sayı registrini, böyük ünvan kommutatorunu, ünvanlar buferini, mübadiləni idarə blokunu, birinci və ikinci yaddaşı və xarici qurğunu birləşdirir.

Sürətin artırılması və verilənlər və proqram yaddaşının həcmnin böyüdülməsi eyni hesablama qurğularından ibarət dairəvi sxemin və hər bir hesablama qurğusuna isə fasiləni idarə blokunun, birkristallı mikro-EHM-in, səhifənin sayı registrinin, böyük ünvanlar kommutatorunun, ünvanlar buferinin, mübadiləni idarə blokunun, birinci və ikinci operativ yaddaşın, xarici qurğunun daxil edilməsi, maksimal-mümkün paralelləşdirilmiş məsələlərin paralel şəkildə hesablama qurğularının qrupları tərəfindən yerinə yetirilməsi və ayrı-ayrı hesablama qurğularının qarşılıqlı əlaqədə olan proqram və verilənlər yaddaşının əsasında ümumi proqram və verilənlər yaddaşının təşkil edilməsi hesabına əldə edilir.

- (21) N 99/001517
(22) 22.10.99
(51)⁷G 06 F 7/00, 15/16
(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Mənsurov Tofiq Məhəmməd oğlu
(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(54) Bircinsli hesablama mühitinin modulu.

(57) İxtira avtomatika, hesablama texnikası və kibernetika sahəsinə aiddir və bircinsli hesablama mühitləri qurularkən istifadə olunur.

Təklif olunan modul sorğuların qəbul blokunu, triggeri, hesablama blokunu, tənzimləmə blokunu, müqayisə blokunu, ləngitmə blokunu, sinxronlaşdırma blokunu və kommutator birləşdirir.

Bircinsli hesablama mühitinin modullarının tənzimləmə vaxtının azaldılması modula müqayisə blokunun, ləngitmə blokunun və sinxronlaşdırma blokunun daxil edilməsi və modul-qəbuledicinin ünvan verilənlərinin əsasında hesabat yolunun ünvanlı tənzimləmə üsulunun tətbiq olunması yolu ilə əldə edilir, yəni iş prosesində ancaq o modulların tənzimlənməsi baş verir ki, həmin modullar modulverici və modulqəbuledici arasında informasiyanı retranslyasiya edəcəkdir.

Bölmə H.

Elektrik.

H 01

- (21) N a2000 0052
(22) 22.03.2000
(51)⁷H 01 İ 29/79
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Məmmədov Rəşad Qara oğlu
(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(54) Şottki diodlarının periferiya cərəyanlarını ölçmə üsulu.

(57) İxtira elektronika sahəsinə, o cümlədən yarımkeçirici cihazların və mikrosxemlərin elektrofiziki parametrlərinin ölçülməsinə aiddir.

Şottki diodlarının periferiya cərəyanlarını, kontakt periferiya cərəyanlarının orta xətti sıxlığının təyininə əsaslanan ölçmə metodu təklif olunur. Bu zaman eyni texnologiyaya malik identik Şottki diodlarından axan cərəyanların fərqiindən istifadə edilir.

- (21) N a2000 0010
(22) 28.01.2000
(51)⁷H 01 L 21/603
(71) Azərbaycan EA Fizika İnstitutu (AZ)

- (72) Rzayev Salman Hadimalı oğlu
Zöhrabbəyova Zaura Mövsüm
qızı H 02
- (73) Azərbaycan EA Fizika İnstitutu (AZ) (21) N 99/001484
(22) 19.11.99
- (54) Kontaktların yaradılması üsulu. (51)⁷ H 02 P 8/00, H 04 L 19/00
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Mansurov Tofik Məhəmməd
oğlu
(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(54) Addım mühərrikinin idarəedici
qurğusu.

(57) Bu ixtira tərkibində p-n keçidi olan yarımkeçiricilər elektronika-sında cihazlara kontaktların yaradılması üsuluna aiddir və inteqral mikrosxemlərin istehsalında istifadə oluna bilər.

İxtiranın məqsədi mikrosxemlərin p-n keçidlərində qəfəs quruluşunda defektlərin əmələ gəlməsinin qarşısını almaq yolu ilə istehsalatda alınan yararlı məmulatların miqdarının artırılmasından ibarətdir.

Bu məsələni həll etmək üçün mikrosxemi (kristal) korpusda ya-pışdırmaqla bərkidirlər və kontaktın yaranmasında mikrosxemin qızdırılmasını yox, kontakta girən məftili, kontakt sahəsinin lokal qızdırılmasını təmin edən temperatura qədər (termokompresiyaya uyğun temperatura qədər) qızdırırlar (~ 60° C). Bundan sonra kapilyar ucluğun deşiyinin daxili gücünün köməyiylə kontakt olunan isti məftili mikrosxemin soyuq kontakt sahəsi ilə kompresiyasını keçirirlər.

Təklif olunmuş mikrosxemlərə kontaktın həyata keçirilməsi üsulu öz sadəliyi, qənaətliliyi və yığıma işlərinə sərf olunan vaxtın azaldılmasına görə fərqlənir.

(57) İxtira avtomatika, hesablama və tədqiqat texnikası sahəsinə aiddir və addım mühərriyinin idarəedici sxemi işlənilib hazırlanarkən istifadə oluna bilər.

Təklif olunan qurğu idarəedici impuls mənbəyini, ləngitmə bloku-nu, impuls bölücüsünü, idarəedici açarı «VƏ YA» sxemini, kommutatoru, addım mühərriyini və qida mənbəyini birləşdirir. Sürətin artırılması və ilkin yük momentinin bö-yüdülməsi qurğuya implus bölücüsünün, idarəedici açarın daxil edilməsi və addım mühərriyinin idarəedici dolaqlarında pilləvari qidalandırıcı gərginliyin formalaşdırılması və tənzimlənməsi yolu ilə əldə edilir.

- (21) N a2000 0112
(22) 27.04.2000
(51)⁷ H 01 L 29/79
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Məmmədov Rasim Qara oğlu
(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(54) Şottki diodlarının effektiv kontakt sahəsini ölçmə üsulu.

(57) İxtira elektronika sahəsinə, o cümlədən yarımkeçirici cihazların və inteqral mikrosxemlərin parametrlərinin ölçülməsinə aiddir.

Şottki diodlarının effektiv kontakt sahələrini ölçmək üçün təklif olunan üsulda periferiya cərəyanlarının xətti sıxlığından istifadə olunur. Bu üsul Şottki diodlarının bilavasitə cərəyan axını baş verən işlək kontakt sahəsini ölçməyə imkan verir.

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ.

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin Nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
98/001063	E 21B 43/26	99/001489	E 21B 43/26	a2000 0013	C 01C 1/00, 1/12, C 08J 7/16	a2000 0124	C 08G 8/08, 8/16, 8/36
98/001161	E 21B 43/32	99/001499	E 21B 43/25	a2000 0015	F 16K 1/100, F 16K 3/00	a2000 0143	C 02F 1/58
98/001181	G 01V 9/00	99/001517	G 06F 7/00, 15/16	a2000 0032	A 61B 17/00	a2000 0154	A 61K 1/01
98/001189	E 21B 33/138	99/001561	C 07C 7/20, C 08K 5/04	a2000 0052	H 01I 29/79	a2000 0159	C 08L 23/06, C 08K 9/04
98/001233	F 16K 1/100	99/001585	C 08L 23/06	a2000 0065	C 07C 319/08	a2000 0160	C 02J 4/02
99/001148	G 01R 27/18	99/001602	A 01C 7/16	a2000 0066	C 07C 321/24	a2000 0161	C 12G 3/06
99/001213	E 21B 43/24	99/001604	B 25H 7/04	a2000 0067	B 01D 47/02, 53/14	a2000 0162	C 12G 3/06
99/001214	E 21B 43/20	99/001606	G 06F 7/00, 13/00	a2000 0078	G 01N 25/22	a2000 0166	C 23F 13/00
99/001222	B 23K 35/00	99/001631	E 21B 43/00	a2000 0094	C 07D 275/06	a2000 0179	A 61B 17/58
99/001223	E 21B 43/26	99/001638	E 21B 15/00	a2000 0112	H 01L 29/79	a2000 0184	C 07D 487/22
99/001373	F 04F 5/02	a2000 0007	G 01B 7/00	a2000 0121	F 16L 17/04, 21/06	a2000 0195	C 10M 151/52, 153/02
99/001384	E 21B 43/25	a2000 0010	H 01L 21/603				
99/001430	E 21B 33/13						
99/001484	H 02P 8/00, H 04L 19/00						

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01C 7/16	99/001602	C 07C 319/08	a2000 0065	E 21B 33/13	99/001430	F 16L 17/04,	
A 01K 1/01	a2000 0154	C 07C 321/24	a2000 0066	E 21B 33/138	98/001189	21/06	a2000 0121
A 61B 17/00	a2000 0032	C 07D 275/06	a2000 0094	E 21B 43/00	99/001631	G 01B 7/00	a2000 0007
A 61B 17/58	a2000 0179	C 07D 487/22	a2000 0184	E 21B 43/20	99/001214	G 01N 25/22	a2000 0078
B 01 D 47/02, 53/14	a2000 0067	C 08G 8/08, 8/16, 8/36	a2000 0124	E 21B 43/24	99/001213	G 01R 27/18	99/001148
B 23K 35/00	99/001222	C 08L 23/06	99/001585	E 21B 43/25	99/001384	G 01V 9/00	98/001181
B 25H 7/04	99/001604	C 08L 23/06, C 08K 9/04	a2000 0159	E 21B 43/26	99/001499	G 06F 7/00,13/00	99/001606
B 63B 27/08	99/001641	C 10M 151/52, 153/02	a2000 0195	E 21B 43/26	99/001489	G 06F 7/00, 15/16	99/001517
C 01C 1/00,1/12, C 08J 7/16	a2000 0013	C 12G 3/06	a2000 0161	E 21B 43/26	98/001063	H 01I 29/79	a2000 0052
C 02F 1/58	a2000 0143	C 12G 3/06	a2000 0162	E 21B 43/32	99/001223	H 01L 21/603	a2000 0010
C 02J 4/02	a2000 0160	C 23F 13/00	a2000 0166	F 04F 5/02	98/001161	H 01L 29/79	a2000 0112
C 07C 7/20, C 08K 5/04	99/001561	E 21B 15/00	99/001638	F 16K 1/100	99/001373	H 02P 8/00,	
				F 16K 1/100, F 16K 3/00	98/001233	H 04L 19/00	99/001484
					a2000 0015		

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARININ DƏRCİ

Bölmə A.

İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.

A 01

(11) i2001 0078

(20) 14.05.2001

(21) N 99/001557

(22) 28.01.99

(51)⁷A 01 C 7/00

(71) Eldarov Arif Səlim oğlu (AZ)

(72) Eldarov Arif Səlim oğlu

Eldarova Rəna Arif qızı

(73) Eldarov Arif Səlim oğlu (AZ)

(54) Zəfəran bitkisinin becərilməsi üsulu.

(57) 1. Bitkilərin becərilməsi üsulu, məsələn, zəfəran soğanının əkilməsi, gübrələrin verilməsi, güllərin yığılması və soğanın çıxarılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, zəfəran soğanını torşkilli sinisi olan platformada becərilir.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, zəfəran soğanı güclü kök sistemi olan kənd təsərrüfatı bitkilərinin yanında əkilir;

3. 2-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, güclü kök sistemə malik olan kənd təsərrüfatı bitkisi üzüm tənəkləridir.

(11) i2001 0089

(20) 27.06.2001

(21) N a2000 0024

(22) 17.02.2000

(51)⁷A 01 C 11/02

(71) Azərbaycan Aqrar-Ekologiya İnstitutu (AZ)

(72) Quliyev Vahid Şamxal oğlu

Quliyev Həsən Yusif oğlu

Fətəliyev Nasil Kəmaləddin oğlu

Qaziyev Arif Tofiq oğlu

İsgəndərov Elçin Barat oğlu

Hacıyev Rafiq Qəhrəman oğlu

Həsənov Həsən Murtuza oğlu

Əhmədov Natiq Məhəmməd oğlu

(73) Azərbaycan Aqrar-Ekologiya İnstitutu (AZ)

(54) Ting qazıb çıxarmaq üçün qurğu.

(57) Ting qazıb çıxarmaq üçün qurğu, çərçivəsi asqısı ilə və daya təkərləri, qazma dərinliyini nizamlama mexanizmi, çərçivənin kronşteynlə-

rin qondarılan şaquli bıçaqları, onların aşağı hissələrinə birləşdirilən köndələn bıçaq var, axırncı başmaqla əlaqələndirilib və onun arxa tərəfinə istiqamətvericili qaynaq edilib, bunlar da öz aralarında boşluq yaradıb, onunla fərqlənir ki, istiqamətvericilərin üzbəüz duran tərəflərinə üçbucaq forzasında enləşdiricili qaynaq edilib ki, bunların alt tərəfinə kvadrat ştanqı olan silkəleyici qondarılıb.

2. 1-ci bəndə görə qurğu, onunla fərqlənir ki, kvadrat ştanq keçirilən kvadratdeşikli fiqurlu diyircək silkəleyicinin ətrafında fırlana bilən barmaq düyünü var həm də, barmaq düyünləri bərkidilən dəyirmi oymaqların və yayın qısa yerləşdirilmək üçün uzununa yayığı var, yayın uzadılmış sonu isə barmağı lövhəsinə altdan söykənir və onun qabırğaları arasında yerləşir.

3. 1-ci bəndə görə qurğu, onunla fərqlənir ki, barmağın lövhəsinin uzunluğu istiqamətvericinin uzunluğunun yarısına bərabərdir (1=0,51-barmağın lövhəsinin uzunluğu, L-istiqamətvericinin uzunluğu).

(11) i2001 0081

(20) 30.05.2001

(21) N 98/001128

(22) 03.06.97

(51)⁷A 01 N 57/00

(71) Amerikan Syanamid Kompani (US)

(72) Kit Duqlas Barns

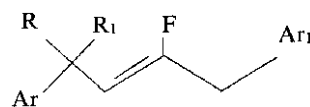
Yulin Xü

Devid Allen Xant

(73) Amerikan Syanamid Kompani (US)

(54) Flüorolefin herbisidlərin alınması üsulu, aralıq birləşmənin alınması üsulu.

(57) 1. I formullu flüorolefin birləşməsinin alınması üsulu

harda R hidrogen və ya C₁-C₄ alkil göstərir və R₁ C₁-C₄ alkil və ya tsiklopropil göstərir və ya R və R₁ birləşdikləri karbon atomu ilə birlikdə götürüldükdə tsiklopropil qrupunu əmələ gətirirlər,

Ar istənilən kombinasiyada götürülmüş bir-üç halogen atomları,

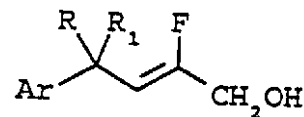
C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan fenil və ya istənilən kombinasiyada götürülmüş bir-üç halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan 1 və ya 2-naftil,

Ar₁ istənilən kombinasiyada götürülmüş bir-beş halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan fenoksifenil, istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-beş halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan bifenil,

istənilən kombinasiyada götürülmüş bir-beş halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan benzilfenil və ya

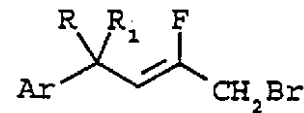
istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-beş halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan benzilfenildir və

ikiqat rabitənin yanında ArCRR₁ - və - CH₂Ar₁ qruplarının konfiqurasiyası, əsasən, qarşılıqlı trans-konfiqurasiyanı göstərir, onunla fərqlənir ki, ona II formullu 4-aril-2flüor-2-buten-1 olun

(II)

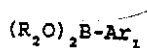
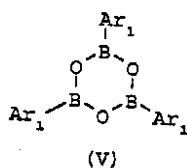
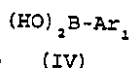
harda Ar, R və R₁ yuxarıda təyin edilmiş mənədadır, III formullu 4-aril-1-brom-2-flüor-2-buten əmələ gəlməklə, bromlaşdırıcı agentlə qarşılıqlı təsiri

(III)

harda Ar, R və R₁ yuxarıda təyin edilmiş mənədadır və III formullu birləşmənin palladiumlu katalizatorla, əsasla, IV formullu boran turşusu ilə, V formullu boran anhidridi ilə və ya V formullu mürək-

kəb borat efiri ilə qarşılıqlı təsiri daxildir.

harda R_2 C_1-C_4 alkili göstərir və Ar_1 yuxarıda təyin edilmiş mənəkdir.

2. Bənd 1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, bromlaşdırıcı agent brom-trifenilofsin kompleksidir.

3. Bənd 1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, palladiumlu katalizator bis (dibenzilidenaseton)- palladium (O), tetrakis (trifenilfosfin) palladium (O), bis-(asetonitril) palladium (II) xlorid, bis (trifenilfosfin) palladium (II) xlorid, [1,4-bis (difenilfosfin) butan] palladium (II) dixlorid, [1,1' - bis(difenilfosfin) ferrosen] palladium (II) diasetat, palladium (II) xlorid və aktivləşdirilmiş kömür üzərində palladium, həmçinin onların qarışığı daxil olan qrupdan seçilmişdir və əsas qələvi metal karbonatı, qələvi metal hidrokarbonatı, qələvi metal hidroksidi, qələvi torpaq metal hidroksidi, qələvi metalın C_1-C_6 alkoksidi tallium (I) karbonat, tallium (I) C_1-C_6 alkoksidi, tallium (I) hidroksid və tri (C_1-C_4 alkil) amin, həmçinin onların qarışığı daxil olan qrupdan seçilir.

4. Bənd 3-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, palladiumlu katalizator bis (dibenzilidenaseton) palladium (O)-dur və əsas qələvi metal karbonatdır.

5. Bənd 1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, III formullu birləşmə boran turşusu ilə qarşılıqlı təsirdə olur.

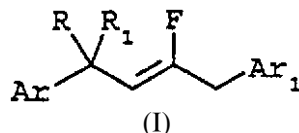
6. Bənd 1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, birinci reaksiya mərhələsi aromatik karbohidrogen, halogenləşdirici aromatik karbohidrogenlər, karbon turşusu amidi, sadə efir və halogenləşdirilmiş karbohidrogen, həmçinin onların qarışığı daxil olan qrupdan seçilmiş birinci həlledicidə həyata keçirilir, axırncı reaksiya mərhələsi isə aromatik

karbohidrogen, halogenləşdirilmiş aromatik karbohidrogen, karbon turşusu amidi, qlkol, C_1-C_4 spirt, keton və sadə efir, həmçinin, onların qarışığı və su ilə qarışığı daxil olan qrupdan seçilmiş ikinci həlledicidə həyata keçirilir.

7. Bənd 6-ya görə üsul onunla fərqlənir ki, birinci həlledici halogenləşdirilmiş karbohidrogendir, ikinci həlledici isə toluol və ya toluol və etanolun qarışığıdır.

8. Bənd 1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, II formullu birləşmə bromlaşdırıcı agentlə $50-130^{\circ}C$ temperaturda qarşılıqlı təsirdə olur, III formullu birləşmə isə palladiumlu katalizatorla, əsasla və IV və ya VI formullu birləşmələrlə $50-130^{\circ}C$ temperaturda qarşılıqlı təsirdə olur.

9. I formullu flüorolefin birləşmənin alınması üsulu

harda R hidrogen və ya C_1-C_4 alkildir və R_1 C_1-C_4 alkil və ya tsiklopropildir və ya R və R_1 birləşdikləri karbon atomu ilə birlikdə götürüldükdə tsiklopropil qrupunu əmələ gətirirlər.

Ar istənilən kombinasiyada götürülmüş bir-üç halogen atomları, C_1-C_4 alkillə, C_1-C_4 haloalkillə, C_1-C_4 alkoksi və ya C_1-C_4 haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan fenil və ya istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-üç halogen atomları, C_1-C_4 alkillə, C_1-C_4 haloalkillə, C_1-C_4 alkoksi və ya haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan fenil və ya 2- naftildir.

Ar_1 istənilən kombinasiyada götürülmüş bir-beş halogen atomları, C_1-C_4 alkillə, C_1-C_4 haloalkillə, C_1-C_4 alkoksi və ya haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan fenoksisfenil,

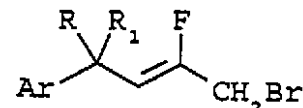
istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-beş halogen atomları, C_1-C_4 alkillə, C_1-C_4 haloalkillə, C_1-C_4 alkoksi və ya C_1-C_4 haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan bifenil,

istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-beş halogen atomları, C_1-C_4 alkillə, C_1-C_4 haloalkillə, C_1-C_4 alkoksi və ya C_1-C_4 haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan benzilfenil və ya

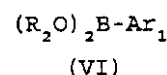
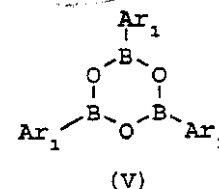
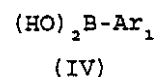
istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-beş halogen atomları, C_1-C_4 alkillə, C_1-C_4 haloalkillə, C_1-C_4 alkoksi və ya C_1-C_4 haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan benzoilfenildir və

ikiqat rəbitənin yanında Ar CRR_1 - və CH_2Ar_1 qruplarının konfigurasiyası, əsasən, qarşılıqlı trans-konfigurasiyadır,

onunla fərqlənir ki, ona III formullu 4-aril-1-brom-2-flüor-2-butenin

harda Ar R və R_1 yuxarıda təyin edilmiş mənaya malikdir, 0,001-0,1 molyar ekvivalent miqdarında götürülmüş palladiumlu katalizatorla, ən azı 2 molyar ekvivalent əsasla və IV formullu boran turşusu ilə, V formullu boran anhidridi və ya IV formullu mürəkkəb borat efiri ilə

harda R_2 C_1-C_4 alkili göstərir və Ar_1 yuxarıda təyin edilmiş mənaya malikdir, $50-130^{\circ}C$ temperaturda və həlledicinin iştirakı ilə qarşılıqlı təsirdə olur.

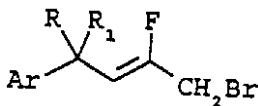
10. Bənd 9-a görə üsul onunla fərqlənir ki, palladiumlu katalizator bis (dibenzilidenaseton) - palladium (O), tetrakis (trifenilfosfin) palladium (O), bis-(asetonitril) palladium (II) xlorid, bis (trifenilfosfin) palladium (II) xlorid, [1,4- bis-(difenilfosfin) butan] palladium (II) dixlorid, [1,1' -bis (difenilfosfin) ferrosen] palladium (II) asetat, palladium (II) xlorid və aktivləşdirilmiş kömür üzərindəki palladium, həmçinin, onların qarışığı daxil olan qrupdan seçilir və əsas qələvi metal

karbonatı, qələvi-torpaq metal karbonatı, qələvi metal hidrokarbonatı, qələvi metal hidroksidi, qələvi-torpaq metal hidroksidi, qələvi metal C₁-C₆ alkoksidi, tallium (I) karbonatı, tallium (I) C₁-C₆ alkoksidi, tallium (I) hidroksid və tri (C₁-C₄ alkil) amin, həmçinin, onların qarışığı daxil olan qrupdan seçilir.

11. Bənd 10-a görə üsul onunla fərqlənir ki, palladiumlu katalizator bis (dibenzilidenaseton) palladium (O)-dir və əsas qələvi metal karbonatıdır.

12. Bənd 9-a görə üsul onunla fərqlənir ki, həlledici aromatik karbohidrogen, halogenləşdirilmiş aromatik karbohidrogen, karbon turşusu amidi, qlikol, C₁-C₄ spirt, keton və sadə efir, həmçinin, onların qarışığı və su ilə qarışığı daxil olan qrupdan seçilir.

13. III formullu birləşmə

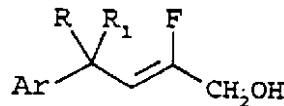
harda R hidrogen və ya C₁-C₄ alkil göstərir və R₁ C₁-C₄ alkil və ya tsiklopropildir və ya R və R₁ birləşdikləri karbon atomu ilə birlikdə götürüldükdə tsiklopropil qrupunu əmələ gətirir;

Ar istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-üç halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkillə, C₁-C₄ alkoksi və ya C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan fenil və ya istənilən kombinasiyada götürülmüş, bir-üç halogen atomları, C₁-C₄ alkillə, C₁-C₄ haloalkoksi ilə əvəz edilməsi vacib olmayan 1 və ya 2-naftildir;

ikiqat rabitənin yanında ArCRR₁-və -CH₂Br qruplarının konfigurasiyası, əsasən, qarşılıqlı trans-konfigurasiyanı təsvir edir, flüorolefin birləşməsinin alınması üçün aralıq birləşmədir.

14. Bənd 13-ə görə birləşmə 1-/n-xlorfenil/-1-/3brom-2-flüorpropenil /tsiklopropandan /Z/ və 1-brom-/n-xlorfenil/-2-flüor-4 metil-2-pentendən, /Z/ təşkil olunan qrupdan seçilmişdir.

15. Bənd 13-ə görə birləşmənin alınması üçü onunla fərqlənir ki, ona II formullu 4-aril-2-flüor-2-buten-1-olun

harda R, R₁ və Ar b.13-də təyin edilmiş mənaya malikdir, brom-trifenilfosfin kompleksi, fosfor tribromid, hidrogen bromid, həmçinin, onların qarışığından təşkil olunmuş qrupdan seçilmiş bromlaşdırıcı agentlə həlledicidə 50-130°C temperaturda qarşılıqlı təsiri daxildir.

Bölmə B.

Müxtəlif texnoloji proseslər.

B 01

- (11) i2001 0088
(20) 25.06.2001
(21) N 99/001230
(22) 07.01.98
(51)⁷ B 01 D 53/28
(71) Dövlət Kiçik Müəssisəsi «İngibitor» (AZ)
(72) Mürsəlova Mınəxanım Əliağa qızı
Hümbətov Həsən Həşim oğlu
Əbdülhəsənov Abbas Zeynalabdin oğlu
Əsədov Musa Fərhad oğlu
Nuriyev Nuru Buniyat oğlu
(73) Dövlət Kiçik Müəssisəsi «İngibitor» (AZ)
(54) Karbohidrogen qazlarının hidrat əmələ gəlməsinin qarşısını almaq üçün tərkib.

(57) Karbohidrogen qazlarında hidrat əmələ gəlməsinin qarşısını almaq üçün spirtin sulu məhlulu əsasında olan tərkib, onunla fərqlənir ki, axırınınin tərkibində metil və yaxud izopropil spirti və əlavə olaraq naftenatlar komponentlərin aşağıdakı nisbətində götürülmüşdür., % kütlə:

Spirt	50-75
Natrium naftenat	5-10
Su	
qalanı.	

B 24

- (11) i2001 0079
(20) 14.05.2001
(21) N 99/001350

- (22) 28.04.99
(51)⁷ B 24 D 17/00
(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Abasov Vaqif Abas oğlu
Rüstəmov Məmməd İbrahim oğlu
Qafarov Vasif Vaqon oğlu
(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(54) Abraziv alətin hopdurulması üçün qurğu.

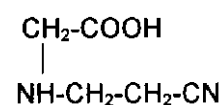
(57) Abraziv aləti hopdurmaq üçün qurğu pəncərəli kameradan, hopdurucu məhlul üçün tutumdan və istilikdaşıyan mənbədən ibarət olan qurğu onunla fərqlənir ki, abraziv alət fırlanma tezliyi tənzimlənən şpindeldə yerləşdirilir və abraziv dairənin səthinə isti hava üfürmək üçün kalorifer, eyni zamanda əlavə olunaraq vintvari cütüklə oturdulmuş və şaquli yerdəyişmə imkanı olan stol kameraya yerləşdirilmişdir.

Bölmə C.

Kimya və metallurgiya.

C 07

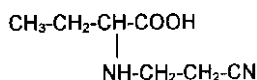
- (11) i2001 0090
(20) 27.01. 2001
(21) N 99/001315
(22) 27.01.99
(51)⁷ C 07 C 229/00, A 61 K 31/195
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(72) Babaev Elxan Fikrət oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(54) Bakteresid və biostimulyator təsir göstərən «REOR-21-Na» N-(sianetil)-amino-sirkə turşusu.
(57) N-(sianetil) amino-sirkə turşusu, formulu

olub, bakteresid və biostimulyator təsiri göstərir.

- (11) i2001 0091
(20) 27.06.2001
(21) N 99/001316
(22) 27.01.99
(51)⁷ C 07 C 229/00, A 61 K 31/195
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(72) Babaev Elxan Fikrət oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(54) Bakterisid təsir göstərən «REOR-04» N - (sianetil) -α-aminoyağ turşusu.

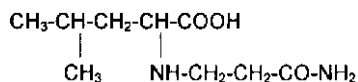
- (57) N- sianetil-α-aminyaq turşusu, formulu

olub, bakterisid təsiri göstərir.

- (11) i2001 0092
(20) 28.06.2001
(21) N 99/001313
(22) 27.01.99
(51)⁷ C 07 C 229/00, A 61 K 31/195
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(72) Babaev Elxan Fikrət oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(54) Bakterisid və biostimulyator təsir göstərən «REOR-21» N-karbomoil-etil-α-amino-izokapron turşusu.

- (57) N-karbomoil-etil-α-amino-izokapron turşusu, formulu

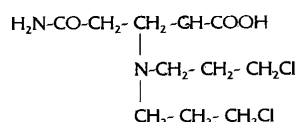

olub, bakterisid və biostimulyator təsiri göstərir.

- (11) i2001 0093
(20) 28.06.2001
(21) N 99/001355
(22) 25.03.99
(51)⁷ C 07 C 229/00, A 61 K 31/195

- (71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(72) Babaev Elxan Fikrət oğlu Quliyev Səbuhi Aydın oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(54) Antivirus və bakterisid təsir göstərən «REOR-045» Nα- Nα-Bis-(γ-xlorpropil) qlutamin.

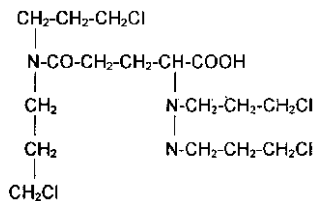
- (57) Nα,-Nα,-Bis-(γ-xlorpropil) qlutamin, formulu

olub, antivirus və bakterisid təsiri göstərir.

- (11) i2001 0094
(20) 29.06.2001
(21) N 99/001356
(22) 25.03.99
(51)⁷ C 07 C 229/00, A 61 K 31/195
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(72) Babaev Elxan Fikrət oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası «REOR» Firması (AZ)
(54) Antivirus təsir göstərən «REOR-046» N,N,N',N'-tetra-(γ-xlorpropil) qlutamindir.

- (57) N,N,N',N'-tetra-(γ-xlorpropil) qlutamin, formulu

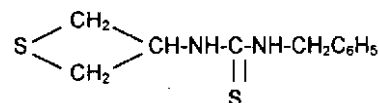

olub, antivirus təsiri göstərir.

- (11) i2001 0084
(20) 21.06.2001
(21) N 99/001284
(22) 27.01.99
(51)⁷ C 07 C 335/04, 335/14
(71) N.Tusi ad. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (AZ)
(72) Şirinova Nəcibə Əhməd qızı

- Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu İbrahimov Hüseyn Həsən oğlu Zeynalova Səidə Qarış oğlu Qədirova Həqiqət Əbdül qızı
(73) N.Tusi ad. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (AZ)
(54) 1-(3'-tietanil)-3-benzil-tiokarbamid bakterisid və funqisid aktivliyə malik birləşmə kimi.

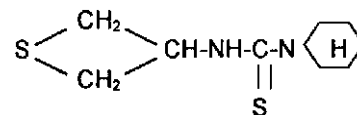
- (57) 1-(3'-tietanil)-3-benzil-tiokarbamidin birləşməsi aşağıdakı formuladan ibarət olub

bakterisid və funqisid aktivliyə malikdir.

- (11) i2001 0085
(20) 21.06.2001
(21) N 99/001283
(22) 27.01.99
(51)⁷ C 07 C 335/04, 335/14
(71) N.Tusi ad. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (AZ)
(72) Şirinova Nəcibə Əhməd qızı Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu İbrahimov Hüseyn Həsən oğlu Zeynalova Səidə Qarış oğlu Qədirova Həqiqət Əbdül qızı
(73) N.Tusi ad. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (AZ)
(54) 1-(3'-tietanil)-3-piperidil-tiokarbamid bakterisid və funqisid aktivliyə malik birləşmə kimi.

- (57) 1-(3'-tietanil)-3-piperidil-tiokarbamidin birləşməsi aşağıdakı formuladan ibarət olub

bakterisid və funqisid aktivliyə malikdir.

- (11) i2001 0083
(20) 11.06.2001
(21) N 219-PRİ

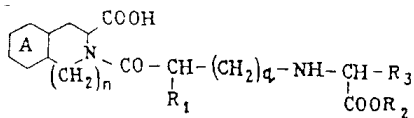
(22) 25.10.2000
(51)⁷ C 07 D 217/26
(71) ADİR (FR)
(72) Mişel Vinsen

Jorj Remon
Mişel Lobi

(73) ADİR (FR)

(54) Aminoditursuların, onların rasematlarının və ya optiki izomerlərinin və ya optiki izomerlərinin və ya onların farmasevtik məqbul duzlarının alınması üsulu.

(57) Ümumi formulu (I)

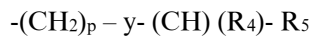
olan əvəz olunmuş aminoditursuların, harada ki,

A-benzol dövrü, n=1;

A-doymuş dövr, n=0 və ya 1;

R₁- tərkibində aminoqrup 1-4 karbon atomlu alçaq alkil qrupu, R₂- hidrogen atomu və ya 1-4 karbon atomu alkil qrupu

R₃- 1,8 karbon atomlu xətti və ya şaxələnmiş alkil qrupu, mono- və ya disikloalkil-alkil qrupu və tərkibində 9-a qədər karbon atomu olan fenil-alkil qrupu və ya

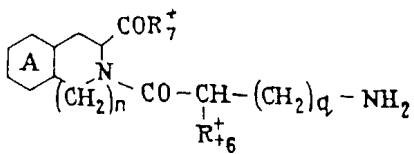

formullu əvəz olunmuş alkil qrupu, harada ki,

R₄- hidrogen, 1-4 karbon atomu olan alçaq alkil və ya 3-6 karbon atomu sikloalkildir;

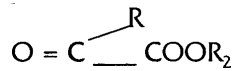
R₅- hidrogen, 1-4 karbon atomlu alçaq alkil, 3-6 karbon atomlu sikloalkil və ya alkoksikarbonil y= S və ya N-Q harada ki, Q-hidrogenasetil və ya benzil- aksikarbonil, p=1 və ya 2, q=0 və ya 1.

Onların rasematlarının və ya optiki izomerlərinin və ya onların farmasevtik məqbul duzlarının alınması üsulu onunla fərqlənir ki, II ümumi formullu birləşməni

harada ki, A, n, q- göstərilən qiymətlərə malikdirlər, R₆₊- alçaq alkil radikalı və ya aminoalkil radikalıdır, onun amino-funksiyaları benziloesikarbonlu və

ya tretbutiloksikarbonil kimi radikalı ilə mühafizə olunur, R₇⁺-hidroksil və ya alçaq alkoksil radikalıdır, ümumi formulu III olan

birləşməsi ilə, burada R₂ və R₃ - göstərilən qiymətlərə malikdirlər, bərpəedicilik reaksiyasına məruz edirlər, məqsədyönlü məhsulu ayırırlar və ya lazım gəldikdə, N-mühafizə və efir qruplarını hidrogenoliz və ya sabunlaşma yolu ilə çıxarırlar.

Əlamətlər üzrə prioritet:

02.10.80

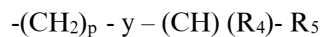
A-benzol dövrü, n=1;

A- doymuş dövr, n=0 və ya 1;

R₁- tərkibində aminoqrup olan 1-4 karbon atomlu alçaq alkil qrupu,

R₂- hidrogen atomu və ya 1-4 karbon atomlu alkil qrupu

R₃- 1-8 karbon atomlu xətti və ya şaxələnmiş alkil qrupu, mono- və ya disikloalkil - alkil qrupu və tərkibində 9-a qədər karbon atomu olan fenil-alkil qrupu və ya

Formullu əvəz olunmuş alkil qrupu, harada ki,

R₄ - 3-6 karbon atomlu sikloalkildir, R₅ -CH₃ 3-6 karbon atomlu sikloalkildir.

y=S və ya >N-Q, harada ki, Q- hidrogen, p=1 və ya 2, q= 0 və ya 1.

07.04.81 R₄-hidrogen və ya 1-4 karbon atomlu alçaq alkildir,

R₅-hidrogen, alçaq alkil (CH₃ istisna olmaqla) benziloksikarbonil, Q-asetil və ya benziloksikarbonildir.

(11) i2001 0077

(20) 14.05.2001

(21) N 94/000337

(22) 15.04.94

(51)⁷ C 07 D 501/48, A 61 K 31/545

(71) F.XOFFMAN-LA ROŞ AQ (CH)

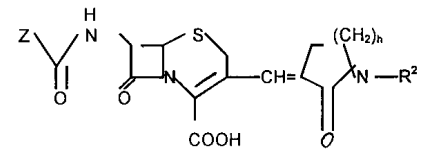
(72) Reter Anqern

Çunq-Çen Vey

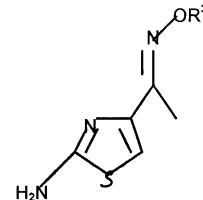
(73) F.XOFFMAN-LA ROŞ AQ (CH)

(54) Sefalosporinin törəmələri və əzəçilic preparatı.

(57) 1. Sefalosporin törəmələri ümumi formula

hansı ki, Z -CH(X)NH₂, X-fenil və ya

qrupunu ifadə edir.

R₂-hidrogen, oksid, ən aşağı alkil, C₃-C₆ tsikloalkil, tsiklopropimetil üstünlük təşkil edir, ən aşağı alkoksil, ən aşağı alkenil, ən aşağı alkinil, aril -Q_m, aralkoksi və ya piritidil, pirazinil, izoksazolit, ən aşağı alkil əvəzli olması vacib olmayan piritidinli və ya 1,1-dioksotetrahidrotienil qruplarından seçilmiş, heterotsiklildən ibarətdir; özü də ən aşağı alkil, C₃-C₆ tsikloalkil, ən aşağı alkoksil, ən aşağı alkenil, ən aşağı alkinil, aril, alkoksil və heterotsiklil karboksil, amin, nitro, sian, ən aşağı alkil, ən aşağı alkoksil, oksid və halogenlərdən ibarət sıradan seçilmiş qrupdan heç olmasa, biri ilə əvəz olunmuş ola bilərlər.

R₃-hidrogen, ən aşağı alkil, C₃-C₆ tsikloalkil, R⁵CO və ya C(R⁷ R⁸) CO₂R⁹ ibarətdir, R⁵- ən aşağı alkil, R⁷ və R⁸-bir birindən asılı olmayaraq, hidrogen və ya ən aşağı alkildən ibarətdirlər və R⁹-hidrogen və ya ən aşağı alkildən ibarətdir;

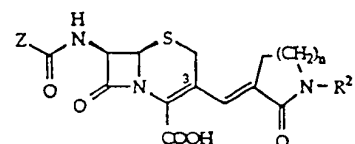
Q-CO-və ya SO₂-dən ibarətdir;

m-0 və ya 1;

n-0,1 və ya 2;

habelə onların asan hidroliz olunan mürəkkəb efirləri, göstərilən birləşmələrin əzəçilic üçün əlverişli duzları və I formullu birləşmələrin, onların mürəkkəb efirlərinin və duzlarının hidratları.

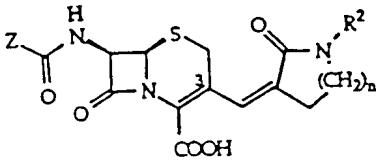
2. Bənd 1 üzrə E-formada C₃ əvəz ediciyə malik olan birləşmələr

(I A)

Burada R²-aril-Q deyildir, Q-CO-və ya SO₂-dən ibarətdir, habelə onların asan hidroliz olunan mürəkkəb efirləri, qeyd edilən birləşmələrin əczaçılıq üçün əlverişli duzları və 1 formullu birləşmələrin, onların mürəkkəb efirlərinin və duzlarının hidrotları.

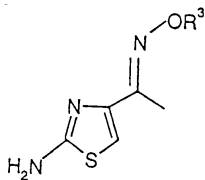
3. Bənd 1 üzrə, Z-formatda C₃ əvəzediciyə malik olan birləşmələr,

(I B)

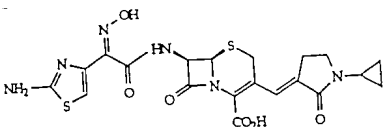
Burada Z, R²-və n bənd 1-də müəyən olduğu kimidir, habelə onların asan hidroliz olunan mürəkkəb efirləri, göstərilən birləşmələrin əczaçılıq üçün əlverişli duzları və 1 formullu birləşmələrin, onların mürəkkəb efirlərinin və duzlarının hidrotları.

4. Bənd 1-3-dən hər biri üzrə, tərkibindəki Z

Qrupundan ibarət olan birləşmələr. R²-fenil, 4-metoksifenil, 2,2,2-triflüoretill, 2-flüoretill, tsiklopropil, 3-piridinil, allil, sianmetil, tsiklopropilmetil, 2-propinil və 2-pirazinil qruplardır.

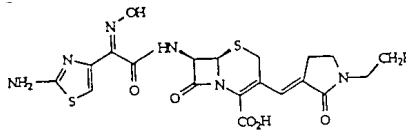
5. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-3-[[1-tsiklopropil-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.0.2]-okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

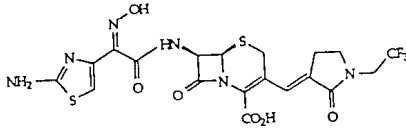
6. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksi-

siimin)asetil]amin]-3-[[1(2-flüoretill)-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

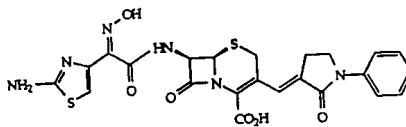
Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

7. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-3-[[1(2-flüoretill)-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

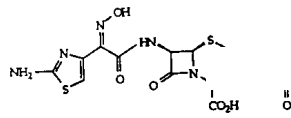
Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

8. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-3-[[1-(2,2,2-triflüoretill)-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

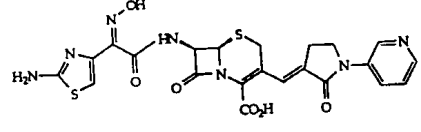
9. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-3-[[2-okso-1-fenil-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

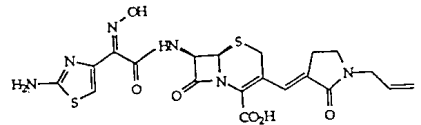
10. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksi-

imin)asetil]amin]-3-[[1-(4-metoksifenil)-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo [4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

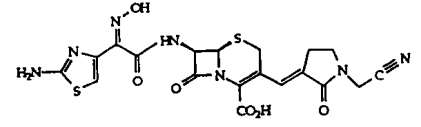
Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

11. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-8-okso-3-[[2-okso-3-[[2-okso-1-(3-piridinil)-3-pirrolidiniliden]metil]-5-tia-1-azabitsiklo [4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

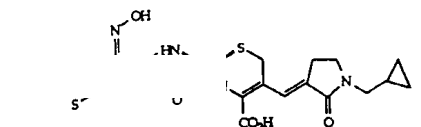
Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

12. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-3-[[1-allil-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

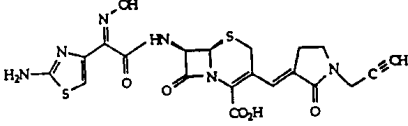
13. Bənd 4 üzrə, [6R-[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksiimin)asetil]amin]-3-[[1-sianmetil-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo[4.2.0]okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidrotları.

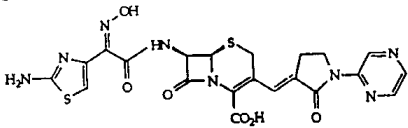
14. Bənd 4 üzrə, [6R[3(E), 6α, 7β(Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil](oksi-

imin) asetil]amin]-3[[1-tsiklopropilmetil-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo-[4.2.0]okt-2-en-2 karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidratları.

15. Bənd 4 üzrə, [6R[3(E), 6α, 7β (Z)]]-7-[[2-amin-4-tiazolil] (oksimin)asetil]amin]-3[[1-tsiklopropilmetil-2-okso-3-pirrolidiniliden]metil]-8-okso-5-tia-1-azabitsiklo-[4.2.0] okt-2-en-2-karbon turşusundan ibarət, aşağıdakı formullu birləşmə:

Habelə, onun əczaçılıq üçün əlverişli duzları və göstərilən birləşmənin və onun duzlarının hidratları.

16. Bənd 1 üzrə, tərkibindəki n sifra (0) bərabər olan birləşmələr.

17. Bənd 1 üzrə, tərkibindəki R²-aril- Q, burada Q-CO- və ya -SO₂ ibarət olan birləşmələr.

18. Bənd 1 üzrə, tərkibindəki R²-2-propil, sianmetil, sianmetil və ya tsiklopropilmetil qruplarından ibarət olan birləşmələr.

19. Bənd 1 üzrə, tərkibindəki R²-6-metoksipiridin-3-il, 5-metilizoksazol-3-il və ya 1,1-dioksotetrahidrotien- 3-il qruplarından ibarət olan birləşmələr.

20. 1-19 bəndlər üzrə, birləşmələrin hər biri mikroba qarşı aktivliyə və yolxucu xəstəliklərin, müalicəsi və profilaktikası üçün təyin edilir.

21. Əczaçılıq preparatı, mikroba qarşı aktivliyə malik olub və yolxucu xəstəliklərin müalicəsi və profilaktikası üçün təyin edilib, onunla fərqlənir ki, aktiv başlanğıc tərkibində effekti miqdarda 1-20 bəndlər üzrə birləşmələrdən hər hansı birini saxlayır.

(11) i2001 0076

(20) 08.05.2001

(21) N 99/001332

(22) 28.01.99

(51)⁷ C 09 B 61/00

(76) Abdullayev Fuad Zeynal oğlu
Həsənov Qəhrəman Soyun oğlu
(AZ)

(54) Çuğunduradan stabil qırmızı boyaq maddəsinin alınma üsulu.

(57) 1. Stabil qırmızı boyanın şəkər çuğundurundan yuyurma, çuğundurun təmizlənməsi şirənin ayrılması, axırınınca stabilizatorla qarışdırılması, qarışığın qızdırılması, fitirlənməsi və quru maddələrin miqdarının vakuum altında 65-75%-ə qədər qatılaşdırılmasını nəzərdə tutan alınma üsulu onunla fərqlənir ki, stabilizator kimi ekstraktın quru maddələrinin şirəyə nisbəti 1-3 ÷ 5 olmaq şərtlə nar qabığının ekstraktı istifadə olunur.

2. Üsul 1-ə görə onunla fərqlənir ki, nar qabığının ekstraktı, nar şirəsi istehsalının tullantısından hazırlanır.

(11) i2001 0075

(20) 08.05.2001

(21) N 99/001334

(22) 23.02.99

(51)⁷ C 09 B 61/00, A 23 L 1/524

(76) Abdullayev Fuad Zeynal oğlu
Həsənov Qəhrəman Soyun oğlu
(AZ)

(54) Nar meyvəsinin qabığından boyanın alınması üsulu.

(57) Nar meyvəsinin qabığı xırdalanaraq, qurudularaq və həlledimi ilə ekstraksiya olunaraq, boyadan alınma üsulu onunla fərqlənir ki, nəm doğranmış qabığı dənələrlə otaq temperaturunda su ilə yuyaraq suda həll olan ballast maddələri ayırdıqdan sonra, nəmliyi 6%-ə çətana qədər qurudulur və yekunda qurudulmuş qabıq 70%-li spirt-su məhlulunda, mühitin pH-ı 2-3-ə bərabər olduğu halda ekstraksiya olunur.

(11) i2001 0073

(20) 07.05.2001

(21) N 99/001368

(22) 13.04.99

(51)⁷ C 10 M 101/04

(71) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu
Məmmədova Pərvin Şamxal qızı

Ağayev Əmirçoban Nəsim oğlu
Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu

Tağıyeva Zəfəra Cəmil qızı

Quliyeva Mələk Əbdül qızı

İsmayilov İncə Paşa oğlu

Babayev Nicat Rəsim oğlu

(73) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(54) Sürtgü yağlarına çoxfunksiyalı aşqarın alınma üsulu.

(57) Olefinlərlə elementar kükürlü qızdıraraq qarşılıqlı təsirlə sürtgü yağlarına çoxfunksiyalı aşqarın alınması üsulu, onunla fərqlənir ki, olefinlər olaraq propilen oliqomeri fr.C₁₈-C₂₇ istifadə edilir və reaksiya 2,0-2,5 saat ərzində qızdırmaqla, aktivləşdirici olaraq 0,4- 0,5% kütlə o-fenildiaminin ilə aparılır.

(11) i2001 0072

(20) 07.05.2001

(21) N 99/001336

(22) 29.10.98

(51)⁷ C 10 M (C 10 M 119/02, 133/12, 137/14, 107/00, 143:02, 143:06, 155:02)

(71) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Fərzəliyev Vəqif Məcid oğlu
Cavadova Həqiqət Əlişraf qızı
Mehmet Səit Akat

Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu
Mövsüm-zadə Mirzə Məmməd oğlu

Fərzəliyev Fuad Məcid oğlu
İsmiyev Arif İdris oğlu

Şamil-zadə Tamilla İsmayil qızı

(73) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(54) Orta gücləndirilmiş teplovoz və gəmi dizelləri və ağır yüklü ölü yününü boşaldan maşınların dizelləri üçün sürtgü kompozisiyası.

(57) Orta gücləndirilmiş teplovoz və gəmi dizelləri və ağır yüklü öz yükünü boşaldan maşınların dizelləri

üçün tərkibində yuyucu-disperləşdirici, oksidləşmə, korroziya, yeyilmə və köpüklənməyə qarşı aşqarlar olan mineral əsaslı surtgü kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o komponentlərin aşağıda göstərilən nisbətində (% kütlə) yağ əsası kimi azparafinli neftlərdən alınan Vakı mineral yağından, yuyucu – disperləşdirici və neytrallaşdırıcı aşqarlar-kalsium karbonat və hidrokسيدin i-20 yağında kalsium sulfonatla stabiləşdirilmiş kolloid dispersiyası (C-150) və suksimid tipli OLOA-373s; oksidləşmə, korroziya və yeyilməyə qarşı dialkilditofosfat tipli MX-3103 aşqarı və əlavə olaraq özülük aşqarları kimi MEPS və yaxud Viskopol, polimer aşqarları, depressator kimi polimekriolat tipli Viscoplex-5-309, aşqarlardan ibarətdir:

- kalsium karbonat və hidrokسيدin i-20 yağında kalsium sulfonatla stabiləşdirilmiş dispersiyası (C-150)	4,0-4,4
- suksinimid OLOA-373s	2,0-2,2
- polimer tipli MEPS	3,6-3,8
- və yaxud Viskopol	3,0-3,2
- polimetakrilat Viscoplex-5-309	0,4-0,5
- polimetilsiloksan PMS-200A	0,002-0,003
- mineral yağ	100-ü
	tamamlayana qədər

- (11) i2001 0074
(20) 08.05.2001
(21) N 99/001453
(22) 05.01.99
(51)⁷ C 10 M, C 10 N
(71) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu Məmmədova Pərvin Şamxal qızı Ağayev Əmirçoban Nəsim oğlu Tağıyeva Zəmfira Cəmil qızı
(73) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(54) Metalların mexaniki emalı üçün yağlayıcı-soyuducu maye.
(57) Metalın mexaniki emalı üçün tərkibində mineral yağ, səthi aktiv maddə, yeyilməyə qarşı bakterisid, korroziyaya qarşı aşqarlar olan yağlayıcı-soyuducu maye, onunla fərqlənir ki, səthi aktiv maddə ola-

raq milonaft, yeyilməyə qarşı və bakterisid aşqar kimi- 3,5-di- α -metilbenzil-4-hidroksibenzil spirti aşağıdakı kütlə %-dən istifadə edilir:

- 3,5-di- α -metil-4-hidroksibenzil spirti	-0,0015 – 0,0033
- trietanolamin	- 0,0015 – 0,0033
- milonaft	- 1,79- 3,63
- M-10 yağı (və ya M-8)	- 1,19 – 1,53
- su	- 100%-ə kimi

Bölmə E.

Tikinti, mədən işləri.

E 21

- (11) i2001 0070
(20) 02.05.2001
(21) N 99/001465
(22) 08.09.99
(51)⁷ E 21 B
(76) Cəbrailov Lətif Əhməd oğlu Məmmədov İsrail Xəlil oğlu (AZ)
(54) Quyuda tutulmuş kəmərlərin azad edilməsi üsulu.
(57) Quyuda tutulmuş kəmərin azad edilməsi üsulu, kəmərin tutulmuş hissəsinə maye vurulması və kəmərin «bas» «boş» edilməsi ilə yerinə yetirilərək, onunla fərqlidir ki, vurulan maye kimi aşağıdakı komponentlərdən ibarət soyuducusu agentdən istifadə edilir:
- xörək duzu 3%
- etil spirti 3%
- quru buz 12%
- su 82%
- (11) i2001 0069
(20) 02.05.2001
(21) N 99/001424
(22) 19.04.99
(51)⁷ E 21 B 7/00; 21/00
(76) Cəbrailov Lətif Əhməd oğlu Məmmədov İsrail Xəlil oğlu Ağalarov M oğlu Zeynalov Rüstəm Mazan oğlu (AZ)
(54) Qazıma məhlullarının təmizlənməsi üçün qurğu.

(57) Qazıma məhlullarını təmizləmək üçün qurğu konusuna oxşar qıf, birləşdirici giriş borusu, toplanmış şlamı atmaq üçün ştutser, çıxış borusundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, konusda oxşar qıfın daxili səthində 45° bucaq altında yerləşdirilmiş əlavə arakəsmələr, şlamın toplanması üçün qıfın aşağı hissəsində qoyulmuş ciblər, təmizlənmiş qazıma məhlulunu növbəti qıfı ötürmək üçün əlaqə borusu və girişə üzərində qurğunu bərkitmək üçün ştativlərlə təchiz olunmuşdur.

(11) i2001 0071

(20) 03.05.2001

(21) N 99/001437

(22) 05.07.99

(51)⁷ E 21 B 33/14

(76) Cəbrailov Lətif Əhməd oğlu Məmmədov İsrail Xəlil oğlu Ağalarov Mirkamil Mirhəşim oğlu Zeynalov Rüstəm Mazan oğlu (AZ)

(54) Qoruyucu boruların sementlənməsi üçün qurğu.

(57) Qoruyucu boruların sementlənməsi üçün qurğu, qoruyucu kəmərdən və onun yuxarı ucuna bərkidilən qıfdan ibarət olub onunla fərqlənir ki, qıfın ətrafı 45° bucaq altında şlits şəklində hazırlanır.

Bölmə F.

Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.

F 16

(11) i2001 0080

(20) 18.05.2001

(21) N 98/001137

(22) 11.01.99

(51)⁷ F 16 G 11/00, B 63 B 21/20

(71) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu «Dəniz-neftqazlayihə» (AZ)

(72) Əliyev Nazim Əli oğlu Qarayev Rauf Nəcmətdin oğlu Avadiyev Boris Vladimiroviç

- (73) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu «Dəniz-neftqazlayihə» (AZ)
(54) Şvartov trosları üçün mufta-amortizator.

(57) 1. Şvartov trosları üçün mufta-amortizator, tərkibində tros üçün qanovcuğu olan sökülüb-yığıla birlən korpus, sürüncək- onlar arasındakı yay, troslar, korpusun qanovcuğuna girən və qurşaqlayıcı sürüncək-yarımmuftalar, onunla fərqlənir ki, şvartovlar sonlarında ilgəkləri olan iki trosla yerinə yetirilib, hansılar ki, korpusun qanovcuqlarından çıxır və hər bir sürüncək yarımmuftanı elə qurşaqlayır ki, şvartovların dartılması zamanı sürüncək yarımmuftalar bir-birinə doğru hərəkət edirlər.

2. 1 bölməyə görə mufta amortizator onunla fərqlənir ki, sürüncək-yarımmuftalar istiqamətləndirici planlarla yerinə yetirilib, hansılar ki, qanovcuğun korpusunda trosla birgə suruşur.

3. 1 bölməyə görə mufta-amortizator onunla fərqlənir ki, qurşaqlayıcı troslar sürüncək yarımmuftaların qarşılıqlı perpendikulyar diametral səthlərində yerləşir.

Bölmə G.

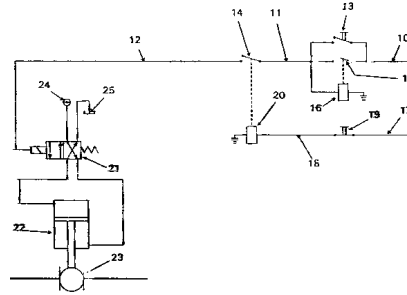
Fizika.

G 05

- (11) i2001 0087
(20) 22.06.2001
(21) N 98/001079
(22) 10.07.95
(51)⁷G 05 B
(71) Xaytek AS (NO)
(72) Bratland Ove
(73) Xaytek AS (NO)
(54) Texnoloji prosesin qəzada dayandırılması və mühafizəsi (təhlükəsizlik) birgə sistemin idarəetmə sxemi.

(57) 1. Texnoloji prosesin qəzada dayandırılması və mühafizəsi (təhlükəsizlik) birgə sistemin idarəetmə sxemi, əsas klapanı 23, əsasən icra mexanizmi 22 vasitəsilə, hərəkətə gətirmək üçün təzyiq altında maye və qaz verən idarəedici klapanı 21 hər biri öz idarəedici xətti 10, 17 ilə

bağlanan ən azı iki ayrı-ayrı idarəedici siqnallar mənbəyinə malik olub, onunla fərqlidir ki, birinci və ikinci idarəedici xətlərin 10,17 idarəedici klapanla 21 bağlanan ümumi idarəedici xəttə 12 birləşməsi üçün ona, ən azı birinci və ikinci ayrı birləşdirici şaxələr 11, 18 daxildir, həm də ikinci 18 birləşdirici şaxə 11, 18 birinci birləşdirici şaxəni 11 çıxış idarəedici 12 birləşdirən açarı 14 hərəkətə gətirən icra mexanizmə malikdir.

2. 1-ci bənd üzrə idarə sxemi onunla fərqlidir ki, birinci birləşdirici şaxəyə 11, qəzada dayandırılma həyata keçirildikdə açılan açar 15 daxildir.

3. 2-ci bənd üzrə idarə sxemi onunla fərqlidir ki, açar 15 birinci birləşdirici şaxə 11 ilə bağlı icra elementi ilə əlaqədardır.

4. 3-cü bənd üzrə idarə sxemi onunla fərqlidir ki, birinci birləşdirici şaxədə 11 göstərilən açara 15 paralel olaraq qəza açılmasından sonra birləşməni bərpa etmək üçün düyməli açar 13 qoşulur.

5. 1-4-cü bəndlər üzrə idarə sxemi onunla fərqlənir ki, idarəedici klapan 21 qəzada dayandırılmaya uyğun vəziyyətə keçmək üçün qayıdış yayına malikdir.

6. 1-5-ci bəndlər üzrə idarə sxemi onunla fərqlənir ki, ikinci birləşdirici şaxəyə, icra elementi ilə 20 birləşdirilmiş əl açarı 19 daxildir.

Bölmə H.

Elektrik.

H 01

- (11) i2001 0082
(20) 30.05.2001
(21) N 95/000658
(22) 14.07.95
(51)⁷H 01 J 31/50

- (71) Fotoelektronika İnstitutu (AZ)
(72) Vəzirov Hikmət Niyazi oğlu
İbrahimov İbrahim Namiq oğlu
Postavniçeva Nelli Mixaylovna
(73) Fotoelektronika İnstitutu (AZ)
(54) İQ-təsviri çevirmək üçün cihaz.

(57) Vakuum həcmində yerləşmiş anodu və soyudulan yarımkeçirici fotoemitteri (fotokatodu) daxil edən İQ- təsviri şəklində düzəldilib və cihazın həcminə fotokatodla ekran arasına əlavə yastı, bütöv metalik kiçik strukturu dairəvi formada tor və katodla tor arasında qalınlığı 0,01-0,08 mm olan slüda üzük yerləşdirilib, bununla fotokatod çökük düzəldilib və onun səthinin forması torun iş cərəyanı altında alan formasını təkrar edir. Fotokatodla torun bir-birinə yönəldilmiş səthlərinin mərkəzləri arasında olan məsafə isə 0,05-0,25 mm-dir.

H 03

- (11) i2001 0086
(20) 22.06.2001
(21) N 99/001422
(22) 18.05.99
(51)⁷H 03 K 3/64
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) İbrahimov Xıdır Mənsur oğlu
Rzayev Çingiz Tələt oğlu
Qirimov Şamil Qalib oğlu
Əliyev Vaqif Hacı Bala oğlu
İsmayılzadə Namiq Yusif oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(54) İmpuls seriyası generatoru.

(57) İmpuls seriyası generatoru, birinci generatorun vaxtqoyucu dövrəsinin sabit vaxtı ikinci generatorun vaxtqoyucu dövrəsinin sabit vaxtından artıq olan iki impuls generatorundan, onunla fərqlənir ki, birinci məhdudlaşdıran generator və ikinci yüksək tezlikli generator arasına «YOX» invertoru və 2 VƏ-YOX elementi qoşulur, həm də yüksək tezlikli generatorla ardıcıl iki YOX elementi qoşulur, bu halda iki invertordan birincisinin çıxışından məhdudlaşdıran generatorun 2 VƏ-YOX elementinin ikinci istifadə olunmayan girişinə verilir.

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ.

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
0069	E 21B 7/00; 21/00	0074	C 10M, C 10N	0082	H 01J 31/50	0090	C 07C 229/00,
0070	E 21B	0075	C 09B 61/00, A 23L 1/524	0083	C 07D 217/26	0091	A 61K 31/195
0071	E 21B 33/14	0076	C 09B 61/00	0084	C 07C 335/04, 335/14	0092	C 07C 229/00, A 61K 31/195
0072	C10M (C 10M119/02, 133/12, 137/14, 107/00, 143:02, 143:06, 155:02)	0077	C 07D 501/48, A 61K 31/545	0085	C 07C 335/04, 335/14	0093	C 07C 229/00, A 61K 31/195
0073	C 10M 101/04	0078	A 01C 7/00	0086	H 03K 3/64	0094	C 07C 229/00, A 61K 31/195
		0079	B 24D 17/00	0087	G 05B		
		0080	B 63B 21/20	0088	B 01D 53/28		
		0081	A 01N 57/00	0089	A 01C 11/02		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01C 7/00	0078	C 07C 229/00,		C 09B 61/00	0076	E 21B 7/00; 21/00	0069
A 01C 11/02	0089	A 61K 31/195	0093	C 09B 61/00,		E 21B 33/14	0071
A 01N 57/00	0081	C 07C 229/00,		A 23L 1/524	0075	F 16F 7/00,	
B 01D 53/28	0088	A 61K 31/195	0094	C 10M 101/04	0073	B 16G 11/00,	
B 24D 17/00	0079	C 07C 335/04,		C10M		B 63B 21/20	0080
C 07C 229/00,		335/14	0084	(C 10M 119/02,		G 05B	0087
A 61K 31/195	0090	C 07C 335/04,		133/12, 137/14,		H 01J 31/50	0082
C 07C 229/00,		335/14	0085	107/00, 143:02,		H 03K 3/64	0086
A 61K 31/195	0091	C 07D 217/26	0083	143:06, 155:02)	0072		
C 07C 229/00,		C 07D 501/48,		C 10M, C 10N	0074		
A 61K 31/195	0092	A 61K 31/545	0077	E 21B	0070		

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi
219-PRİ	2001 0083	99/001283	2001 0085	99/001336	2001 0072	99/001437	2001 0071
94/000337	2001 0077	99/001284	2001 0084	99/001350	2001 0079	99/001453	2001 0074
95/000658	2001 0082	99/001313	2001 0092	99/001355	2001 0093	99/001465	2001 0070
98/001079	2001 0087	99/001315	2001 0090	99/001356	2001 0094	99/001557	2001 0078
98/001128	2001 0081	99/001316	2001 0091	99/001368	2001 0073	a2000 0024	2001 0089
98/001137	2001 0080	99/001332	2001 0076	99/001422	2001 0086		
99/001230	2001 0088	99/001334	2001 0075	99/001424	2001 0069		

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) S 2000 0008

(22) 02.06.2000

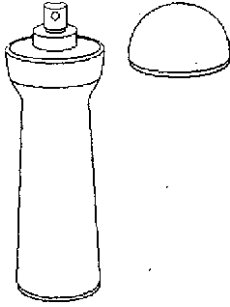
(51) 9-01

(76) Aleksandr Satryo Vibovo (İD)

(54) Ətirlər üçün flakon «Pierre Cardin»

(57) Ətirlər üçün flakon aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: gövdə, boğazlıq, qapaq;

fərqlənir:

- gövdənin konus şəkilli həcmdən kürə şəkilli həcmə səlis keçidə malik olması ilə yerinə yetirilməsi ilə;

- qapağın oturacağında kəsilmiş kəmərcik ilə yarımkürə şəklində yerinə yetirilməsi ilə;

- səpələyicinin silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;

(21) S2000 0010

(22) 01.12.2000

(51) 9-01

(71) Henkel KGaA (DE)

(72) Villi Dite

(73) Henkel KGaA (DE)

(54) Flakon (2 variantda)

(57) Flakon aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə, yəni gövdə və qapaq ilə;

- gövdə və qapağın yastılaşdırılmış şəkildə yerinə yetirilməsi və divarlarının müxtəlif qalınlığa malik olması ilə;

- flakonu əllə tutmaq və saxlamaq üçün, onun gövdəsində xüsusi səthin olması ilə;

fərqlidir:

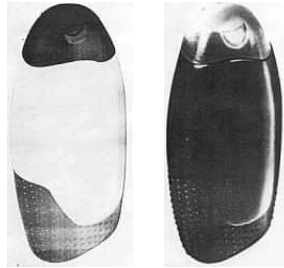
- qapağın yuxarı hissəsinin dairəvi şəkildə yerinə yetirilməsi və orada qapaqcığın olması, boşaltma dəliyini rahat açmaq üçün, qapaqcığın kənar hissəsinin altında oyuğun olması ilə;

- flakonun gövdəsinin aşağı hissəsinin dalğavari asimmetrik kontura malik olması və gövdənin aşağı hissəsində çoxlu sayda yarımkürəvi çıxıntılardan ibarət olması ilə;

- gövdə və qapağın rəngləri üzrə kontrast, faktura üzrə isə müxtəlif yerinə yetirilməsi ilə;

- gövdə və qapağın birləşməsinin dalğavari formada yerinə yetirilməsi ilə;

- qapağın birləşmə xəttinin və aşağı relyef hissəsinin sərhəddinin dalğavari xəttinin asimmetrik yerinə yetirilməsi ilə.

variant 1:

- qapağın və flakonun gövdəsinin aşağı relyef hissəsinin gövdənin qalan hissələrindən fərqli olan kontrast rəng ilə yerinə yetirilməsi ilə;

variant 2:

- gövdənin birləşmə sərhəddinin aşağı relyef hissəsinin imitasiyası ilə və qapağın və gövdənin orta hissəsinin müxtəlif fakturaya malik olmaları ilə.

(21) S2001 0001

(22) 08.02.01

(51) 11-02, 99-00

(76) Xəlilzadə Ramiz Murtuza oğlu (AZ)

(54) Dini ibadət əşyası.

(57) Dini ibadət əşyası aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- iki portallı sütun üzərində yerləşmiş günbəzşəkilli lövhənin və sütunlar arasında düzbucaqlı lövhənin olması ilə;

- günbəzşəkilli lövhənin üzərində Məscidül-həramın iki minarəsi ilə formaca eyni olan minarələrin və onlar arasında qüləsində ay olan günbəzin içəri batırılmış, yaxud qabardılmış miniatürlərinin olması ilə;

- lövhənin üzərində açılmış kitab səhifələri kimi, ibadət üçün yan-yanı sıxılmış iki əl şəklində barelyefin hazırlanması ilə;

- iki əlin arxa planında Məscidül-həramın sütunlu və portallı fraqmentinin olması ilə;

- əllərin birgə ovcunda Kəbənin miniatür şəklində qabardılmış şəklində olması ilə;

- əllərin altında Quranın miniatür nüsxəsinin qoyulması üçün 60-70 dərəcəli bucaq altında içəri maillənmiş qapaqlı mücrünün hazırlanması ilə;

- sütunlar arasında dini ibadət əşyasına dayanıqlıq vermə k üçün "T" şəkilli müəyyən qalınlıqlı oturacağın hazırlanması ilə;

- günbəzin qübbədə ərəbcə "Allahu Əkbər", yəni "Allah böyükdür" ifadəsinin həkk edilməsi ilə;

- əllərin ovcundakı Kəbənin miniatürü üzərində "Bismillahirrəhmanirrəhim", yəni "Rəhimli və mərhəmətli Allahın adı ilə" ifadəsi ərəbcə kalliqrafik yazısının yazılması ilə;

- mücrünün qapağı üzərində ərəbcə "Əl Qurani, əl Kərim" kalliqrafik yazısının ornament şəklində verilməsi ilə;

- mücrüdən solda lövhənin üzərində kalliqrafik yazı ilə ərəbcə "Həmişə Allah deyən olur", sağda isə "Sən Allahla ol" kəlamlarının yazılması ilə;

- sağ sütun üzərində aşağıdan yuxarı ərəbcə "Əşhədü ən la ilahə illəllah" (tərcüməsi "Şəhadət verirəm ki, Allahdan başqa Allah yoxdur"), sol sütunun üzərində isə yuxarıdan aşağı ərəbcə "Əşhədü ənna Məhəmmədən Rəsulallah" (tərcüməsi "Şəhadət verirəm ki, Məhəmməd Allahın elçisidir") ifadələrinin olması ilə;

- əşyanın oturacağına kənarında sağdan sola «Salavat» in sözləri olan "Allahummə salli ələ Məhəmmədin və ali Məhəmməd" (tərcüməsi "Pərvərdigara, salavat göndər Məhəmmədə və Məhəmmədin övladlarına") kəlamının ərəbcə həkk edilməsi ilə.

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Раздел А.

Удовлетворение жизненных потребностей человека.

А 01

(21) N 99/001602

(22) 13.05.99

(51)⁷ А 01 С 7/16

(71) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)

(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы
Сулейманов Ибрагим Кара оглы

Меликов Ахмед Кули оглы

Меликов Тельман Кули оглы

Курбанов Махал Шабан оглы

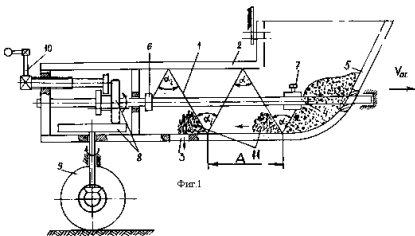
(73) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)

(54) Дозатор сыпучих материалов.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному машиностроению, а именно к устройствам для равномерного распределения сыпучих материалов при порционном способе подачи.

Задачей изобретения является повышение технологической возможности дозатора путем равномерного распределения сыпучего материала.

Дозатор сыпучих материалов содержит горизонтально расположенный шнек 1 (фиг.1), заключенный в кожух 2, с выходным отверстием 3.

Свободный конец 4 шнека находится в бункере 5 сыпучего материала. Концы витка шнека 1 имеет соответственно жесткую 6 и подвижную (посредством фиксирующего элемента 7) связь с валом шнека. Посредством фрикционного

редуктора 8 шнек имеет кинематическую связь с опорным колесом 9 дозатора. Передаточное отношение фрикционного редуктора 8 регулируется рукояткой 10 имеющей винтовую пару.

(21) N a2000 0154

(22) 16.06.2000

(51)⁷ А 01 К 1/01

(71) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)

(72) Мамедов Сиясет Зульфугар оглы

Багиев Аладдин Алхан оглы

Алыев Рустам Азиз оглы

Мехтиева Ламия Алисултан кызы

(73) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)

(54) Способ удаления навоза из коровников и устройство для его осуществления.

(57) Предлагаемое изобретение относится к сельскохозяйственному производству, в частности к удалению навоза из коровника и транспортировке его до навозохранилища самотечным способом.

Задачей изобретения является повышение эффективности и расширения функциональной возможности путем обеспечения ветеринарно-санитарных требований, исключением сероводорода выделенной навозной массой и исключением поступления холодного воздуха в стойловую площадку через отводной канал.

Задача решается тем, что в способе удаления навоза из коровников, включающем сбор навозной массы под действием силы тяжести и удаление навоза самотечным способом непрерывного действия, согласно изобретения навозную массу смывают гидроавтоматическим путем, а устройство для осуществления этого способа содержит решетчатый пол, смывной трубопровод-горловина и поперечный отводной канал согласно изобретению на задней части стойловой площадки оно снабжено сборочной емкостью трапецидальной формы, переходящей в отводной

канал, в переходной части который шарнирно установлена заслонка, кинематически связанная с эластичным патрубком через гибкий шнур, а эластичный патрубок связан с водосмывной горловиной водоемкости в которой установлен поплавковый механизм. Водоемкости установлены на стенке каждой сборочной емкости и связаны между собой трубопроводами, а поплавковый механизм установлен только на начальной водоемкости.

А 61

(21) N a2000 0032

(22) 22.02.2000

(51)⁷ А 61 В 17/00

(76) Мустафаев Ариф Магеррам оглы

Юзбашева Эльнара Заид кызы (AZ)

(54) Шов по А.Мустафаеву-Э.Юзбашевой при аутодермопластике.

(57) Изобретение относится к хирургии и может быть использовано при пластических операциях.

Сущность изобретения заключается в том, что шов при аутодермопластике, включающий точки вкола и выкола и узлы завязывающие их, содержит разношаговые стежки, наложенные кетгутотом и синтетической нитью, шаг кетгутотого стежка в два раза меньше шага синтетического стежка, расстояние между кетгутотыми стежками равно расстоянию между синтетическими стежками, а расстояние между кетгутотыми и синтетическим стежком равно половине вышеуказанного расстояния, точки вкола – выкола кетгутотого стежка находятся на расстоянии от края раны в два раза большем, чем точки вкола-выкола синтетического стежка, причем края раны остаются свободным от шва, при затягивании стежков образуется два ряда, дно раны, на которую накладывается шов, выполнено сосочковым слоем дермы, а края расщепленной кожей.

Использование данного изобретения позволяет улучшить косметические и функциональные результаты пластических операций;

уменьшает до минимума интраоперационной кровопотери и площадь донорских ран.

(21) N a2000 0179

(22) 28.07.2000

(51)⁷ А 61 В 17/58

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)

(72) Джанбахышов Гяляндар Сурхай оглы
Махмудов Вугар Насрулла оглы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)

(54) Стержневой аппарат для остеосинтеза трубчатых костей.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к травматологии и ортопедии.

Стержневой аппарат содержит пластины-секторы с фигурным пазом каждый, остроконечные стержни с винтовой упорной резьбой, кронштейны, гайки, болты, соединительные стержни с обычной резьбой.

Пластины-секторы соединяют между собой соединительными стержнями с обычной резьбой.

Кронштейны крепят в фигурных пазах пластин-секторов болтами. Остроконечные стержни с винтовой упорной резьбой крепят в отверстии кронштейна гайками.

Преимущество предложенного стержневого аппарата заключается в том, что его применение позволяет ускорить выполнение операции, восстановить движение в близлежащих суставах и тем самым сокращает сроки лечения, что является важным медико-социальным и экономическим эффектом.

Раздел В.

Различные технологические процессы.

В 01

(21) N a2000 0067

(22) 28.03.2000

(51)⁷ В 01 D 47/02, 53/14

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Газа (AZ)

(72) Агаев Гасан Али оглы
Абдуллаев Муса Али оглы
Кочетков Виктор Григорьевич

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Газа (AZ)

(54) Установка для отбензинивания и очистки газов абсорбцией.

(57) Изобретение относится к области газопереработки, а именно к установкам для отбензинивания и очистки газов непрерывной абсорбцией и может найти применение в технике очистки, отбензинивания и разделения в газовой и других отраслях промышленности.

Задачей изобретения является улучшение конструкции аппарата, позволяющее одновременно осуществлять прямоточное и противоточное движение фаз.

Поставленная задача решается тем что, установка для отбензинивания и очистки газов абсорбцией, включающая абсорбер с восходящим движением пленки, состоящий из хладокамеры и пучка труб, согласно изобретению, она выполнена в виде герметичной трехсекционной камеры, включающей холодильную с змеевиковым смесителем и двумя патрубками для ввода и вывода хладоагента, разделительную секцию с патрубками для ввода свежего абсорбента и с патрубками для вывода газожидкостной фазы и сепарационную секцию с патрубками для отвода насыщенного абсорбента и для выхода отбензиненного газа.

При этом степень извлечения тяжелых углеводородов (C₃₊) из газа составляет 85-90%.

(21) N 99/001222

(22) 10.12.98

(51)⁷ В 23 К 35/00

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Мустафаев Санан Мамедали оглы

Гасымов Сиявуш Аваз оглы
Мамедов Ариф Тапдыг оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Шихта для получения таблетированного припоя.

(57) Изобретение относится к области порошковой металлургии, в частности, к составу шихты для получения таблетированного припоя и может быть применено при пайке к одноименных, так и разноименных материалов.

Задача изобретения- снижение температуры и продолжительности пайки при сохранении одинаковой прочности паянного соединения.

Шихта для получения таблетированного припоя содержит порошки никеля, хрома, марганца, железа и латуни. Новым в шихте является использование вместо медь-цинкосодержащих порошков порошка латуни с 18-24 мас.% цинка и крупностью частиц $\geq 50 \div \leq 200$ мкм при следующем соотношении порошков, мас. %: порошок никеля -2-6; порошок хрома 1,5-2,5; порошок железа 5-9; порошок марганца 6-10; порошок латуни-остальное.

Положительный эффект: - при применении разработанной шихты снижается температура и продолжительность пайки при сохранении одинаковой прочности паянного соединения.

(21) N 99/001604

(22) 19.11.99

(51)⁷ В 25 Н 7/04

(76) Абдуллаев Курбан Садыг оглы

Гамидов Фахраддин Джамал оглы

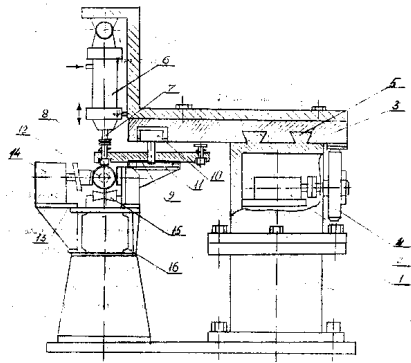
Фархадов Закир Исамеддин оглы (AZ)

(54) Установка для маркировки труб.

(57) Изобретение относится к области обработки металлов давлением

ем и может быть использовано для маркировки труб клеемением.

Задачей настоящего изобретения является возможность автоматизации маркировки труб разного диаметра и повышение производительности.

Поставленная задача достигается тем, что устройство для маркировки труб, содержащее корпус, клейма, пневмоцилиндр и линию транспортного роляганга, дополнительно содержит каретку, перемещающуюся вдоль трубы посредством шагового двигателя каретки с реечным механизмом пошагового перемещения, барабан, оснащенный опорным подшипником и установленный на валу шагового двигателя барабана, с подпружиненными в осевом направлении клеммами, взаимодействующими со штоком пневмоцилиндра.

условиях, а именно для монтажа строительных компонентов на глубоководном участке.

Задачей изобретения является увеличение возможности подводного монтажа в морских условиях в части увелечения тяжести груза и глубины глубоководного участка моря.

Для решения поставленной задачи в устройстве для опускания груза на глубоководном участке, включающем крановую баржу, на барже установлены салазки, на которых смонтированы две шлюпбалки, каждая из которых имеет тяговый проволочный канат, пропущенный в тяговой лебедке и через верхние и нижние блоки шкивов. Нижние шкивы соединены с траверсой и переходной коробкой, обеспечивая одну точку опускания груза, концы каждого тягового каната соединены на поперечине компенсатора, а переходная коробка подвешена из траверсы, предусмотренной с центральной частью, имеющей два изгиба, для осуществления передачи груза от крана. Опускающее приспособление, поддерживающее груз, установлено непосредственно в переходной коробке.

Раздел С.

Химия и металлургия.

С 01

(21) N 99/001641

(22) 28.07.98

(51)⁷ В 63 В 27/08

(71) Джей. Рей Мак Дермотт, С.А.
э корпорейшн оганайзед
Анда зе лоус оф Панама (US)

(72) Деннис Эрал Калкинс

Афиф Мичель Лавакки

Джеймс Джозеф Тоупс

Кевин Патрик Заерингер

(73) Джей. Рей Мак Дермотт, С.А.
э корпорейшн оганайзед
Анда зе лоус оф Панама (US)

(54) Устройство для опускания груза на глубоководном участке.

(57) Изобретение относится к монтажу подводных строительных компонентов для систем, предназначенных для добычи в морских

(21) N a2000 0013

(22) 31.01.2000

(51)⁷ С 01 С 1/00, 1/12, С 08 J 7/16

(76) Садыхов Фикрет Мамед оглы

лы

Рустамов Муса Исмаил оглы

Фархадова Гюльнара Таги

кызы

Бабаев Абульфаз Исмаил оглы

лы

Казымов Сабир Мамедали

оглы

Ибрагимов Хикмет Лжямал

оглы (AZ) В 63 В – С 02 F

(54) Способ переработки тяжелой смолы пиролиза.

(57) Изобретение относится к области нефтепереработки, в част-

ности переработке продуктов пиролиза.

Задача заключается в создании безотходного, эффективного способа переработки тяжелой смолы пиролиза.

Задача решена тем, что предложен способ переработки тяжелой смолы пиролиза, включающий выделение из сырья фракции с концом кипения 250⁰С, ее каталитическую обработку при повышенной температуре и выделение из реакционной смеси целевого продукта, причем из сырья выделяют фракцию с концом кипения 250⁰С и фракцию с началом кипения 250⁰С, после чего их олигомеризуют в присутствии металлорганического Al-Cl содержащего каталитического комплекса взятого в количестве 1,5-2% мас, при температуре 60-80⁰С и 85-100⁰С соответственно. После этого из реакционной смеси массы продукта переработки фракции с концом кипения 250⁰С выделяют нафталин и остаток, который затем смешивают с олигомеризатом фракции с началом кипения 250⁰С. При этом олигомеризацию фракции с началом кипения 250⁰С проводят до значения молекулярной массы олигомеризата не менее 600 ед.

Данный способ позволяет получить ценные продукты нафталин и готовое антикоррозионное покрытие, которым является олигомеризат с молекулярной массой не менее 600ед. при мягких условиях с количественным выходом, без отходов производства.

С 02

(21) N a2000 0143

(22) 30.05.2000

(51)⁷ С 02 F 1/58

(71) Научно-Исследовательский Институт «Геотехнологические Проблемы Нефти, Газа и Химии» (AZ)

(72) Шабанов Алимamed Лятиф оглы

С 02 J – С 07 С Синдуз Мамед кызы

Рзаева Анда Кули кызы

(73) Научно-Исследовательский Институт «Геотехнологичес-

кие Проблемы Нефти, Газа и Химии» (AZ)

(54) Способ очистки сточных вод.

(57) Изобретение относится к очистке сточных вод от красителей и ПАВ и может быть использовано в текстильной, целлюлозно-бумажной, кожевенной промышленности и фотохимии.

Задача изобретения - повышение степени очистки сточных вод от красителей и ПАВ.

Сущность изобретения заключается в том, что сточные воды смешивают при pH=9,0-9,5 с магнийсодержащим коагулянтом-отработанной подземной промышленной водой, в которой предварительно растворяют 5-10 г/л хлорида бария.

В качестве магнийсодержащих подземных промышленных вод используют отход следующего состава (г/л):

MgCl₂ – 10-12
NaCl - 100-120
CaCl₂ – 22-25
NaBr – 0,005
NaJ – 0,0005.

Предложенный способ позволяет существенно повысить степень очистки сточных вод по сравнению с известным способом.

газонефтепроводов, оборудования нефтехимической промышленности, а также как клей при изоляции газопроводов.

Задачей изобретения является повышение морозостойкости клеевой композиции, адгезии при сохранении вязкотекучих свойств клеев.

Поставленная задача достигается тем, что клеевая композиция, содержащая сополимер этилена с винилацетатом, глицериновый эфир канифоли, парафин, антиоксидант, изоборнилфениловый эфир, дополнительно содержит сополимер стирола с акриламида-или метакриламидиоолигооксипропиленгликолем в соотношении 1:1 с молекулярной массой 1500-3000 при следующем соотношении компонентов, мас. %:

Сополимер этилена с винилацетатом	30 - 40
Глицериновой эфир канифоли	10 - 30
Парафин	10 - 30
Антиоксидант (тиалкофен МБА)	0,3 - 0,5
Изоборнилфениловый эфир	4,0 - 9,0
Сополимер стирола с акриламида - или метакриламидиоолигооксипропиленгликолем	10-20

за в трубопровод при транспортировке нефти, низших углеводородов, природного газа.

Задача решена тем, что предложен состав для предотвращения образования гидратов газа в течение транспортировки жидкости, включающей воду и углеводород, по трубопроводу, который содержит полимер, выбранный из терполимера, винилпирролидона, винилкапролактама и мономера аммониевого производного, имеющего от 6 до 12 атомов углерода, выбранного из группы, состоящей из диалкиламиноалкилметакриламида, галогенида диалкилдиалкенил аммония и диалкиламиноалкилакрилата или метакрилата, сополимер винилпирролидона и винилкапролактама, и гомополимер винилкапролактама, а также спирт, содержащий от 3 до 5 атомов углерода и одну гидрооксильную группу, или низкомолекулярный гликолевый эфир, содержащий алкоксигруппу, имеющую по меньшей мере 3 атома углерода.

Задача решена также тем, что предложен способ для предотвращения и уменьшения образования гидратов газа в течение транспортировки жидкости, состоящей из воды и углеводорода по трубопроводу, который включает добавление к транспортируемой жидкости состав, содержащий вышеуказанные компоненты.

Данное изобретение ингибирует образование гидратов газа и обеспечивает транспортировку нефти, низших углеводородов и природного газа при низких температурах окружающей среды.

(21) N a2000 0160

(22) 23.06.2000

(51)⁷ C 02 J 4/02

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

**(72) Алиев Эльдар Юнис оглы
Насирова Аида Бебир кызы
Мухтарова Шура Агабала кызы
Саттарова Валида Расим кызы
Мовсумова Аркиназ Гянджали кызы**

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

(54) Клеевая композиция.

(57) Изобретение относится к области получения термопластических клеев, в частности, клеев-расплавов, используемых как антикоррозионное покрытие для защиты

C 07

(21) N 99/001561

(22) 01.06.99

(51)⁷ C 07 F 7/20, C 08 K 5/04

(71) ИСП ИНВЕСТМЕНТ ИНК. (US)

(72) Кохен Джеффри М.

Вольф Филип Ф.

Янг Вильям Д.

(73) ИСП ИНВЕСТМЕНТ ИНК. (US)

(54) Состав и способ для предотвращения или уменьшения образования гидратов газа.

(57) Изобретение относится к области транспортировки жидкостей по трубопроводам, в частности жидкостей содержащих воду и углеводород.

Задача заключалась в предотвращении образования гидратов га-

(21) N a2000 0065

(22) 28.03.2000

(51)⁷ C 07 C 319/08

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

**(72) Агаев Гасан Али оглы
Абдуллаев Муса Али оглы
Кочетков Виктор Григорьевич
Муршудова Солмаз Исах кызы
Фархадов Талат Самед оглы**

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

(54) Способ получения этилмеркаптана.

(57) Изобретение относится к органической химии, в частности к способу получения этилмеркаптана, который находит широкое применение в качестве одоранта для одоризации природного газа при использовании.

Сущностью предлагаемого изобретения является использование в качестве эффективного катализатора модифицированного природного цеолита Na-формы, содержащей 22,5- 25,5% mass Na₂O.

Реакцию проводят при скорости подачи смеси 80-100 мл/мин, нагрузке H₂S/кат 0,46-0,60 ч.⁻¹ и мольном соотношении H₂S:этанол, равном (4-6): 1 в токе самого природного газа, взятого в количестве 10%- от объема парогазовой смеси с повторным рециклом непрореагировавшего сероводорода. Предложенный способ позволяет повысить выход этилмеркаптана до 95%.

(21) N a2000 0066

(22) 28.03.2000

(51)⁷ С 07 С 321/24

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

(72) Агаев Гасан Али оглы
Абдуллаев Муса Али оглы
Кочетков Виктор Григорьевич
Абаскулиева Фатма Гусейн кызы

Фархадов Талат Самед оглы
(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

(54) Способ получения ароматических тиоспиртов.

(57) Изобретение относится к технологии органических веществ, в частности, способу получения ароматических тиолов, которые могут найти применение в нефтехимической промышленности в качестве стабилизаторов пластмасс, а также

для очистки и осветления нефтяного топлива.

Сущность предложенного способа заключается в том, что соответствующее ароматическое хлорпроизводное подвергают взаимодействию с дигидродисульфидом при молярном соотношении исходных реагентов, равном соответственно 1: (1-2), в газовой фазе при температуре 350-370⁰С, в присутствии катализатора вольфрамоникелевого сульфидного, в атмосфере газобраного азота.

Выход целевых продуктов на взятый ароматический хлорпроизводный составляет 52-57%.

(21) N a2000 0094

(22) 20.04.2000

(51)⁷ С 07 D 275/06

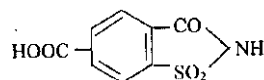
(71) Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Тагиев Бабир Аби оглы
Асланов Тельман Агакерим оглы
Алиева Алмаз Солтанмагомед кызы

(73) Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджана (AZ)

(54) Способ получения сахаринмонокарбоновых кислот.

(57) Изобретение относится к получению гетероциклических соединений, содержащих одну циклическую сульфамидную (сахариновую) и одну карбоксильную группировку в одном ароматическом ядре, например, сахаринмонокарбоновых кислот общей формулы:

где,

6-COOH (I), 5-COOH(II)

которые могут применяться в качестве исходных мономеров для синтеза новых реакционноспособных олигомеров, а также термостойких полимера.

С целью расширения ассортимента сахаринмонокарбоновых кислот и разработки способа их получения, осуществляют обработку

моносульфамидов м-и п-ксилолов 3 ÷ 4 молярным избытком бихромата щелочных металлов в среде 86 ÷ 96% -ной серной кислоты при 52-54⁰С в течение 1,5-2 часов с последующим охлаждением реакционной массы до комнатной температуры (15-20⁰С) и выделением целевых продуктов обычными приемами.

Выход,% ,т.пл.,⁰С: I-70, 305; II-64, 278.

(21) N a2000 0184

(22) 11.08.2000

(51)⁷С 07 D 487/22

(71) Научно-Исследовательский Институт «Геотехнологические Проблемы Нефти, Газа и Химии» (AZ)

(72) Шабанов Алимед Лятиф оглы
Рамазанова Эльмира Эмин кызы

Мамедов Чингиз Исрафил оглы
Салем Монем
Ибрагимова Синдуз Мамед кызы

(73) Научно-Исследовательский Институт «Геотехнологические Проблемы Нефти, Газа и Химии» (AZ)

(54) Способ получения индивидуальных металлопорфириновых концентратов, выделенных из нефти.

(57) Изобретение относится к способам получения металлопорфириновых комплексов на основе металлопорфириновых концентратов, выделенных из нефти.

Задача изобретения - упрощение и интенсификация процесса получения индивидуальных металлопорфириновых комплексов. Сущность изобретения заключается в том, что металлопорфириновый концентрат, выделенный из нефти, смешивается с водой, подкисляется соляной кислотой до pH=1 ÷ 0, после отделения водного слоя нейтрализуется раствором щелочи до pH=7, после чего деметаллизированный высушенный порфирин растворяется в хлорформе и отрабатывается хлоридной солью нужного металла взятой в количес-

тве 15-17 мас.% от массы деметаллизированного порфирина.

Предложенный способ позволяет существенно упростить и интенсифицировать процесс получения индивидуальных металлопорфириновых комплексов.

C 08

(21) N a2000 0124

(22) 01.05.2000

(51)⁷C 08 G 8/08, 8/16, 8/36

(71) Институт Нефте-Химических Процессов им. Ю. Мамедалиева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Азизов Акиф Гамид оглы
Абдуллаев Ягуб Гидаят оглы

Ахмедов Сабир Мустафа оглы

Амирасланова Манзер Низаметдин кызы

Салаева Хейранса Абдулага кызы

Рустамов Руфат Ашраф оглы

(73) Институт Нефте-Химических Процессов им. Ю. Мамедалиева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) Способ получения бутоксилированного бензиламинфенолформальдегидного олигомера.

(57) Изобретение относится к области высокомолекулярных соединений, в частности к способам получения связующих, применяемых в составе композиций для производства электроизоляционных, антикоррозионных покрытий на основе бутоксилированного бензиламинфенолформальдегидного олигомера.

Задачей изобретения является синтез бутоксилированного бензиламинфенолформальдегидного олигомера, использование его в качестве связующего с улучшенными эксплуатационными свойствами и увеличение ассортимента связующих.

Поставленная задача достигается тем, что в способе получения

бутоксилированного бензиламинфенолформальдегидного олигомера, состоящем из стадии конденсации фенола и формальдегида в щелочной среде и стадии этерификации полученного продукта реакции, в процессе конденсации фенола с формальдегидом дополнительно используют бензиламин соответственно в количестве 0,3-0,5 моль, конденсацию проводят при температуре 40-80⁰C, pH=8, этерификацию продукта конденсации бензиламинфенолформальдегидного олигомера n-бутиловым спиртом проводят при мольным соотношении фенола к спирту 1:5-7 и среде pH=5-7.

Предложенный способ обеспечивает получение бутоксилированного бензиламинфенолформальдегидного олигомера, отличающегося от известных по составу, с высоким выходом (99,2%)

(21) N 99/001585

(22) 27.10.99

(51)⁷C 08 L 23/06

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)

(72) Насибова Малейка Даирман кызы

Аликулиев Рамиз Мамед оглы

Джафаров Асиф Сулейман Паша оглы

Баладжанова Гюльнара Мамед кызы

(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)

(54) Полимерная композиция.

(57) Предлагаемое изобретение относится к области модификации свойств полиэтилена высокой плотности /ПЭВП/, в частности придания ему высокой эластичности, улучшения реологических и эксплуатационных характеристик, при сохранении высоких электроизоляционных показателей, белизны /прозрачности/.

Композиция применяется в радиотехнической аппаратуре и бытовой технике. Сущность изобрете-

ния заключается в том, что полимерная композиция на основе ПЭВП в качестве пластификатора содержит тримеры α – метилстирола или алкилбензолыные масла, или олигомеры пропилена при следующем соотношении компонентов, масс %: ПЭВП 85-95 пластификатор 5-15.

Причем пластификатор является термо и светостабилизатором.

(21) N a2000 0159

(22) 23.06.2000

(51)⁷C 08 L 23/06, C 08 K 9/04

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

(72) Алиев Эльдар Юнис оглы
Насирова Аида Бабир кызы
Мухтарова Шура Агабала кызы

Саттарова Валида Расим кызы

Мовсумова Аргиназ Гянджали кызы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Газа (AZ)

(54) Полимерная композиция.

(57) Изобретение относится к полимерным композициям, в частности к полиолефиновым композициям, предлагаемым для изготовления труб, листов, емкостей, пленок и т.п.

Задачей изобретения является повышение термостойкости при сохранении физико-механических свойств и уменьшение стоимости изделия.

Поставленная задача достигается тем, что композиция на основе полиэтилена низкого давления, сажи, дополнительно содержит кварцевую муку и поли-N-(фенилэтил)-акриламид при следующем соотношении компонентов, мас. %:

-полиэтилен низкого давления	
по ГОСТ 16338-85	60 –80
-сажа, модифицированная малеиновым ангидридом	10 – 30
-кварцевая мука	4,0 – 9,0
-поли-N-(фенилэтил)-акриламид	0,5 – 1,5

С 10

(21) N a2000 0195

(22) 29.09.2000

(51)⁷C 10 M 151/52, 153/02

(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Ахмедов Аладдин Ислам оглы

Гамидова Джейхун Шафаят кызы

Исаков Ельхан Уршан оглы
Мусаева Минаханым Энвер кызы

(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) Способ получения многофункциональной полимерной присадки к смазочным маслам.

(57) Изобретение относится к области получения многофункциональных полимерных присадок, которые могут применяться в составе автотракторных масел. Задачей изобретения является придание смазочным маслам вязкостно-температурных свойств. Поставленная задача решается разработкой нового способа получения полимерной присадки с высокими вязкостно – температурными свойствами на основе доступного сырья. Разработанный способ также упрощает технологический процесс и расширяет сырьевую базу многофункциональных присадок.

С 12

(21) N a2000 0161

(22) 03.07.2000

(51)⁷C 12 G 3/06

(71) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(72) Кенгерли Эльшад Камиль оглы

Сафаров Самед Абили оглы
Халилов Рамиз Ибрагим Халил оглы

Джафарова Хилал Наби кызы

Рагимов Эльман Гусейн оглы

Мамедов Рауф Хилал оглы

(73) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(54) Водка «Бриллиант»

(57) Изобретение относится к ликероводочному производству, а именно к алкогольным напиткам-водкам.

Сущность изобретения в том, что водка, содержащая мед и водно-спиртовую жидкость дополнительно содержит 60%-ый ликер, приготовленный из ореховых перегородок, при следующем соотношении ингредиента на 100 дал. готовой продукции:

Мед натуральный, кг	18-22
60%-ый ликер	
приготовленный из ореховых перегородок, дал.	0,9-1,1
Водно-спиртовая жидкость	остальное до крепости купажа 40%

Добавление 60%-го ликера приготовленного из ореховых перегородок в сочетании с медом придает водке особый аромат и приятный мягкий вкус, напоминающий аромат спелого ореха, что значительно улучшает органолептические свойства водки.

Предлагаемый состав водки богат полезными для организма человека компонентами, отличается высоким качеством и экологической чистотой, позволяет расширить ассортимент выпускаемой продукции.

(21) N a2000 0162

(22) 03.07.2000

(51)⁷C 12 G 3/06

(71) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(72) Кенгерли Эльшад Камиль оглы

Сафаров Самед Абили оглы
Халилов Рамиз Ибрагим Халил оглы

Джафарова Хилал Наби кызы

Рагимов Эльман Гусейн оглы

Мамедов Рауф Хилал оглы

(73) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(54) Водка «Golden»

(57) Изобретение относится к ликероводочному производству, а именно к алкогольным напиткам-водкам.

Сущность изобретение в том, что водка, содержащая водно-спиртовую жидкость, дополнительно содержит яичный белок, при следующем соотношении ингредиентов на 1000 дал. готовой продукции:

яичный белок, кг	2,0 – 2,5
водно-спиртовая жидкость	остальное до крепости купажа 40%

Добавление яичного белка способствуют улучшению органолептических и физико-химических свойств. Набухшие хлопья яичного белка в водно-спиртовом растворе, сорбирует на себе нежелательные органические примеси и трудно-растворимые соединения, ускоряет адсорбцию и осаждение.

Предлагаемый состав водки позволяет повысить качество и расширить ассортимент выпускаемой продукции.

С 23

(21) N a2000 0166

(22) 10.07.2000

(51)⁷C 23 F 13/00

(71) Институт Неорганической и Физической Химии (AZ)

(72) Керимов Айдын Мамедали оглы

Гусейнов Джамаледдин Асад оглы

Казымов Метин Айдын оглы

Абдуллаев Мамед Мамед оглы

(73) Институт Неорганической и Физической Химии (AZ)

(54) Способ катодной защиты стали протекторами.

(57) Изобретение относится к области катодной защиты стали от коррозии в морской воде судов, нефтепромысловых нефтяных сооружений и подземных трубопроводов.

Задачей изобретения является повышение эффективности протекторов путем увеличения токоотдачи существующих протекторов.

Существующие способы катодной защиты стали протекторами из магниевых сплавов имеют низкую токоотдачу 710 А.час/кг и поэтому их применение в промышленности не экономично.

В предлагаемом способе для повышения токоотдачи существующих протекторов перед использованием их охлаждают в жидком азоте при $-197,1^{\circ}\text{C}$ в течение 90-180 минут, при этом токоотдача в морской воде увеличивается в 1,4-1,8 раза, т.е. эффективность протекторов повышается.

Раздел Е.

Строительство, горное дело.

E 21

(21) N 99/001638

(22) 13.10.99

(51)⁷E 21 В 15/00

(71) Дип Оил Технолджи, Инкорпорейтед (US)

(72) Лайл Девид Финн
Пауль Нелсон Стентон

(73) Дип Оил Технолджи, Инкорпорейтед (US)

(54) Опорное и направляющее устройство стояка.

(57) Изобретение относится к операциям бурения в открытом море, а именно к опорному и направляющему устройству стояка для морской плавучей платформы.

Задачей изобретения является упрощение конструкции, повышение эффективности защиты трубы от напряжений и соответственно уменьшения изгиба и вращения трубы при эксплуатации.

Для решения поставленной задачи в предлагаемом опорном и направляющем устройстве, включающем трубу стояка, один конец которой соединен с морским дном, а верхняя часть приспособлена для прохождения через отверстие в дне платформы, а также плавучий стержень

в виде емкости, стержень продлен по всей глубине платформы, введены элемент, центрирующий трубу, стояка, прикрепленный к трубе около нижнего конца плавучего стержня, элемент, ограничивающий изгиб, расположенный выше и ниже указанного центрирующего элемента, причем элемент ограничивающий изгиб может быть изготовлен по крайней мере из двух концентрических трубчатых сегментов, а элемент, ограничивающий изгиб из более толстых секций трубы стояка. В другом варианте выполнения опорного и направляющего устройства введено множество центрирующих элементов, расположенных с интервалами и уменьшающихся в размере в направлении нижнего конца плавучего стержня, а диаметр направляющих колец стояка предлагается увеличить в направлении нижнего конца плавучего стержня.

(21) N 99/001430

(22) 30.03.99

(51)⁷E 21 В 33/13

(71) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы
Велиев Музаффар Алекпер оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)
Исмаилов Исрафил Али оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(54) Способ крепления призабойной зоны пласта.

(57) Изобретение относится к области нефтедобывающей промышленности, а в частности, к способам крепления призабойной зоны пласта.

Задачей изобретения является повышение качества процесса крепления призабойной зоны продуктивного пласта.

Сущность изобретения заключается в том, что в известном спо-

собе крепления призабойной зоны пласта, включающий в себя закачку в пласт жидкой смеси, состоящей из наполнителя и связывающего материала, причем в качестве наполнителя используется битуминозный песчаник, а связывающего материала-смесь водного раствора гудрона и хлористого кальция, при объемном соотношении 1:3 наполнителя и связывающего материала соответственно.

Изобретение может быть использовано в тех отраслях, где необходимо крепление слабобетонированных пород.

(21) N 98/001189

(22) 31.03.98

(51)⁷E 21 В 33/138

(71) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сарыев Садагат Кара оглы
Сейдов Мирджафар Мирали оглы

Алиев Вилен Али оглы
Бабаев Мусеиб Баба оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(54) Способ изоляции притока пластовых вод в скважине.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, в частности, к способам изоляции притока пластовых вод в скважине, при разработке нефтяных месторождений.

Задачей изобретения является повышение надежности известного способа путем повышения его эффективности.

Сущность изобретения состоит в том, что после закачки в пласт водного щелочного раствора гудрона с водой, предварительно активированной хлористым кальцием, закачиваемым одновременно-раздельно в объемах соответственно 1:0,5 в известном компонентом масс, в скважину закачивают газ или воздух под давлением, равному к пластовому и выдерживают в течении 24 часов в пластовых ус-

ловиях. Применение изобретения позволит получить в водонасыщенной части продуктивного пласта водонепроницаемого сплошного кристаллического тела упрочненной структуры.

(21) N 99/001631

(22) 03.03.99

(51)⁷ E 21 B 43/00

(71) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы

Исмаилов Шахин Зиреддин оглы

Ализаде Ширинага Гарibaга оглы

Дадашев Путас Ариф оглы

Нуриев Нуру Бунят оглы

Асланов Аскер Гусейн оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(54) Подъемник жидкости.

(57) Изобретение относится к нефтесодобывающей промышленности, а именно к технике газлифтного способа добычи нефти

Предлагаемое устройство содержит двухрядный лифт, состоящий из концентрично расположенных друг относительно друга наружной и внутренней колонн подъемных труб, фонтанную и КИП, причем на нижний конец наружного ряда труб навичен переводник диаметром меньше диаметра колонны труб, конец внутреннего ряда колонны труб соединен с газовым эжектором, сопло которого гидравлически сообщено с кольцевым пространством между наружной и внутренней колоннами подъемных труб, а прием сопла соединен с полостью переводника наружного ряда труб.

Благодаря предложенному изобретению достигается устранение противодействия на пласт, предотвращение поглатания рабочего агента в процессе пуска скважины в эксплуатацию, создается дополнительная депрессия, что повышает интенсивность притока жидкости из пласта в скважину и

приводит к увеличению среднесуточного дебита.

(21) N 99/001214

(22) 11.06.99

(51)⁷ E 21 B 43/20

(71) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы

Нариманов Акиф Али оглы

Акперов Назим Акпер оглы

Алиев Юнус Хасай оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(54) Способ обработки пород коллекторов.

(57) Изобретение относится к способам обработки пород коллекторов, в частности, к способам увеличения проницаемости нефтеносных пластов, содержащих глинистых фракций.

Задачей изобретения является уменьшение величины набухания глинистых прослоек нефтеносных пластов, при закачке в них воды, с целью поддержания пластового давления. Сущность изобретения заключается в том, что в способе обработки пород коллекторов, содержащих глинистый материал, путем последовательной закачки в пласт химически обработанной воды используют электрохимически обработанную воду-католит с рН, равным 8-12.

Применение изобретения позволит повысить эффективность процесса поддержания пластового давления, которое отражается в увеличении коэффициента нефтеотдачи пласта.

(21) N 99/001213

(22) 11.06.98

(51)⁷ E 21 B 43/24

(71) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы Сарыев Садагат Кара оглы

Исмаилов Шахин Зиреддин оглы

Сафиев Иман Ганбар оглы

Бабаев Мусеиб Баба оглы

(73) Поладов Алисахиб Рза оглы Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

(54) Способ термохимической обработки пород коллекторов.

(57) Изобретение относится к области технологии добычи нефти, в частности, к способам повышения нефтеотдачи пластов термохимическими методами.

Задачей предлагаемого изобретения является повышение эффективности способа путем замедления темпа термохимической реакции, увеличение фронта охвата тепловой обработки по глубине и толщине нефтеносного пласта.

Сущность изобретения заключается в том, что в способе термохимической обработки нефтяных пластов, включающий последовательную закачку в пласт водного раствора взаимодействующего с кислотой агента, полиизобутилена и соляной кислоты, отличается тем, что в качестве агента в пласт закачивают водный раствор диэтиламина, а полиизобутилен используют 1,75-2,0%-ным в объеме, равном 1,5-2,0% от общего объема взаимодействующего с кислотой агента и кислоты.

Предлагаемый термохимический способ обработки пород коллекторов предназначен для месторождений, продуцирующих высоковязкую нефть, а также для предотвращения коррозии внутрискважинного оборудования.

(21) N 99/001384

(22) 22.04.99

(51)⁷ E 21 B 43/25

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(72) Хасаев Ариф Мургузали оглы

Гасанов Тофик Мустафа оглы

Ибрагимов Хыдыр Мансум оглы

Хасаев Рагим Ариф оглы
Тагиев Заур Талят оглы
(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(54) Скважинное устройство для штангового глубинного насоса.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности, к штанговым скважинным насосам.

Задачей изобретения является увеличение коэффициента наполнения насоса путем снижения вязкости нефти и обеспечения полноты выделения и отвода газа в затрубное пространство.

Поставленная задача решается тем, что в известном устройстве, состоящем из полого корпуса, жестко связанных с ним верхней и нижней зажимных муфт, концентрично установленных в корпусе патрубка со стенками, чередующимся по длине сплошными и перфорированными участками нижняя муфта выполнена глухой, верхняя с отверстиями, а нижняя часть корпуса с щелевидными каналами, при этом кольцевое пространство заполнено проницаемыми кристаллами.

Сущность изобретения заключается в том, что скважинная жидкость попадает в устройство через щелевидные каналы в кольцевое пространство между патрубком и корпусом, часть поднимается через кольцевое пространство, частично проникает в полость патрубка через перфорированные отверстия, при этом создается условие для попеременного «сжатия» и «растяжения» жидкости и генерирования гидродинамических волн. При этом происходит уменьшение вязкости нефти, что приводит к уменьшению сопротивления в приеме штангового насоса и максимум отвода газа в затрубное пространство.

Эффект достигается за счет увеличения поступления жидкости в насос и производительности насоса.

(21) N 99/001499

(22) 24.03.99

(51)⁷ E 21 В 43/25

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(72) Хасаев Ариф Муртузали оглы
Ибрагимов Хыдыр Мансум оглы

Тагиева Махира Рамиз кызы

Гасанов Тофик Мустафа оглы

Хасаев Рагим Ариф оглы
Агаев Фирдовси Гаджи оглы

(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(54) Скважинный генератор колебаний.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности, к устройствам для волнового воздействия газожидкостные системы в стволе скважины и призабойной зоне пласта.

Задачей настоящего изобретения является повышение эффективности работы генератора путем создание более мощных колебательных импульсов.

Поставленная задача решается тем, что в известном скважинном генераторе колебаний, включающем полый корпус, жестко связанную с ним зажимную муфту, концентрично установленный в корпусе под зажимной муфтой, патрубок, с чередующимся по высоте проницаемыми и непроницаемыми частями, а также под патрубком жестко связанный с корпусом переводник, выполненный с периферийными осевыми каналами, проницаемая часть патрубка обмотана прочной проволокой.

Сущность изобретения заключается в том, что проволока на поверхности патрубка создает упругую пружину и она под воздействием пульсации давления потока излучает дополнительные волны, которые в результате интерференции с волнами, возникающими благодаря «сжатию» и «растягива-

нию» газожидкостной смеси, увеличивают мощность генератора.

Эффект от применения предложенного генератора определяется уменьшением расходов, связанных с ремонтами генератора, увеличением производительности и уменьшением расхода сжатого рабочего агента скважин.

(21) N 99/001489

(22) 07.10.99

(51)⁷ E 21 В 43/26

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(72) Багиров Михаил Кязим оглы

Алиев Вагиф Гаджибала оглы

Аливердишаде Талех Керим оглы

Рзаев Чингиз Талят оглы
Аббасов Ровшан Мамедра-сул оглы

(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(54) Способ крепления скважины.

(57) Изобретение относится к технологии крепления скважин и может быть использовано в нефтяной промышленности для предотвращения нарушения целостности обсадных колонн при обсаживании скважин, пройденных в песчано-глинистых аллювиальных отложениях.

Задачей изобретения является повышение надежности изоляции обсадных колонн от воздействия потока подземных вод в аллювиальных отложениях.

Способ крепления скважин в аллювиальных отложениях, включающий в себя спуск в скважину обсадной колонны и нагнетение в затрубное пространство тампонажного раствора, в качестве тампонажного раствора используются бетонный раствор, подачу которого производит циклически, причем время между циклами соответствует времени затвердевания бетон-

ного раствора в условиях скважины.

Положительный эффект: сокращение затрат на ремонтно-изоляционные работы обсадных колонн, размещенных в аллювиальных отложениях.

(21) N 98/001063

(22) 20.11.97

(51)⁷ E 21 B 43/26

(71) Кязимов Шукуралли Паша оглы
Аливердиизаде Тале Керим оглы (AZ)

(72) Кязимов Шукуралли Паша оглы
Аливердиизаде Тале Керим оглы
Мамедов Мубариз Рза оглы
Ширинов Ширин Гасан оглы

(73) Кязимов Шукуралли Паша оглы
Аливердиизаде Тале Керим оглы (AZ)

(54) Устройство для очистки скважины от песчаной пробки.

(57) Использование: нефтедобывающая промышленность. Сущность изобретения: устройство содержит цилиндрический корпус с гидравлической трубиной, установленной внутри полого подпружинного поршня, соединенного с патрубком, снабженным зубцами. Надежность работы устройства в широком диапазоне расхода и давления протекающего через корпус жидкости достигается за счет того, что пружина под поршнем, за счет вращения турбины, накапливает энергию, превышающую энергию от перепада давления жидкости над поршнем. Положительный эффект: сокращается время на очистку скважины от плотной песчаной пробки.

(21) N 99/001223

(22) 01.10.98

(51)⁷ E 21 B 43/26

(71) Кязимов Шукуралли Паша оглы
Аливердиизаде Тале Керим оглы (AZ)

(72) Кязимов Шукуралли Паша оглы
Мамедов Мубариз Рза оглы
Аливердиизаде Тале Керим оглы
Мамедов Шахбала Сигбат оглы
Салимов Салман Абулгасан оглы

(73) Кязимов Шукуралли Паша оглы
Аливердиизаде Тале Керим оглы (AZ)

(54) Способ восстановления дебита скважин.

(57) Использование: регенерация глубинонасосных скважин.

Сущность изобретения: при периодическом нагнетании промысловочной жидкости в затрубное пространство скважины, очередное нагнетение производят через промежуток времени, соответствующий времени накопления водонефтяной эмульсии в затрубном пространстве в процессе работы скважины.

Положительный эффект: увеличение производительности штангового насоса, путем сокращения объема пены и пластового газа, падающего в его цилиндр. Кроме этого, за счет извлечения водонефтяной эмульсии из затрубного пространства, увеличивается дебит скважины по нефти.

(21) N 98/001161

(22) 03.04.98

(51)⁷ E 21 B 43/32

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(72) Хасиев Ариф Муртузали оглы
Кязимов Шукуралли Паша оглы
Ширинов Ширин Гасан оглы
Ахундова Эльмира Муртузакызы

(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(54) Способ ограничения водопритоков из пласта к забою скважины.

(57) Изобретение относится к нефтедобыче, в частности способам воздействия на призабойную зону пласта (ПЗП).

Задачей изобретения является повышение эффективности изоляционных работ путем применения таких соединений, заранее заданные свойства которых обеспечивает закупорку порового канала.

Поставленная задача решается тем, что в известном способе ограничения водопритоков из пласта к забою скважины путем закачки структурообразующего вещества, в качестве структурообразующего используют клатратсоздающие соединения бора, например, боразола.

Сущность изобретения заключается в том, что эти соединения в призабойной зоне контактируясь с пластовой жидкостью, образуют клатраты, которые изолируют поровые каналы. Закупорка водопроводящих каналов происходит в результате образования в них под действием пластовых давлений и температур новых соединений со структурой, исключающей их обратный вынос при существующих перепадах давления и температур.

Раздел F.

Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.

F 04

(21) N 99/001373

(22) 05.04.99

(51)⁷ F 04 F 5/02

(71) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)

- (72) Поладов Алисахиб Рза оглы
Гумбатов Гасан Гашиб оглы
Ягубов Ягуб Тельман оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы
(73) Поладов Алисахиб Рза оглы
Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)
(54) Струйный насос.

(57) Изобретение относится к технике нефтедобывающей промышленности, к частности, к струйным насосам для эксплуатации нефтяных скважин.

Задачей изобретения является повышение эксплуатационной надежности струйного насоса и упрощение его конструкции.

Сущность изобретения состоит в том, что в известном струйном насосе, содержащем активное сопло, камеру смещения, диффузор и окна для подвода пассивной среды, активное сопло выполнено составным, включающее входную и выходную части, где входная часть охвачена подвижной выходной частью, при этом входная часть снабжена магнитным бандажом, а выходная часть-магнитным кольцом на верхнем торце так, так, что одноименные полюса магнитов обращены друг против друга, причем в нижнем конце входной части сопла выполнены наружные, а на верхнем конце выходной части-внутренней части сопла выполнены наружные, а на верхнем конце выходной части-внутренние кольцевые выступы и ее наконечник утолщен в виде усеченного конуса, большое основание которой расположено внизу.

Применение этих насосов особенно эффективно в слабофонтанирующих или прекративших фонтанирование скважинах.

F 16

- (21) N 98/001233
(22) 28.12.98
(51)⁷F 16 K 1/100
(76) Асланов Джамаледдин Нуреддин оглы (AZ)
(54) Прямоточная задвижка.

(57) Изобретение относится к запорной арматуре, предназначенной для управления и регулирования потоками жидкости и газа в различных отраслях промышленности, а также широко используются в нефтяной промышленности.

Шибер прямоточной задвижки с рабочей поверхностью с углом и в желобке которого размещена неметаллическая эластичная масса, зажат в седле цилиндрической формы с рабочей поверхностью, также с углом γ , который упирается на неметаллическое кольцо с поперечным сечением прямоугольной формы.

Конструкция обладает повышенной надежностью за счет равномерного распределения контактных нагрузок, снижения силы трения на контактных поверхностях деталей пар трения.

- (21) N a2000 0015
(22) 01.02.2000
(51)⁷F 16 K 1/100, F 16 K 3/00
(76) Асланов Джамаледдин Нуреддин оглы (AZ)
(54) Прямоточная задвижка.

(57) Изобретение относится к запорной арматуре, предназначенной для управления и регулирования потоками жидкости и газа в различных отраслях промышленности, а также широко используется в нефтяной промышленности.

Внутри корпуса задвижки установлен плоский шибер. В расточке корпуса на седле, имеющей цилиндрическую форму с канавкой во внутренней поверхности посажено металлическое кольцо, выполненное под малым углом по радиусу торцевой поверхности. Металлическое кольцо торцевой поверхностью размещено на неметаллическом уплотнителе в форме прямоугольной трапеции, а седло на неметаллическом уплотнителе трапецидальной формы.

Конструкция обладает повышенной надежностью за счет равномерного распределения контактных нагрузок, снижения силы трения на контактных поверхностях деталей пар трения.

- (21) N a2000 0121
(22) 28.04.2000
(51)⁷F 16 L 17/04, 21/06
(76) Аливердизаде Тале Керим оглы
Алиев Вагиф Гаджибала оглы
Рзаев Чингиз Талат оглы
Исмаилзаде Намик Юсиф оглы (AZ)
(54) Устройство для соединения труб.

(57) Изобретение относится к устройствам для соединения труб.

Задачей изобретения является сокращение времени, затрачиваемого на монтаж и демонтаж труб.

Устройство для соединения труб состоящее из корпуса, выполненного в виде полого цилиндра, установленного на первой трубе, внутри которого размещен цилиндрический патрубок, соединенный со второй трубой и снабженный фиксирующим элементом, в качестве фиксирующего элемента используется уплотнительный элемент, выполненный в виде резиновой втулки, один конец которой герметично соединен с цилиндрическим патрубком, а наружная поверхность снабжена кольцевой канавкой, образованной двумя манжетами чашообразной формы, полости которых направлены в противоположные стороны, при этом корпус снабжен газовыпускным каналом с пробкой, сообщающимся с кольцевой канавкой резиновой втулки, а цилиндрический патрубок снабжен металлическим шаром, диаметр которого равен диаметру проходного сечения этого патрубка и больше диаметра проходного сечения резиновой втулки.

Положительный эффект: экономия времени и трудовых ресурсов, затрачиваемых на соединение и разъединение труб.

Раздел G.

Физика.

G 01

(21) N a2000 0007

(22) 25.01.2000

(51)⁷G 01 B 7/00

(76) Мамедов Фирудин Ибрагим оглы

Дадашева Рена Бахрам кызы

Аскерова Айбаниз Октай кызы (AZ)

(54) Индуктивный преобразователь угловых перемещений.

(57) Изобретение относится к измерительной технике и может быть использовано для измерения угловых перемещений вращающихся объектов контроля.

Задачей изобретения является повышение чувствительности преобразователя точности, а также упрощение конструкции.

Поставленная задача решена тем, что в устройстве, содержащем цилиндрический корпус, в котором размещен неподвижный магнитопровод с системами обмоток и вращающимися осями, в котором система обмоток расположена в неглубоких пазах неподвижного магнитопровода равномерно перекрыта в процессе работы подвижными магнитопроводами.

В этом преобразователе за счет систем обмоток расположенных в неглубоких пазах неподвижного магнитопровода, перекрытых подвижными магнитопроводами, длина силовых магнитных линий уменьшается, увеличивается магнитный поток и соответственно повышается чувствительность.

(21) N a2000 0078

(22) 10.04.2000

(51)⁷G 01 N 25/22

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Ферзане Надир Гасанага оглы

Султанов Рафиг Фярид оглы

Мамедов Гахраман Мешеди оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Термохимический детектор.

(57) Настоящее изобретение относится к области аналитического приборостроения и может быть использовано: в качестве универсального детектора в газовой хроматографии; в качестве анализатора микроконцентраций отравляющих веществ в локальных системах и в системах экологического контроля, а также во многопараметрических веществ.

Задачей изобретения является расширение классов анализируемых веществ.

Поставленная задача решается за счет того, что в термохимической камеры, выполненной из диэлектрика, со штуцерами отвода и подвода газов в данной и головной ее частях; подключенных к источнику высокого напряжения металлического сопла, закрепленного в днище цилиндрической камеры, а также кольцевого электрода, расположенного на ее внешней поверхности в промежутке между днищем и срезом металлического сопла; термopриемника, закрепленного по оси цилиндрической камеры между срезом металлического сопла и головной ее частью, в пространство между срезом металлического сопла и термopриемником, с возможностью тепловой активации химического процесса, внесен нагревательный элемент.

Технический результат - осуществление процессе реагирования озонсодержащего газа с различными классами органических веществ - достигается за счет выделения нагревательным элементом, расположенным в пространстве между срезом металлического сопла и термopриемником, постоянного во время потока тепловой энергии энергии активации, величина которой равна, или превышает величину энергии, необходимой для проведения этих реакций.

(21) N 99/001148

(22) 07.04.98

(51)⁷G 01 R 27/18

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Энергетики и Энерго-Проектирования (AZ)

(72) Рамазанов Керим Незир оглы

Мустафаев Рауф Исмаил оглы

Керимов Юсиф Мусеиб оглы

Лобков Юрий Алексеевич

Сулейманов Расул Сулейман оглы

Набиев Халил Искендер оглы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Энергетики и Энерго-Проектирования (AZ)

(54) Устройство для предпускового контроля корпусной изоляции электродвигателей переменного тока.

(57) Изобретение относится к устройствам для контроля сопротивления изоляции обмоток электрических машин на корпус в трехфазных электрических сетях с глухозаземленной нейтралью и, в частности, к измерению сопротивления на землю.

Задачей изобретения является повышение эффективности предпускового контроля корпусной изоляции электродвигателей переменного тока счет четкого выявления начала и оценки степени снижения величины сопротивления корпусной изоляции относительно заданного значения.

Реализация задачи осуществляется тем, что в известное устройство для предпускового контроля сопротивления изоляции асинхронных двигателей дополнительно введены выпрямительный диод, стабилитрон, светоизлучающий диод, лампа и постоянный резистор.

Предлагаемое устройство позволяет без проведения специальных измерений, своевременно выявить начало и оценить степень снижения сопротивления корпусной изоляции относительно заданного значения и во восстановить ее до того как автоматика, по сигналам этого же устройства, наложит запрет на включение электродвигателя, и тем самым не допустить нарушения рабочего цикла

Предлагаемое устройство целесообразно применить на электростанциях и ТЭЦ, на нефтяных и га-

зовых промыслах и, тем более, на морских на нефтеперегонных и химических заводах, в сельском хозяйстве и т.д.

- (21) N 98/001181
(22) 18.09.97
(51)⁷G 01 V 9/00
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Гусейзаде Октай Джамал оглы
Дильбази Захид Таги оглы
(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(54) Способ разработки нефтяных месторождений.

(57) Изобретение относится к исследованию в области разработки нефтяных залежей и может быть широко применено в системе нефтегазодобывающей промышленности.

Задачей изобретения является повышение эффективности разработки нефтяных месторождений путем правильного выбора времени воздействия на залежи и определения темпа последовательного разбуривания добывающих скважин.

Предложен способ разработки нефтяных месторождений, заключающийся и исследовании геологического строения нефтяных структур, измерении силы тяжести, определении суммарного отбора жидкости по зависимости

$$Q_{\text{ж}} = 5907,2 + 0,0044 \left(\frac{\Delta g}{4,4} \right) n^2 - 0,042 n^2 - 0,15 \left(\frac{\Delta g}{4,4} \right)^3 - 0,505 \left(\frac{\Delta g}{4,4} \right) n,$$

Где:

Q_ж- суммарный отбор жидкостей, n- количество добывающих скважин,

Δ g - аномалии силы тяжести с последующим выбором времени воздействия на залежи и темпа последовательного разбуривания по полученным данным.

G 06

- (21) N 99/001606
(22) 16.12.99
(51)⁷G 06 F 7/00, 13/00
(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Мансуров Тофик Магомед оглы
(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(54) Вычислительная структура.

(57) Изобретение относится к области автоматики, вычислительной техники и кибернетики и может быть использовано в качестве вычислительных структур.

Предлагаемая вычислительная структура содержит кольцевую схему идентичных вычислительных устройств, в каждое из которых входит блок управления прерыванием, однокристалльная микро-ЭВМ, регистр номера страницы, коммутатор старших адресов, буфер адресов, блок управления обменом, первая и вторая оперативная память и внешнее устройство.

Повышение быстродействия и увеличение объема памяти программ и данных достигается за счет введения кольцевой схемы идентичных вычислительных устройств, в каждое из которых входит блок управления прерыванием, регистр номера страницы, коммутатор старших адресов, буфер адресов, блок управления обменом, первая и вторая оперативная память, внешнее устройство и параллельного выполнения максимально-возможных распараллеливанных задач группой вычислительных устройств и организации общей памяти программ и данных на базе взаимосвязанных памятей программ и данных отдельных вычислительных устройств.

- (21) N 99/001517
(22) 22.10.99
(51)⁷G 06 F 7/00, 15/16
(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Мансуров Тофик Магомед оглы
(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(54) Модуль однородной вычислительной среды.

(57) Изобретение относится к области автоматики, вычислительной техники и кибернетики и может быть использовано при построение однородных вычислительных сред.

Предлагаемый модуль содержит блок приема запросов, блок передачи запросов, блок приема ответов, блок передачи ответов, триггер, вычислительный блок, блок настройки, блок задержки, блок синхронизации и коммутатор.

Уменьшение времени настройки модулей однородной вычислительной среды достигается за счет введения в модуль блока сравнения, блок задержки и блока синхронизации и путем применения адресного способа настройки вычислительную пути на основе адресных данных модуля- приемника, т.е.в процессе работы происходит настройка только тех модулей, которые будут осуществлять ретрансляцию информации между модулем-передатчиком и модулем-приемником.

Раздел H.

Электричество.

H 01

- (21) N a2000 0052
(22) 22.03.2000
(51)⁷H 01 I 29/79
(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Мамедов Расим Кара оглы
(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(54) Способ измерения периферийных токов диодов Шоттки.

(57) Изобретение относится к области электроники, а именно измерению электрофизических параметров полупроводниковых приборов и интегральных микросхем.

Предлагается способ измерения периферийных токов диодов Шоттки на основе определения усредненных значений линейной

плотности тока по периферии контакта. При этом используется разность токов, протекающих через суммарные и эквивалентные площади идентичных диодов Шоттки, изготовленных с одинаковыми геометрическими конфигурациями в единых технологических условиях.

(21) N a2000 0010

(22) 28.01.2000

(51)⁷ H 01 L 21/603

(71) Институт Физики АН Азербайджана (AZ)

(72) Рзаев Салман Гадималы оглы
Захрабекова Заура Мовсум кызы

(73) Институт Физики АН Азербайджана (AZ)

(54) Способ осуществления контакта.

(57) Изобретение относится к области полупроводниковой электроники, а именно, к способу осуществления контакта с полупроводниковым прибором, содержащим р-н переходы, и может быть использовано при производстве интегральных микросхем.

Задачей данного изобретения является увеличение количества получаемых в производстве годных изделий путем предотвращения возникновения структурных дефектов в р-н переходах микросхемы. Для решения указанной задачи микросхеме (кристалл) закрепляют склеиванием в корпусе и при осуществлении контакта производят подогрев не микросхемы, а контактирующей проволоки до температуры, обеспечивающей локальный нагрев контактной площадки (~ 60⁰ C), необходимый для осуществления контакта. После этого с помощью внутреннего угла отверстия капиллярного наконечника проводят компрессию горячей контактирующей проволоки к холодной контактной площадке микросхемы.

Предложенный способ осуществления контакта к микросхеме отличается своей простотой, экономичностью и сокращением времени на сборочные работы.

(21) N a2000 0112

(22) 27.04.2000

(51)⁷ H 01 L 29/79

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Мамедов Расим Кара оглы

(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(54) Способ измерения эффективной контактной площади диодов Шоттки.

(57) Изобретение относится к области электроники, а именно к измерению параметров полупроводниковых приборов и интегральных микросхем.

Предлагается способ измерения эффективной контактной площади диодов Шоттки, где используются усредненные значения линейной плотности периферийных токов. Этот способ позволяет измерения действующих контактных площадей диодов Шоттки, через которые непосредственно осуществляется токопрохождение.

сов, управляющего ключа и путем формирования питающего напряжения ступенчатой формы на управляющих обмотках шагового двигателя.

H 02

(21) N 99/001484

(22) 19.11.99

(51)⁷ H 02 P 8/00, H 04 L 19/00

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Мансуров Тофик Магомед оглы

(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(54) Устройство управления шагового двигателя.

(57) Изобретение относится к области автоматики, вычислительной и телеграфной технике и может быть использовано при разработке схем управления шагового двигателя.

Предлагаемое устройство содержит источник управляющих импульсов, блок задержки, делитель импульсов, управляющий ключ, схему ИЛИ, коммутатор, шаговый двигатель и источник питания.

Повышение быстродействия и увеличение начального момента нагрузки достигается за счет введение в устройство делителя импуль-

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
98/001063	E 21B 43/26	99/001489	E 21B 43/26	a2000 0013	C 01C 1/00, 1/12, C 08J 7/16	a2000 0124	C 08G 8/08, 8/16, 8/36
98/001161	E 21B 43/32	99/001499	E 21B 43/25	a2000 0015	F 16K 1/100, F 16K 3/00	a2000 0143	C 02F 1/58
98/001181	G 01V 9/00	99/001517	G 06F 7/00, 15/16	a2000 0032	A 61B 17/00	a2000 0154	A 61K 1/01
98/001189	E 21B 33/138	99/001561	C 07C 7/20, C 08K 5/04	a2000 0052	H 01I 29/79	a2000 0159	C 08L 23/06, C 08K 9/04
98/001233	F 16K 1/100	99/001585	C 08L 23/06	a2000 0065	C 07C 319/08	a2000 0160	C 02J 4/02
99/001148	G 01R 27/18	99/001602	A 01C 7/16	a2000 0066	C 07C 321/24	a2000 0161	C 12G 3/06
99/001213	E 21B 43/24	99/001604	B 25H 7/04	a2000 0067	B 01D 47/02, 53/14	a2000 0162	C 12G 3/06
99/001214	E 21B 43/20	99/001606	G 06F 7/00, 13/00	a2000 0078	G 01N 25/22	a2000 0166	C 23F 13/00
99/001222	B 23K 35/00	99/001631	E 21B 43/00	a2000 0094	C 07D 275/06	a2000 0179	A 61B 17/58
99/001223	E 21B 43/26	99/001638	E 21B 15/00	a2000 0112	H 01L 29/79	a2000 0184	C 07D 487/22
99/001373	F 04F 5/02	a2000 0007	G 01B 7/00	a2000 0121	F 16L 17/04, 21/06	a2000 0195	C 10M 151/52, 153/02
99/001384	E 21B 43/25	a2000 0010	H 01L 21/603				
99/001430	E 21B 33/13						
99/001484	H 02P 8/00, H 04L 19/00						

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01C 7/16	99/001602	C 07C 319/08	a2000 0065	E 21B 33/13	99/001430	F 16L 17/04, 21/06	a2000 0121
A 01K 1/01	a2000 0154	C 07C 321/24	a2000 0066	E 21B 33/138	98/001189	G 01B 7/00	a2000 0007
A 61B 17/00	a2000 0032	C 07D 275/06	a2000 0094	E 21B 43/00	99/001631	G 01N 25/22	a2000 0078
A 61B 17/58	a2000 0179	C 07D 487/22	a2000 0184	E 21B 43/20	99/001214	G 01R 27/18	99/001148
B 01 D 47/02, 53/14	a2000 0067	C 08G 8/08, 8/16, 8/36	a2000 0124	E 21B 43/24	99/001213	G 01V 9/00	98/001181
B 23K 35/00	99/001222	C 08L 23/06	99/001585	E 21B 43/25	99/001384	G 06F 7/00, 13/00	99/001606
B 25H 7/04	99/001604	C 08L 23/06, C 08K 9/04	a2000 0159	E 21B 43/26	99/001489	G 06F 7/00, 15/16	99/001517
B 63B 27/08	99/001641	C 10M 151/52, 153/02	a2000 0195	E 21B 43/26	98/001063	H 01I 29/79	a2000 0052
C 01C 1/00, 1/12, C 08J 7/16	a2000 0013	C 12G 3/06	a2000 0161	E 21B 43/26	99/001223	H 01L 21/603	a2000 0010
C 02F 1/58	a2000 0143	C 12G 3/06	a2000 0162	F 04F 5/02	98/001161	H 01L 29/79	a2000 0112
C 02J 4/02	a2000 0160	C 23F 13/00	a2000 0166	F 16K 1/100	98/001233	H 02P 8/00, H 04L 19/00	99/001484
C 07C 7/20, C 08K 5/04	99/001561	E 21B 15/00	99/001638	F 16K 1/100, F 16K 3/00	a2000 0015		

**ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

Раздел А.

Удовлетворение жизненных потребностей человека.

A 01

(11) i2001 0078
(20) 14.05.2001
(21) N 99/001557
(22) 28.01.99
(51)⁷A 01 C 7/00

(71) Эльдаров Ариф Салим оглы (AZ)

(72) Эльдаров Ариф Салим оглы
Эльдарова Рена Ариф кызы

(73) Эльдаров Ариф Салим оглы (AZ)

(54) Способ выращивания шафрана.

(57) 1. Способ выращивания растений, например шафрана, включающий посадку луковиц, внесение удобрений, сбор цветков и раскопку луковиц, отличающийся тем, что луковицы сажают в платформу с сетчатым подносом.

2. Способ по п.1., отличающийся тем, что посадку луковиц осуществляют рядом с посевами сельскохозяйственных культур с развитой корневой системой.

3. Способ по п.2., отличающийся тем, что сельскохозяйственной культурой с развитой корневой системой является виноградник.

(11) i2001 0089
(20) 27.06.2001
(21) N a2000 0024
(22) 17.02.2000
(51)⁷A 01 C 11/02

(71) Институт Аграрной Экологии (AZ)

(72) Кулиев Вахид Шамхал оглы
Кулиев Гасан Юсиф оглы
Фаталиев Хасил Камаледдин оглы

Казиев Ариф Тофиг оглы
Искендеров Ельчин Барат оглы

Гаджиев Рафик Кахраман оглы
Гасанов Гасан Муртуза оглы

Ахмедов Натиг Мамед оглы

(73) Институт Аграрной Экологии (AZ)

(54) Устройство для выкопки саженцев.

(57) 1. Устройство для выкопки саженцев, содержащее раму с навеской и опорным колесами, механизм регулирования глубины выкопки, кронштейны рамы с присоединенными к ним вертикальными ножами и в нижней части поперечным ножом, монтируемым на башмаке, к затылочной части которого приварены направлятели, образующие между собой свободные пространство, отличающееся тем, что к зеркальным боковым сторонам направлятелей в их образованном свободном пространстве, установлены приваренные уширители в форме треугольника, к нижним сторонам которых монтируется посредством квадратной штанги вибратор.

2. Устройство по п. 1, отличающееся тем, что вибратор включает узел пальца, вращающего вокруг фигурного ролика с квадратным отверстием, через которое проходит квадратная штанга, причем ролик имеет круглые выточки крепления к нему узла пальца и продольный паз присоединения короткого конца пружины, тогда как удлиненный конец пружины упирается снизу к пластинке пальца и расположен между ее ребрами.

3. Устройство по п.1, отличающееся тем, что длина пластинки пальца равна половине длины направлятеля ($l = 0,5L$, l -длина пластинки пальца, L -длина направлятеля).

(11) i2001 0081
(20) 30.05.2001
(21) N 98/001128
(22) 03.06.97
(51)⁷A 01 N 57/00

(71) Американ Цианамид Компани (US)

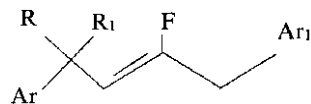
(72) Кейт Дуглас Барнс
Юлин Хю
Девид Аллен Хант

(73) Американ Цианамид Компани (US)

(54) Способ получения фторолефиновых гербицидов, способ

получения промежуточного соединения.

(57) 1. Способ получения фторолефинового соединения формулы I

где R представляет собой водород или C₁-C₄ алкил, и R₁ представляет собой C₁-C₂ алкил или циклопропил или R и R₁, взятые вместе с атомом углерода, к которому они присоединены, образуют циклопропильную группу;

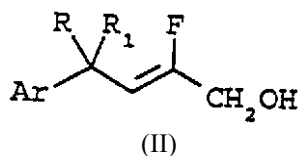
Ar представляет собой фенил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, или 1-или 2-нафтил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ алкокси;

Ar представляет собой феноксифенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, или 1-или 2-нафтил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ алкокси;

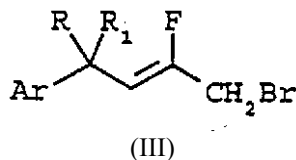
Бифенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, или 1-или 2-нафтил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ алкокси;

Бензинфенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, или 1-или 2-нафтил, необязательно

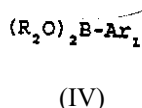
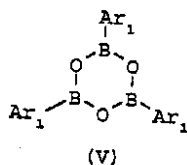
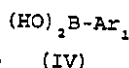
замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ алкокси, или бензинфенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси; и конфигурация групп ArCRR₁ – и – CH₂Ar₁ около двойной связи представляет собой преимущественно взаимную транс-конфигурацию, отличающийся тем, что включает взаимодействие 4-арил-2-фтор-2-бутен-1-ола формулы II

где Ar, R и R₁ имеют значения, определенные выше, с бромлирующим агентом с образованием 4-арил-1-бром-2-фтор-2-бутена формулы III,

где Ar, R и R₁ имеют значения, определенные выше, и взаимодействии соединения формулы III с палладиевым катализатором, основанием, и борновой кислотой формулы IV, бороновым ангидридом формулы V формулы V или боратым сложным эфиром формулы VI

где R₂ представляет собой C₁-C₄ алкил и Ar₁ имеет значения, определенные выше.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что бромлирующий агент представляет собой бромтрифенилфосфиновый комплекс.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что палладиевый катализатор выбирают из группы, включающей бис (дибензилиденацетон)-палладий (0), тетраakis (трифенилфосфин) палладий (0), хлорид бис-(ацетонитрил) палладия (II), хлорид бис(трифенилфосфин) палладия (II), дихлорид [1,1'-бис(трифенилфосфин)палладия(II), дихлорид [1,4 – бис- (дифенилфосфин) бутан] палладия (II), диацетат [1,1' –бис(дифенилфосфино)ферроцен] палладия (II), ацетат палладия (II), хлорид палладия (II) и палладий на активированном углероде, а также их смеси; и основание выбирают из группы, включающей карбонат щелочного металла, карбонат щелочно-земельного металла, гидрокарбонат щелочного металла, гидроокись щелочного металла, гидроокись щелочно-земельного металла, C₁-C₆ алкоксид щелочного металла, карбонат таллия (I), C₁-C₆ алкоксид таллия (I), гидроокись таллия (I) и три (C₁-C₄ алкил) амин, а также их смеси.

4. Способ по п.3, отличающийся тем, что палладиевый катализатор представляет собой бис (дибензилиденацетон) палладий (0) и основание представляет собой карбонат щелочного металла.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, что соединение формулы III взаимодействует с бороновой кислотой.

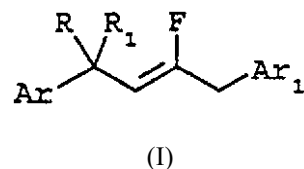
6. Способ по п.1, отличающийся тем, что первую стадию осуществляют в первом растворителе, выбираемом из группы, включающей ароматический углеводород, галогенированный ароматические углеводороды, амид карбоновой кислоты, простой эфир и галогенированный углеводород, а также их смеси; а последнюю стадию осуществляют во втором растворителе, выбираемом из группы, включающей ароматический углеводород, галогенированный ароматический углеводород, амид карбоно-

вой кислоты, гликоль, C₁-C₄ спирт, кетон и простой эфир, а также их смеси и смеси с водой.

7. Способ по п.6, отличающийся тем, что первый растворитель представляет собой галогенированный углеводород, а второй растворитель представляет собой смесь толуола и этанола.

8. Способ по п.1, отличающийся тем, что соединение формулы II взаимодействует с бромлирующим агентом при температуре 50-130⁰C, а соединение формулы III взаимодействует с палладиевым катализатором, основанием и соединением формулы IV, и V или VI при температуре 50-130⁰C.

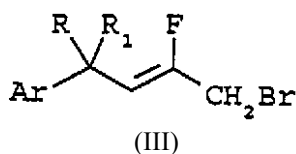
9. Способ получения фторолефинового соединения формулы I.

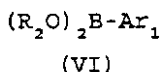
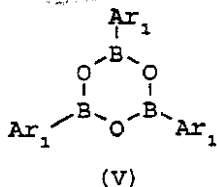
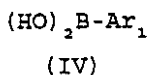
где R представляет собой фенил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, или 1- или 2-нафтил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси;

Ar₁ представляет собой феноксифенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, бифенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, бензилфенил, необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или галоалкокси C₁-C₄, или бензиоилфенил необязательно замещенный одним-пятью атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом,

C₁-C₄ алкокси или галоалкокси C₁-C₄, и конфигурация групп Ar CRR₁- и -CH₂Ar₁ около двойной связи представляет собой преимущественно взаимную транс-конфигурацию, отличающийся тем, что включает взаимодействие 4-арил-1-бром-2-фтор-2-бутена формулы III

где Ar, R и R₁ имеют значения, определенные выше, с палладиевым катализатором, взятым в количестве 0,001- 0,1 молярного эквивалента, по крайней мере с 2 молярными эквивалентами основания и бороновой кислотой формулы IV, бороновым ангидридом формулы V или боратым сложным эфиром формулы VI

где R₂ представляет собой C₁-C₄ алкил и Ar₁ имеет значения, определенные выше, при температуре 50-130⁰C и в присутствии растворителя.

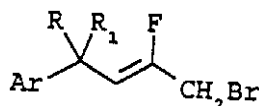
10. Способ по п.9, отличающийся тем что палладиевый катализатор выбирают из группы, включающей бис(дипенилиден-ацетон) – палладий (0), тетраakis (трифенилфосфин) (0), хлорид бис(ацетонитрил) палладия (II), хлорид бис (трифенилфосфин) палладия (II), дихлорид [1,4-бис-(дифенилфосфин) бутан] палладия (II), диацетат [1,1' – бис (дифенилфосфино) ферроцен] палладия (II), ацетат палладия (II), хлорид палладия

(II) и палладий на активированном углероде, а также их смеси; и основание выбирают из группы, включающей карбонат щелочного металла, карбонат щелочного-земельного металла, гидроокись щелочного металла, гидроокись щелочного-земельного металла, C₁-C₆ алкоксид щелочного металла, карбонат таллия (I), C₁-C₆ алкоксид таллия (I), гидроокись таллия (I) и три (C₁-C₄ алкил) амин, а также их смеси.

11. Способ по п.10, отличающийся тем что палладиевый катализатор представляет собой бис(дипенилиден-ацетон) палладий (0) и основание представляет собой карбонат щелочного металла.

12. Способ по п.9, отличающийся тем, что растворитель выбирают из группы, включающийся тем, что растворитель выбирают из группы, включающей ароматический углеводород, галогенированный ароматический углеводород, амид карбоновой кислоты, гликоль, C₁-C₄ спирт, кетон и простой эфир, а также их смеси и смеси с водой.

13. Соединение формулы III

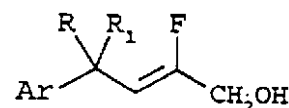
где R представляет собой водород, или C₁-C₄ алкил, и R₁ представляет собой C₁-C₄ алкил или циклопропил, или R и R₁, взятые вместе с атомом углерода, к которому они присоединены, образуют циклопропильную группу;

Ar представляет собой фенил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси или C₁-C₄ галоалкокси, или 1- или 2- нафтил, необязательно замещенный одним-тремя атомами галогена, взятыми в любой комбинации, C₁-C₄ алкилом, C₁-C₄ галоалкилом, C₁-C₄ алкокси C₁-C₄ галоалкокси; конфигурация групп ArCRR₁ – и CH₂Br около двойной связи представляет собой преимущественно взаимную транс-конфигурацию как промежуточное соединения

для получения фторолефинового соединения.

14. Соединение по п. 13, выбираемое из группы, состоящей из 1-(п-хлорофенил)-1-(3-бром-2-фторпропенил) циклопропана, (Z) – и 1-бром – 4 – (п-хлорофенил)-2-фтор-4-метил-2-пентена, (Z) -.

15. Способ получения соединения по п. 13, отличающийся тем, что включает взаимодействие 4-арил-2-фтор-2-бутен-1-ола формулы II

где RR₁ Ar имеют значения, определенные в п.13, с бромлирующим агентом, выбираемым из группы, состоящей из бром-трифенил-фосфинового комплекса, трибромида фосфора, тионилбромида, бромистого комплекса, трибромида фосфора, тионилбромида, бромистого водорода, а также их смесей, в растворителе при температуре 50-130⁰C.

Раздел В.

Различные технологические процессы.

B 01

(11) i2001 0088

(20) 25.06.2001

(21) N 99/001230

(22) 07.01.98

(51)⁷ B 01 D 53/28

(71) Государственное Малое
Предприятие «Ингибитор»
(AZ)

(72) Мурсалова Минаханым Али-
ага оглы

Гумбатов Гасан Гашим оглы
Абдулгасанов Аббас Зейнал-
абдин оглы

Асадов Муса Фархад оглы
Нуриев Нуру Буняят оглы

(73) Государственное Малое
Предприятие «Ингибитор»
(AZ)

(54) Состав для предотвращения гидратообразования углеводородных газов.

(57) Состав для предотвращения гидратообразования углеводородных газов на основе водного раствора спирта, отличающийся тем, что в качестве последнего содержится метиловый или изопропиловый спирт и дополнительно нефтенаты при следующем соотношении компонентов, масс.%;

Спирт	50-75
Нафтенаты натрия	5 – 10
Вода	остальное

В 24

(11) i2001 0079
(20) 14.05.2001
(21) N 99/001350
(22) 28.04.99
(51)⁷ В 24 D 17/00

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Абасов Вагиф Абас оглы
Рустамов Мамед Ибрагим оглы

(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(54) Устройство для пропитки абразивного инструмента.

(57) Устройство для пропитки абразивного инструмента, содержащее камеру с окном, для пропиточного раствора и источник теплоносителя, отличающееся тем, что снабжен шпинделем с регулируемой частотой вращения, на который установлен абразивный инструмент и калорифер для продувания горячего воздуха на поверхность абразивного круга, при этом в камере дополнительно установлен стол, с возможностью вертикального перемещения посредством винтовой пары.

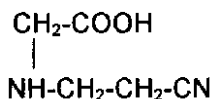
Раздел С.

Химия и металлургия.

С 07

(11) i2001 0090
(20) 27.01. 2001
(21) N 99/001315
(22) 27.01.99
(51)⁷ С 07 С 229/00, А 61 К 31/195
(71) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы
(73) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) N-(цианоэтил)-амино-уксусная кислота «REOR-21-Na», проявляющая бактерицидную и биостимулирующую активность.

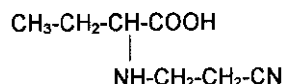
(57) N-(цианоэтил)-амино-уксусная кислота формулы

проявляющая бактерицидную и биостимулирующую активность.

(11) i2001 0091
(20) 27.06. 2001
(21) N 99/001316
(22) 27.01.99
(51)⁷ С 07 С 229/00, А 61 К 31/195
(71) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы
(73) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) N-цианоэтил-α-амино-масляная кислота «REOR-04», проявляющая бактерицидную активность.

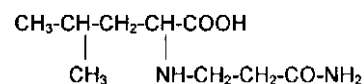
(57) N-цианоэтил-α-амино-масляная кислота формулы

проявляющая бактерицидную активность.

(22) 27.01.99
(51)⁷ С 07 С 229/00, А 61 К 31/195
(71) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы
(73) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) N – карбомиил - этил-α-амино-изокапроновая кислота «REOR-21», проявляющая бактерицидную и биостимулирующую активность.

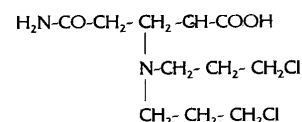
(57) N – карбомиил – этил -α- амино-изокапроновая кислота формулы

проявляющая бактерицидную и биостимулирующую активность.

(11) i2001 0093
(20) 28.06.2001
(21) N 99/001355
(22) 25.03.99
(51)⁷ С 07 С 229/00, А 61 К 31/195
(71) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы
Кулиев Сабухи Айдын оглы
(73) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) Nα-Nα-Бис-(γ-хлорпропил) глутамин «REOR-045», проявляющая антивирусную и бактерицидную активность.

(57) Nα-Nα-Бис-(γ-хлорпропил)глутамин, формулы

проявляющая антивирусную и бактерицидную активность.

(11) i2001 0094
(20) 29.06.2001

(21) N 99/001356

(22) 25.03.99

(51)⁷ C 07 C 229/00, A 61 K 31/195

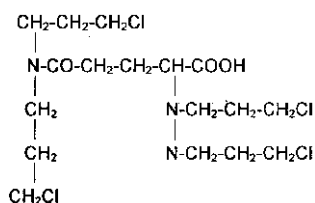
(71) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы

(73) Фирма «REOR» Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) N,N,N',N'-тетра-(γ-хлорпропил) глутамин «REOR-046», проявляющий антивирусную активность.

(57) N,N,N',N'-тетра-(γ-хлорпропил) глутамин формулы

проявляющий антивирусную активность.

(11) i2001 0084

(20) 21.06.2001

(21) N 99/001284

(22) 27.01.99

(51)⁷ C 07 C 335/04, 335/14

(71) Азербайджанский Государственный Педагогический Университет им. Н. Туси (AZ)

(72) Ширинова Наджиба Ахмед кызы

Алекперов Рафик Гадир оглы

Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Ибрагимов Гусейн Гасан оглы

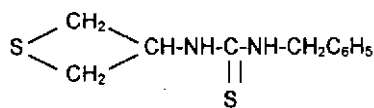
Зейналова Саида Гараш кызы

Гадирова Агигат Абдул кызы

(73) Азербайджанский Государственный Педагогический Университет им. Н. Туси (AZ)

(54) 1-(3'-тиэтанил)-3-бензил-тиокарбамид проявляющий бактерицидную и фунгицидную активность.

(57) 1-(3'-тиэтанил)-3-бензил-тиокарбамид формулы

проявляющий бактерицидную и фунгицидную активность.

(11) i2001 0085

(20) 21.06.2001

(21) N 99/001283

(22) 27.01.99

(51)⁷ C 07 C 335/04, 335/14

(71) Азербайджанский Государственный Педагогический Университет им. Н. Туси (AZ)

(72) Ширинова Наджиба Ахмед кызы

Алекперов Рафик Гадир оглы

Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Ибрагимов Гусейн Гасан оглы

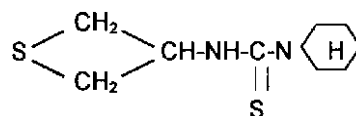
Зейналова Саида Гараш кызы

Гадирова Агигат Абдул кызы

(73) Азербайджанский Государственный Педагогический Университет им. Н. Туси (AZ)

(54) 1-(3'-тиэтанил)-3-пиперидилтиокарбамид проявляющий бактерицидную и фунгицидную активность.

(57) 1-(3'-тиэтанил)-3-пиперидилтиокарбамид формулы

проявляющий бактерицидную и фунгицидную активность.

(11) i2001 0083

(20) 11.06.2001

(21) N 219-PR1

(22) 25.10.2000

(51)⁷ C 07 D 217/26

(71) АДІР (FR)

(72) Мишель Винсен

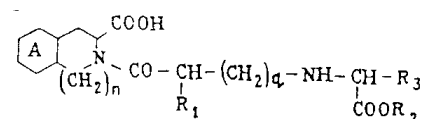
Жорж Ремон

Мишель Лоби

(73) АДІР (FR)

(54) Способ получения замещённых аминдикислот, их рацематов или оптических изомеров, или их фармацевтически приемлемых солей.

(57) Способ получения замещённых аминдикислот общей формулы I

где,

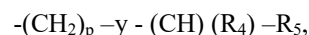
A-бензольный цикл, n=1;

A- насыщенный цикл n=0 или 1;

R₁- низшая алкильная группа с 1-4 атомами углерода, содержащая аминогруппу;

R₂- атом водорода или алкильная группа с 1-4 атомами углерода;

R₃- линейная или разветвленная алкильная группа с 1-8 атомами углерода, моно- или дициклоалкил-алкильная группа или фенил-алкильная группа, содержащая в целом до 9 атомов углерода или замещенная алкильная группа формулы

где R₄-водород, низший алкил с 1-4 атомами углерода или циклоалкил с 3-6 атомами углерода;

R₅-водород, низший алкил с 1-4 атомами углерода, циклоалкил с 3-6 атомами углерода или алкоксикарбонил, y=S или >N-Q, где Q-

водород ацетил или бензил-оксикарбонил, p=1 или 2, Q=0 или 1, их рацематов или оптических изо-

меров или их фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

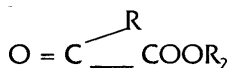
применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

применяется для получения фармацевтически приемлемых солей, отличающийся тем, что соединение общей формулы II

A, n, q имеют указанные значения; R⁺⁶ – низший алкильный радикал или аминоалкильный радикал, аминофункция которого защищена такими радикалами, как бензилоксикарбонил или третбутил-оксикарбонил; R^{+p} – гидроксильный радикалы, подвергают реакции восстановительного алкилирования с соединением общей формулы III

где R₂ и R₃ имеют указанные значения, с выделением целевого продукта или со снятием в случае необходимости N-защитных и эфирных групп гидролизом или омылением.

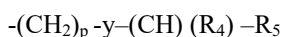
Приоритет по признакам:

02.10.80. при A-бензольный цикл, n=1, A-насыщенный цикл, n = 0 или 1,

R₁ – низшая алкильная группа с 1-4 атомами углерода, содержащая амино-группу;

R₂ – водород или алкильная группа с 1-4 атомами углерода,

R₃ – линейная или разветвленная алкильная группа с 1-8 атомами углерода моно- или дициклоалкил-алкильная группа, содержащая в целом до 9 атомов углерода или замещенная алкильная группа формулы

R₄ – циклоалкил с 3-6 атомами углерода, R₅ – CH₃, циклоалкил с тремя – шестью атомами углерода,

y = S или >N-Q где Q-водород, p=1 или 2

q = 0 или 1;

07.04.81. при R₄ – водород или низший алкил с 1-4 атомами углерода,

R₅ – водород, низший алкил (за исключением CH₃), бензилоксикарбонил, Q=ацетил или бензилоксикарбонил.

(11) i2001 0077

(20) 14.05.2001

(21) N 94/000337

(22) 15.04.94

(51)⁷ C 07 D 501/48, A 61 K 31/545

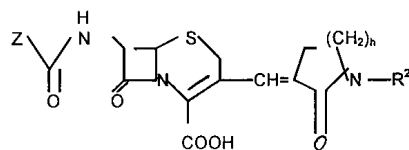
(71) Ф.ХОФМАНН-ЛЯ РОШ
АГ (СН)

(72) Петер Ангерн
Чунг-Чен Вей

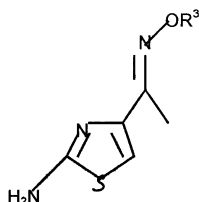
(73) Ф.ХОФМАНН-ЛЯ РОШ
АГ (СН)

(54) Производные цефалоспори-
на и фармацевтический пре-
парат.

(57) 1. Производные цефалоспори-
на общей формулы

в которой Z означает группу –
CH(X)NH₂, где X- означает фенил,
или группу

R²- означает водород, окси, низ-
ший алкил, C₃-C₆ циклоалкил,
предпочтительно циклопропилмет-
тил, низший алкокси, низший алке-
нил, низший алкинил, арил-Q_m,
аралкокси или гетероцикл, вы-
бранный из группы, включающей
пиридил, пиазинил, изоксазил, не-
обязательно замещенный низшим
алкилом пиримидинил или 1,1- ал-
кокси, низший алкенил, арил, арал-
кокси и гетероцикл могут быть
замещены по меньшей мере одной
группой, выбранной из ряда, со-
держашего карбокси, amino, нитро,
циано, низший алкил, низший ал-
кокси, окси и галоген;

R³ представляет собой водород,
низший алкил, C₃-C₆ циклоалкил,
R⁵ CO-или C(R⁷ R⁸) CO₂ R⁹, где
R⁵ является низшим алкилом, R⁷ и
R⁸ каждый независимо друг от дру-
га представляют собой водород
или низший алкил, и R⁹ представ-
ляет собой водород или низший
алкил;

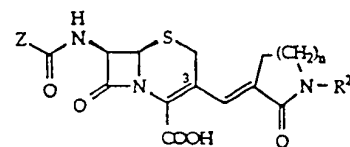
Q представляет собой CO- или
SO₂-;

m – 0 или 1;

n- 0 или 2;

А также их легко гидрализуемые
сложные эфиры, фармацевтически
приемлемые соли указанных соеди-
нений и гидраты соединений
формулы I, их сложных эфиров и
солей.

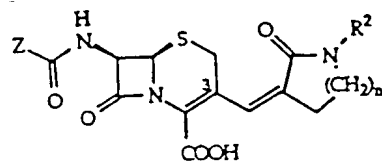
2. Соединение по п.1, имею-
щие заместитель C₃ в E-форме

(I A)

Где R² – не является арилом - Q,
где Q представляет собой группы
CO- или SO₂-, а также их легко
гидрализуемые сложные эфиры,
фармацевтически приемлемые соли
упомянутых соединений и гид-
раты соединений формулы I, их
сложных эфиров и солей.

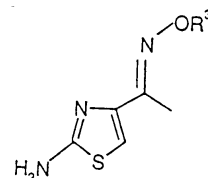
3. Соединения по п.1, имею-
щие заместитель C₃ Z- форме,

(I B)

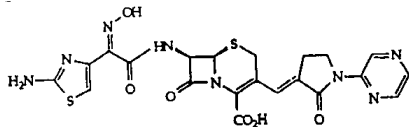
Где Z, R² и n имеют значения,
определенные в п.1, а также их лег-
ко гидролизуемые сложные эфиры,
фармацевтически приемлемые соли
указанных соединений и гидра-
ты соединений формулы I, их
сложных эфиров и солей.

4. Соединения по любому из
п.п.1-3, в котором Z представляет
собой группу

R² является фенилом, 4-метокси-
фенилом, 2,2,2-трифторэтилом, 2-
фторэтилом, циклопропилом, 3-пи-
ридинилом, аллилом, цианомети-
лом, циклопропилметилом, 2-
пропинилом и 2-пиазинилом.

бицикло-[4.2.0]окт-2-ен-2-карбоновую кислоту формулы:

а также ее фармацевтически приемлемые соли и гидраты указанно-го соединения и его солей.

16. Соединение по п.1, в которых n равно 0

17. Соединение по п.1, в которых R² представляет собой арил Q, где Q является –CO –или –SO₂ –

18. Соединение по п.1, в которых R² представляет собой 2-пропинил, цианометил, цианоэтил или циклопропилметил.

19. Соединение по п.1, в которых R² представляющее собой 6-метоксипиридин-3-ил, 5-метилизоксазол-3-ил или 1,1-диоксотетрагидротриен –3-ил.

20. Соединение по любому из п.п.1-19, обладающие противомикробной активностью и предназначенные для лечения и профилактики инфекционных заболеваний.

21. Фармацевтический препарат, обладающий противомикробной активностью и предназначенный для лечения и профилактики инфекционных заболеваний, отличающийся тем, что в качестве активного начала содержит соединение по любому п.п. 1-20 в эффективном количестве.

(11) i2001 0076

(20) 08.05.2001

(21) N 99/001332

(22) 28.01.99

(51)⁷ С 09 В 61/00

(76) Абдуллаев Фуад Зейнал оглы

Гасанов Кахраман Союн оглы (AZ)

(54) Способ получения стабильного красного красителя из свеклы.

(57) 1. Способ получения стабильного красного красителя из свеклы, предусматривающий мойку, очистку свеклы, отделение сока, фильтрацию и концентрирование под

вакуумом до содержания сухих веществ 65-75%, отличающийся тем, что в качестве стабилизатора используют экстракт корки плодов граната при весовом соотношении сухих веществ экстракта и сока, равном 1:3-5.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что экстракт корки граната готовят из отходов производства гранатового сока.

(11) i2001 0075

(20) 08.05.2001

(21) N 99/001334

(22) 23.02.99

(51)⁷ С 09 В 61/00, А 23 L 1/524

(76) Абдуллаев Фуад Зейнал оглы

Гасанов Кахраман Союн оглы (AZ)

(54) Способ получения красителя из корки плодов граната.

(57) Способ получения красителя из корки плодов граната путем измельчения, сушки, экстракции растворителем, отличающийся тем, что сырую измельченную корку подвергают многократной промывке водой, выделяя при этом растворимые балластные вещества при комнатной температуре с последующей сушкой ее до содержания влаги 6%, затем высушенную корку подвергают экстракции спиртовым раствором при концентрации спирта не менее 70% при среды 2-3.

(11) i2001 0073

(20) 07.05.2001

(21) N 99/001368

(22) 13.04.99

(51)⁷ С 10 М 101/04

(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Садыхов Камиль Исмаил оглы

Мамедова Парвин Шамхал кызы

Агаев Амирчобан Насиб оглы

Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Тагиева Земфира Джамиль кызы

Гулиева Мелек Абдуль кызы

Исмаилов Инглаб Паша оглы

Бабаев Ниджат Расим оглы

(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(54) Способ получения многофункциональной присадки к смазочным маслам.

(57) Способ получения многофункциональной присадки к смазочным маслам взаимодействием олефинов с элементарной серой при нагревании, отличающийся тем, что в качестве олефинов используют олигомеры пропилена- фр. С₁₈-С₂₇ и реакцию проводят при нагревании в течение 2,0-2,5 час. В присутствии активатора реакции о-фенилендиамина, взятого в количестве 0,4 – 0,5% мас.

(11) i2001 0072

(20) 07.05.2001

(21) N 99/001336

(22) 29.10.98

(51)⁷ С 10 М (С 10 М 119/02, 133/12, 137/14, 107/00, 143:02, 143:06, 155:02)

(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы

Джавадова Агигат Алишераф кызы

Мехмет Саит Акат

Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Мовсум-заде Мирза Мамед оглы

Фарзалиев Фуад Меджиж оглы

Исмиев Ариф Идрис оглы

Шамиль-заде Тамилла Исрафил кызы

(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(54) Смазочная композиция на минеральной основе для среднефорсированных тепловозных и судовых дизелей,

большегрузных автосамосвалов.

(57) Смазочная композиция на минеральной основе для среднефорсированных тепловозных и судовых дизелей большегрузных автосамосвалов, содержащая детергентно-диспергирующие, антиокислительные, противокоррозионные, противоиозные и антипенную присадки, отличающийся тем, что она в качестве минеральной основы содержит бакинское масло, полученное из малопарафинистых нефтей; в качестве детергентно-диспергирующих и ней-трализирующих присадок содержит коллоидную дисперсию карбоната кальция (С-150) и присадку сукцинимидного типа OLOA-373 с; антикислительную, противокоррозионную и противоиозную присадку диалкилдигтиофосфатного типа МХ-3103 и дополнительно содержит в качестве вязкостной присадки полимерные присадки МЕРС или Вископол, а в качестве депрессорной – полимерную присадку Viscoplex-5-309 при следующем соотношении компонентов (% мас.):

- коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция, стабилизированная сульфонатом кальция (С-150)	4,0 – 4,4
- присадка сукцинимидного типа OLOA-373 с	2,0- 2,2
- присадка диалкилдигтиофосфатного типа МХ-3103	0,8- 0,9
- присадка полимерного типа МЕРС	3,6- 3,8
- присадка полимерного типа Вископол	3,0- 3,2
- присадка полимерного типа Viscoplex-5-309	0,4 – 0,5
- полиметилсилоксан ПМС-200А	0,002-0,003
минеральное масло	до 100

(11) i2001 0074
(20) 08.05.2001
(21) N 99/001453
(22) 05.01.99
(51)⁷ С 10 М, С 10 N

(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Садыхов Камил Исмил оглы

Мамедова Парвин Шамхал кызы

Агаев Амирчобан Насиб оглы

Тагиева Земфира Джамиль кызы

(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(54) Смазочно-охлаждающая жидкость для механической обработки металлов.

(57) Смазочно-охлаждающая жидкость для механической обработки металлов, содержащая минеральное масло, ПАВ, противоиозную, бактерицидную, антикоррозионные присадки, отличающаяся тем, что в качестве ПАВ используют мылонафт, а в качестве пртивоиозной и бактерицидной присадок - 3,5-ди- α -метилбензил-4-гидрокси-бензиловый спирт в след.% мас.:

- 3,5-ди- α -метилбензил-4-гидрокси-бензиловый спирт	0,0015-0,0033
- триэтаноламин	0,0015-0,0033
- мылонафт	1,79 – 3,63
- масло М-10 (или М-8)	1,19 – 1,53
- вода	до 100

Раздел Е.

Строительство, горное дело.

Е 21

(11) i2001 0070

(20) 02.05.2001

(21) N 99/001465

(22) 08.09.99

(51)⁷ Е 21 В

(76) Джабраилов Лятиф Ахмед оглы

Мамедов Исраил Халил оглы (AZ)

(54) Способ освобождения прихваченных в скважине колонн.

(57) Способ освобождения прихваченной в стволе скважины колонны, заключающийся в закачивании жидкого состава в прихваченную часть колонны и расхаживании ее, отличающийся тем, что в качестве жидкого состава применен хладоагент состоящей из следующих компонентов:

- вода	82%
- поваренная соль	3%
- этиловый спирт	3%
- сухой лед	12%

(11) i2001 0069

(20) 02.05.2001

(21) N 99/001424

(22) 19.04.99

(51)⁷ Е 21 В 7/00; 21/00

(76) Джабраилов Лятиф Ахмед оглы

Мамедов Исраил Халил оглы

Агаларов Миркамил Миргашим оглы

Зейналов Рустам Мазан оглы (AZ)

(54) Установка для очистки буровых растворов.

(57) Установка для очистки буровых растворов, включающая конусообразную воронку, подсоединительную трубу, штуцер для накопившегося шлама, выходную трубу, отличающаяся тем, что дополнительно введены восемь перегородок, расположенных под углом 45° к образующей конусообразной воронке, карманы, установленные в нижней части воронки для сбора шлама, промежуточная труба для подачи уже очищенного бурового раствора в следующую воронку, штативы для закрепления установки на салазках.

(11) i2001 0071

(20) 03.05.2001

(21) N 99/001437

(22) 05.07.99

(51)⁷ Е 21 В 33/14

(76) Джабраилов Лятиф Ахмед оглы

Мамедов Исраил Халил оглы

Агаларов Миркамил Мирга-
шим оглы
Зейналов Рустам Мазан ог-
лы (AZ)

(54) Устройство для цементиро-
вания обсадных труб.

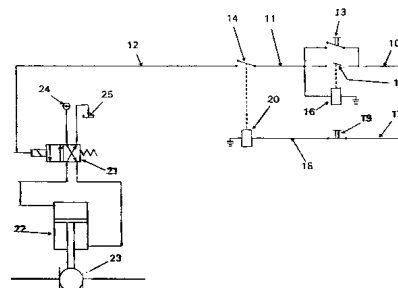
(57) Устройство для цементирова-
ния обсадных труб в скважине,
включающее воронку, крепящуюся
на верхней муфте обсадной колон-
ны, обсадную колонну, отличаю-
щийся тем, что по краю воронки
под углом 45° выполнены шлицы.

зом, что при натяжении швартовых
ползуны-полумуфты перемещают-
ся навстречу друг другу.

2. Муфта-амортизатор по п.1,
отличающаяся тем, что ползуны
полумуфты выполнены с направ-
ляющими планками, скользящими
совместно с тросами в канавках
корпуса.

3. Муфта-амортизатор по п.1,
отличающаяся тем, что опоясываю-
щие тросы расположены во взаим-
но-перпендикулярных диаметраль-
ных плоскостях ползунов-полу-
муфт.

вторая 18 соединительная ветвь 11,
18 содержит исполнительный эле-
мент 20, приводящий в действие
выключатель 14, соединяющий
первую соединительную ветвь 11 с
выходной управляющей линией 12.

2. Схема управления по п.1,
отличающаяся тем, что первая сое-
динительная ветвь 11 содержит
выключатель 15 с возможностью
размыкания при осуществлении
аварийной остановки.

3. Схема управления по п.2,
отличающаяся тем, что выключа-
тель 15 связан с исполнительным
элементом 16, соединенным с пер-
вой соединительной ветвью 11.

4. Схема управления по п.3,
отличающаяся тем, что в первой
соединительной ветви 11 парал-
лельно указанному выключателю
15 подключен кнопочный выклю-
чатель 13 для воостановления со-
стояния соединения после аварий-
ного рассоединения.

5. Схема управления по пп.1-4,
отличающаяся тем, что управляю-
щий клапан 21 имеет пружину воз-
врата для перехода в положение,
соответствующее аварийной обста-
новке.

6. Схема управления по пп.1-5,
отличающаяся тем, что вторая
соединительная ветвь содержит
ручной выключатель 19,
включённый последовательно с
исполнительным элементом 20.

Раздел F.

Механика, освещение,
отопление, двигатели и
насосы, оружие и боепри-
пасы, взрывные работы.

F 16

(11) i2001 0080
(20) 18.05.2001
(21) N 98/001137
(22) 11.03.98
(51)⁷ F 16 F 7/00, B 16 G 11/00,
B 63 B 21/20

(71) Азербайджанский Государ-
ственный Научно-Исследо-
вательский Институт «Гипро-
морнефтегаз» (AZ)

(72) Алиев Назим Али оглы
Гараев Рауф Наджметдин ог-
лы
Авадиев Борис Владимиро-
вич

(73) Азербайджанский Государ-
ственный Научно-Исследо-
вательский Институт «Гипро-
морнефтегаз» (AZ)

(54) Муфта-амортизатор для
швартовых тросов.

(57) 1. Муфта-амортизатор для
швартовых тросов, включающая
разъемный корпус с канавками для
троса, ползуны, пружины между
ними, тросы, входящие в канавки
корпуса и опоясывающие ползуны,
отличающийся тем, что швартовые
выполнены из двух тросов с петля-
ми на концах, входящих в канавки
корпуса и опоясывающих каждый
по ползуну-полумуфте таким обра-

Раздел G.

Физика.

G 05

(11) i2001 0087
(20) 22.06.2001
(21) N 98/001079
(22) 10.07.95
(51)⁷ G 05 B
(71) Хайтек АС (NO)
(72) Братланд Ове
(73) Хайтек АС (NO)

(54) Схема управления объеди-
ненной системой аварийной
остановки и защиты (безо-
пасности) технологическо-
го процесса.

(57) 1. Схема управления объеди-
ненной системой аварийной оста-
новки и защиты (безопасности)
технологического процесса, имею-
щей по меньшей мере два отдель-
ных источника управляющих сиг-
налов, каждый из которых, посред-
ством собственной управляющей
линии 10, 17, подключен к управ-
ляющему клапану 21, подающему
жидкость или газ под давлением
для приведения в действие основ-
ного клапана 23, предпочтительно
посредством исполнительного ме-
ханизма 22, отличающаяся тем, что
она содержит по меньшей мере
первую и вторую отдельные соеди-
нительные ветви 11, 18 для присое-
динения первой и второй управ-
ляющих линий 10, 17 к общей управ-
ляющей линии 12, соединенной с уп-
равляющим клапаном 21, причем

Раздел H.

Электричество.

H 01

(11) i2001 0082
(20) 30.05.2001

- (21) N 95/000658
(22) 14.07.95
(51)⁷H 01 J 31/50
(71) Институт Фотоэлектроники (AZ)
(72) Везиров Хикмет Ниязи оглы
Ибрагимов Ибрагим Намик оглы
Поставничева Нелли Михайловна
(73) Институт Фотоэлектроники (AZ)
(54) Устройство для преобразования ИК-изображения.

(57) Устройство для преобразования ИК- изображения в видимое, включающее заключенные в вакуумированный объем охлаждаемый полупроводниковый фотокатод и анод, отличающееся тем, что анод выполнен в виде люминесцентного экрана и в устройство дополнительно введена плоская мелкоструктурная цельнометаллическая сетка в форме круга, расположенная между фотокатодом и люминесцентным экраном, а также плоское слюдяное кольцо толщиной 0,01-0,08 мм, расположенное между сеткой и фотокатодом, при этом фотокатод выполнен вогнутым, причем форма его поверхности повторяет форму поверхности, приобретаемой сеткой при подаче на нее рабочего напряжения, а расстояние между центрами обращенных друг к другу поверхностей фотокатода и сетки равно 0,05-0,25 мм.

- (73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(54) Генератор серии импульсов.

(57) Генератор серий импульсов, содержащий два импульсных генератора с постоянной времени времязадающей цепи первого генератора большей по отношению к постоянной времени времязадающей цепи второго генератора, отличающейся тем, что между первым, модулирующим, и вторым, высокочастотным, генераторами установлены инвертор НЕ и элемент 2И-НЕ и последовательно за вторым высокочастотным генератором установлены два инвертора причем, сигнал с выхода первого из двух инверторов заведен на второй вход элемента 2И-НЕ.

- (11) i2001 0086
(20) 22.06.2001
(21) N 99/001422
(22) 18.05.99
(51)⁷H 03 K 3/64
(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)
(72) Ибрагимов Хыдыр Мансум оглы
Рзаев ЧингизТалат оглы
Гиримов Шамил Галиб оглы
Алиев Вагиф Гаджи оглы
Исмаилзаде Намиг Юсиф оглы

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
0069	E 21B 7/00; 21/00	0074	C 10M, C 10N	0082	H 01J 31/50	0090	C 07C 229/00, A 61K 31/195
0070	E 21B	0075	C 09B 61/00, A 23L 1/524	0083	C 07D 217/26	0091	C 07C 229/00, A 61K 31/195
0071	E 21B 33/14	0076	C 09B 61/00	0084	C 07C 335/04, 335/14	0092	C 07C 229/00, A 61K 31/195
0072	C10M (C 10M119/02, 133/12, 137/14, 107/00, 143:02, 143:06, 155:02)	0077	C 07D 501/48, A 61K 31/545	0085	C 07C 335/04, 335/14	0093	C 07C 229/00, A 61K 31/195
0073	C 10M 101/04	0078	A 01C 7/00	0086	H 03K 3/64	0094	C 07C 229/00, A 61K 31/195
		0079	B 24D 17/00	0087	G 05B		
		0080	B 63B 21/20	0088	B 01D 53/28		
		0081	A 01N 57/00	0089	A 01C 11/02		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01C 7/00	0078	C 07C 229/00,		C 09B 61/00	0076	E 21B 7/00; 21/00	0069
A 01C 11/02	0089	A 61K 31/195	0093	C 09B 61/00,		E 21B 33/14	0071
A 01N 57/00	0081	C 07C 229/00,		A 23L 1/524	0075	F 16F 7/00,	
B 01D 53/28	0088	A 61K 31/195	0094	C 10M 101/04	0073	B 16G 11/00,	
B 24D 17/00	0079	C 07C 335/04, 335/14	0084	C10M (C 10M 119/02, 133/12, 137/14, 107/00, 143:02, 143:06, 155:02)		B 63B 21/20	0080
C 07C 229/00, A 61K 31/195	0090	C 07C 335/04, 335/14	0085	C 10M, C 10N	0074	G 05B	0087
C 07C 229/00, A 61K 31/195	0091	C 07D 217/26	0083	E 21B	0070	H 01J 31/50	0082
C 07C 229/00, A 61K 31/195	0092	C 07D 501/48, A 61K 31/545	0077			H 03K 3/64	0086

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
219-PR1	2001 0083	99/001283	2001 0085	99/001336	2001 0072	99/001437	2001 0071
94/000337	2001 0077	99/001284	2001 0084	99/001350	2001 0079	99/001453	2001 0074
95/000658	2001 0082	99/001313	2001 0092	99/001355	2001 0093	99/001465	2001 0070
98/001079	2001 0087	99/001315	2001 0090	99/001356	2001 0094	99/001557	2001 0078
98/001128	2001 0081	99/001316	2001 0091	99/001368	2001 0073	a2000 0024	2001 0089
98/001137	2001 0080	99/001332	2001 0076	99/001422	2001 0086		
99/001230	2001 0088	99/001334	2001 0075	99/001424	2001 0069		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

(21) S 2000 0008

(22) 02.06.2000

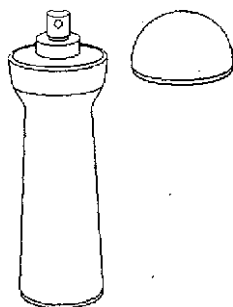
(51) 9-01

(76) Александр Сатрийо Вибово (ID)

(54) Флакон для духов «Pierre Cardin»

(57) Флакон для духов, характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус, горловина, колпачок;

отличающийся:

- выполнением корпуса плавным переходом от конического объема к сферическому;
- выполнением колпачка в форме полусферы с выбранным пояском у основания
- выполнением распыривателя цилиндрической формы.

(21) S2000 0010

(22) 01.12.2000

(51) 9-01

(71) Хенкел КГаА (DE)

(72) Вилли Дите

(73) Хенкел КГаА (DE)

(54) Флакон (2 варианта)

(57) Флакон, характеризующийся:

- составом основных композиционных элементов, т.е. корпуса и колпачка;

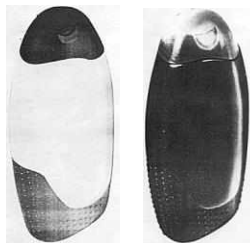
- уплощенным выполнением корпуса и колпачка с разными по толщине стенками;

- наличием рельефной зоны на корпусе флакона для удержания его в руке;

отличающийся:

- выполнением колпачка со скругленным верхом и наличием крышки, имеющей под своей кромкой выемку для удобства открытия сливного отверстия;

- выполнением нижнего участка корпуса флакона с волнообразным асимметричным контуром и выполнением его рельефа с множеством рядов полусферических выступов;

- выполнением корпуса и колпачка контрастными по цвету или различными по фактуре;

- волнообразным выполнением разреза корпуса и колпачка;

- асимметричным выполнением волнообразных линий разреза колпачка и границ рельефного участка.

вариант 1:

- выполнением колпачка и рельефного участка корпуса флакона отличным по отношению к остальной части корпуса контрастным цветом;

вариант 2:

- выполнением имитации границы разреза рельефной части корпуса и различными фактурами колпачка и средней части корпуса.

(21) S2001 0001

(22) 08.02.01

(51) 11-02, 99-00

(76) Халилзаде Рамиз Муртуза оглы (AZ)

(54) Предмет религиозного культа.

(57) Предмет религиозного культа, характеризующийся:

- наличием куполообразной пластины, опирающейся на две колонны с порталом и прямоугольной пластины между колоннами;

- наличием на куполообразной пластине углубленных или выпуклых миниатюрных силуэтов двух минаретов, одинаковых по форме с минаретами Месчиди-Харам и купола с луной на шпилье между ними;

- исполнением на пластине барельефа в форме соединенных для молитвы двух рук в виде страниц открытой книги;

- наличием на заднем плане двух рук фрагмента колонн и портала здания Месчиди-Харам;

- наличием на соединенных ладонях рук выпуклого миниатюрного рисунка Каабы;

- изготовлением под руками наклонном вовнутрь под углом 60-70 градусов шкатулки с крышкой для вложения в нее миниатюрного экземпляра Корана;

- изготовлением "Т" образного основания с определенной толщиной для придания устойчивости предмету религиозного культа;

- нанесением под куполом на арабском языке выражения "Аллаху Акбар", то есть "Аллах велик";

- нанесением на миниатюре Каабы, находящегося на ладонях рук на арабском языке каллиграфической записи выражения "Бисмиллахиррахманиррахим", то есть "Во имя Аллаха, Милостивого и Милосердного";

- нанесением на крышку шкатулки на арабском каллиграфической записи "Ал Корани, ал Керим" в виде орнамента;

- нанесением на пластине слева от шкатулки на арабском каллиграфической записи изречений "Всегда исполняются изречения Аллаха", а справа "Будь с Аллахом";

- нанесением на правой колонне снизу вверх на арабском выражений "Ашхаду ан ла илаха иллаллах" (перевод "Свидетельствую, что нет Бога, кроме Аллаха"), а на левой колонне сверху вниз "Ашхаду анна Мухаммадан Расулаллах" (перевод "Свидетельствую, что Мухаммед посланник Аллаха");

- нанесением по краю основания предмета справа на лево изречения

9-01 – 9-01

"Салават" на арабском "Аллахума салли ала Мухаммадин ва али Мухаммад" (перевод "О Аллах, пошли салават Мухаммаду и детям Мухаммада").
